

יו"ד

(כד)

קובץ לחינוך ההתקשרות

קובץ השישים

שישים שנה

לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע נשיא דורנו

יו"ד שבט ה'תש"ע

יוצא לאור על-ידי

"ועד תלמידי התמימים העולמי"

קובץ השישים

שישים שנה

לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע נשיא דורנו
יו"ד שבט ה'תש"ע

©

Published and Copyrighted by

"VAAD TALMIDEI HATMIMIM HAOLAMI"

770 Eastern Parkway, Brooklyn N.Y. 11213

Tel: 718.771.9674

Email: vaadhatmimim@gmail.com

5770-2010

פתח דבר

אחינו תלמידי התמימים!

עומדים הננו בימים הסמוכים ליום הבהיר יו"ד שבט ה'תש"ע – יובל השישים שנה לנשיאות אבינו רוענו כ"ק אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע. ימים בהם עוסקים כללות אנ"ש והתמימים בהכנות, הן הכנות כלליות חובקות קצווי תבל, והן הכנות פנימיות-נפשיות, כאו"א לפי מעמדו ומצבו.

בהתאם לזה הננו להגיש בזאת את "**קובץ השישים**", ובו: מאמרים, יומנים וכתבי-יד-קדש – בקשר עם ימים נשגבים אלו, מתוך תקווה שיועילו הדברים לחיזוק האהבה וההתקשרות לנשיא דורנו כ"ק אדמו"ר.

הקובץ שלפנינו כולל:

דבר מלכות – שיחת כ"ק אדמו"ר אודות מעלת שישים שנה, המבטלים – "בטל בשישים" – הענינים המעכים את הגאולה השלימה.

באתי לגני – **סקירה מיוחדת** אודות מאמרי 'באתי לגני' שאמר כ"ק אדמו"ר ביו"ד שבט, זמני ואופן אמירתם, אפיזודות וסיפורים מיוחדים הקשורים בהם, וכי"ב. הסקירה נכתבה ע"י הת' אליהו שי' שוויכה.

שער **יומנים מבית חיינו** – ובו:

(א) **יומני עשור** – לקט מיוחד של יומנים מבית חיינו, שלוקטו ונערכו ע"י חברי המערכת, המתארים את ההתרחשויות ביו"ד שבט בשנות היובל: ה'תש"כ, ה'תש"ל, ה'תש"מ, ה'תש"נ. זאת בנוסף ל'יומן ההכתרה' – המתאר את התוועדות י"א שבט ה'תשי"א ומאורעות הימים הסמוכים.

(ב) **זיכרונות ונעשים** – בהמשך למדור 'יומני עשור', מוגשת בזה סקירה מרתקת, שהינה בעצם התוועדות חסידית חי', מלאה בתיאורים נרגשים ובסיפורים מכלי ראשון מהנעשה והנשמע ב'בית חיינו' בימים הסמוכים לי' שבט בשנות ההוד. הזכרונות נשמעו מפי כמה מחשובי אנ"ש, שחלקן את חוויותיהם רוויות הרגש עם הת' מנחם מענדל שי' דזייקאבס, שהעלה את הדברים על הכתב.

כתבי יד קודש - אוצר כתי"ק (חלקם בפרסום ראשון) מכ"ק אדמו"ר בענינים שונים הנוגעים ליום ההילולא ולנשיאות כ"ק אדמו"ר.

באור פני מלך - תמונות מיוחדות מכ"ק אדמו"ר בפרסום ראשון. תודתנו נתונה בזאת להרה"ת ר' ירמ' שי' בערקאוויטש, על ההשתדלות בהשגת התמונות. תמונות כתבי יד ומסמכים שונים הודפסו בין דפי הקובץ בהקשר למדורים השונים. תודתנו נתונה להרה"ת ר' מיכאל אהרן שי' זליגסון על הסיוע.

ביומן "ימי בראשית" מסופר, כי ביום הבהיר י"א ניסן ה'תשי"א, קודם שנסע רבינו להשתטח על האהל הק', יצאה הודעה מחדרו הק' אשר; "אלו הרוצים להתמסר, ויצייתו מבלי לשאול שאלות, יחתמו על פתק שמם ושם אימם, ואין להם מה לפחד, לא יהיו ענינים שבאופן ד"לעלות השמימה", אבל אלו שיחתמו צריכים לדעת שעליהם לציית", והוסיף "שידעו שזה לא משחק...".

בהגיענו ל"יובל השישים", "והימים האלו נזכרים ונעשים". ימים בהם נשיאותו של רבינו גלוי' וידועה בקרב כל אשר נשמה באפו, הרי שפשוט וברור כי גם בתקופה זו, עיקר ההכנה ליום גדול וקדוש זה, מתבטאת ראשית כל בהתמסרות והתבטלות מוחלטת לרצונו הק'.

הכנה רבתית זו, בודאי תחיש ותמהר התגלות כ"ק אדמו"ר, כשכל הענינים המעכבים יהיו "בטלים בששים", ועוד ביו"ד שבט שנה זו נזכה לחזות באור פני מלך חיים בגאולה האמיתית והשלמה תומ"י ממש.

ועד תלמידי התמימים העולמי

ימים הסמוכים ליום הגדול והקדוש יו"ד שבט ה'תש"ע (פרצת),
בית חיינו, 770
ברוקלין נ.י.

תוכן עניינים

- 7 **דבר מלכות**
ששים שנות עבודה
- 9 **"באתי לגני" לאורך השנים**
סקירה מיוחדת על מאמרי "באתי לגני"
- 23 **יומני העשור**
תשי"א | תש"כ | תש"ל | תש"מ | תש"נ
- 73 **נזכרים ונעשים**
סקירה מרתקת ממאורעות יו"ד שבט במשך השנים
- 89 **כתבי יד קודש**
צרור מענות קודש בכתי"ק
בקשר עם יום ההסתלקות ויום קבלת הנשיאות של כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו
- 105 **באור פני מלך**
תמונות נדירות מכ"ק אדמו"ר

ששים שנות עבודה מבטלים המעכבים לגמר "מעשינו ועבודתינו"

משיחת ש"פ בלק - י"ד תמוז, ה'תשמ"ז

ובמילא, כדי שהענינים הבלתי-רצויים יתבטלו - צריך לשלול לגמרי את ענין הישות (ע"ז), שע"ז נעשה גם אהבת ישראל ואחדות ישראל, ואח"כ צ"ל הביטול בששים דפעולותיו הבלתי-רצויות בבני ביתו, מושפעו וכו' - ע"י שלמדם כ"ז (ולא מפני ישות (ע"ז) עצמם).⁷

זאת ועוד:

העילוי ד"ששים" - שנת הששים, וגם ההתכללות דכל הששים שנה [ע"ז המבואר⁸ בנוגע לשער הנו"ן, שמלבד ענינו העצמי דשער הנו"ן, ה"ה כולל גם כל חמישים שערי בינה] - עם היותו ענין נעלה ביותר, הרי זה סוכ"ס במדידה והגבלה. אלא, שנעשה "כלי" שפועל את ההמשכה והגילוי שלמעלה מששים, עד לבחינה שלמעלה מכל מדידה והגבלה. וע"ד הענין ד"פרזות תשב ירושלים"⁹ [הקשר עם הגאולה ד"ב-י"ג תמוז בשנת "פרזות" - שאף שחומת ירושלים פועלת קדושה מיוחדת (בהוספה על הקדושה דארץ ישראל בכלל, כולל קדושת שאר ערים מוקפות חומה), ישנו ענין נעלה יותר - "פרזות תשב ירושלים" (וביחד עם זה, ישנה גם מעלת החומה - "אני אהי' לה גו' חומת אש סביב"¹⁰), בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

.. בשנה זו מלאו ששים שנה לגאולה ד"ב-י"ג תמוז בפעם הראשונה - תרפ"ז-תשמ"ז.

והנה מהענינים המיוחדים במספר ששים - בנוגע להלכה במעשה בפועל - ביטול בששים¹.

וענינו בעבודה - שכאשר ישנם ששים שנה (לא רק שנת הששים כפי שהיא בפ"ע, כי אם, שישנם כל הששים שנה) של פעילות בהפצת התורה והיהדות והפצת המעיינות חוצה (כתוצאה מהגאולה ד"ב-י"ג תמוז בשנת תרפ"ז), אזי מתבטלים בדרך ממילא כל הענינים הבלתי-רצויים המעכבים את גמר ושלימות מעשינו ועבודתנו ב"צחצוח הכפתורים" (כפתגם הידוע של בעל הגאולה²).

ויש להוסיף בזה - בקשר לביטול סיבת הגלות, ההיפך דאהבת ישראל:

ביטול דבר איסור בששים אינו באיסור של ע"ז³. וענינו בעבודה - ישות⁴, שזוהי הסיבה המביאה להיפך דאהבת ישראל - "דמפני הישות שלו אינו נותן מקום לזולתו דהזולת בהכרח ממעט מציאותו ולכן אינו יכול לסבול אותו" (כמבואר בארוכה בקונטרס החלצו הידוע⁵, ונתבאר גם במאמרו של בעל יום הגאולה בהמשך לזה⁶).

1. ראה אנציק' תלמודית ערך ביטול באיסורים בתחלתו. וש"נ. 2. שיחת שמח"ת תרפ"ט. 3. ראה רמב"ם הל' ע"ז פ"ד ה"ו. פ"ז ה"ט. ועוד. 4. ראה סוטה ד, ב ואילך. ועוד. 5. סה"מ תרנ"ט ע' נו. 6. שם ע' ר"י. 7. נתבאר בארוכה בהתועדות ד"ב תמוז. 8. ראה לק"ת במדבר י"ד, א ואילך. ובכ"מ. 9. זכר"ב, ב, ת. 10. שם, ט. וראה ד"ה בראשית ברא תרע"ח. תרצ"ט.

ובהנחת השיחה 'בלתי מוגה' נכתב (בענין דששים, שנעשה כלי לבחי' שלמעלה ממדה"ג):

וכידוע שבכל ענין ישנם ג' דרגות: (א) ענינו הפרטי, (ב) שכולל גם את כל הדרגות שלפניו, (ג) שנעשה כלי לדרגה שלמעלה ממנו, לא רק כלי שמקבל את האור והגילוי, אלא גם בדוגמת האבר שפועל וממשיך ועד שמכריח את המשכה והגילוי.

ועד"ז בנדו"ד, שבעילוי דששים ישנם ג' ענינים אלו: (א) שנת הששים כשלעצמה, (ב) ההתכללות דכל ששים שנה, (ג) שנעשה כלי הפועל את המשכת וגילוי הבחי' שלמעלה מששים, עד לבחי' שלמעלה ממדידה והגבלה לגמרי.

"באתי לגני" לאורך השנים

סקירה מיוחדת
על מאמרי "באתי לגני"

הקדמה

סקירה זו, נכתבה לקראת יו"ד שבט ה'תש"ע, בו מסיימים בפעם השלישית את לימוד המשך 'באתי לגני'.

הסקירה מקיפה את מאמרי 'באתי לגני', החל ממאמרו של כ"ק אדמו"ר מהור"י צ"ע ודברי הרבי אודותיו, ועד למאמרי באתי לגני של כ"ק אדמו"ר, פרטיהם ענינם וסדר הוצאתם לאור, בצירוף סיפורים בלתי ידועים, מהם המתפרסמים לראשונה.

לכתבת הסקירה נעזרנו רבות בהוצאה החדשה של הספר 'תורת מנחם סה"מ באתי לגני'. וכן בספר 'ימי בראשית' וברשימות הרה"ת ר' מיכאל אהרן שי' זעליגסון.

השתדלנו שלא לזלוג מנושא הסקירה לענינים הנוגעים לקבלת הנשיאות, הסתלקות כ"ק אדמו"ר מהור"י צ"ע ותיאורי יו"ד שבט (ענינים אלו קובעים ברכה לעצמם).

יש לציין שהנכתב הוא באחריות הכותב בלבד.

תקוותנו שקריאת סקירה זה תוסיף חשק ותשוקה בלימוד מאמרי באתי לגני, והעיקר - שנוזכה השנה לסיים את המחזור השלישי של לימוד באתי לגני, בשמיעת מאמר דא"ח מרבינו נשיאנו בגאולה האמיתית והשלמה.

באתי לגני תשי"י

בשנים האחרונות לחיי-חיותו של כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ בעלמא דין, לא היה אומר מאמרי חסידות, בעקבות כך היה מוסר לקראת כל חג ומועד שקרב - מאמר שנאמר על ידו בשנים קודמות בהוספת 'דיבור המתחיל' וקיצורים חדשים, על מנת להדפיסו ולפרסמו ברבים.

נוסף לכך, היה מצווה על חתנו, כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו - שהיה ממונה על עריכת והוצאת הקונטרסים - לצרף 'פתח דבר', הערות, 'מראי-מקום' והוספות שונות (כ'הערות שוליים' וכדו') בגוף המאמרים, או כהוספה לקונטרס.

הקונטרסים היו מופצים בריכוזי אנ"ש, בתוספת הדרישה ללומדם באותו תאריך. כמו כן היו הקונטרסים נשלחים באמצעות הדואר לרבנים ומשפיעים ברחבי תבל. יחד עם הקונטרסים היה נשלח בהוראת כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ, מכתב כללי-פרטי מחתנו - רבינו נשיאנו.

לקראת יו"ד שבט ה'שי"ת יום היאצ"ט של סבתו, הרבנית הצדקנית מרת רבקה ע"ה, הכין כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ המשך מאמרים שנאמר על ידו עשרים ושבע שנים קודם לכן - ביו"ד שבט ה'תרפ"ג. ההמשך חולק לארבעה חלקים, חמשה פרקים כל חלק.

החלק הראשון הוכן לקראת יו"ד שבט ונוסף לו פתיחה, קיצורים וסיומים חדשים, כשה'דיבור המתחיל' הוא "באתי לגני" הלקוח משיר השירים (פרק ה' פסוק א').

החלק השני הוכן לקראת י"ג שבט יום היאצ"ט של אמו הרבנית שטערנה שרה ע"ה, וגם לו, כקודמו נוספו פתיחה, קיצורים וכו', ופתיחתו בד"ה "היושבת בגנים", פסוק הלקוח אף הוא משיר השירים. (פרק ח' פסוק י"ג).

החלק השלישי יועד לצאת לאור לקראת חג הפורים, והחלק הרביעי לקראת יום ההילולא ב' ניסן, אולם טרם נכתב למאמרים אלו ד"ה, פתיחה, קיצורים וסיומים חדשים.

שני החלקים הראשונים יצאו בקונטרס אחד, "קונטרס עד", שהגיע מבית הדפוס ביום שישי ט' שבט תשי"י, בצירוף 'פתח דבר' מכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו. כמה מהתמימים שמו לב שמהתואר שליט"א הנכתב על כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ ב'פתח דבר' נשמטה האות 'י'...

כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ ציווה ללמוד את המאמר הראשון ד"ה "באתי לגני" ברבים ביום השבת, יו"ד בשבט.

רבינו הכניס את המאמר לכ"ק אדמו"ר מהוריי"צ, וע"כ מספר ברשימה מיוחדת שכתב (הודפסה במפתח לספרי כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ):

"המאמר (הקונטרס) הובא מבית הכורך ביום וא"ו ט' שבט. כשהבאתי הקונטרס לכ"ק מו"ח אדמו"ר, מצאתיו בחדרו - בו הי' מתפלל, נכנסים לשם ליחידות וכו' - יושב על כסאו אצל שולחנו והסידור (תורה אור. ברוקלין תש"א) פתוח לפניו בע' מה: סיום הודו לה' והתחלת פתח אלי'. הנחתי הקונטרס על השולחן, ונענע בראשו בתנועה של אישור ושביעת רצון.

למחרת יו"ד שבט, ש"ק פ' בא . . . בשעה שמונה בבוקר נסתלק. ומני אז הנה רבים מחסידי חב"ד ואנ"ש קבלו עליהם ללמוד ביום יו"ד שבט, יום ההילולא שלו, את המאמר הנ"ל, שכבר נקבע שמו: "באתי לגני - ה'תשי"י, או "באתי לגני - השי"ת".

שנת ההסתלקות

לאחר ההסתלקות, התגלה למפרע כי זהו המאמר, שיצא לאור במיוחד ליום

מדברי רבינו על המשך

באחת ההתוועדויות הראשונות שלאחר יו"ד שבט ה'תש"י אמר רבינו:

"ב"המשך" האחרון שכתב רבינו ער האט אלץ באווארנט (= הוא הבהיר את הכל) ושם גם רמז את הכל". והוסיף שאת "התשובות על כל השאלות ששואלים – מחפש הנני בדברים שנתפרשו במאמרים אלה".

במהלך שנות הנשיאות התבטא רבינו ביטויים נפלאים על 'המשך ההילולא', ואף אמר שמאמר זה כולל את כל מהלך חיי האדם ותוכן עבודתו עלי אדמות.

הסיבה לכך ביאר הרבי: מכיון שיו"ד שבט הוא יום ההילולא של נשיא הדור, מובן שזה שייך לכל אחד ואחד מבני הדור.

ולכן המאמר שניתן ללמוד ביום ההסתלקות כולל את תוכן העבודה כולה. המאמר פותח בירידת הנשמה למטה ("דנשמה תרד למטה להתלבש בגוף"), ומסיים בזמן שהנשמה חוזרת לגן עדן ("דמי הוא היודע עתו וזמנו"). ובהמשך המאמר מבאר גם את תכלית העבודה - לעשות לו ית' דירה בתחתונים. ומביא הוראות כיצד צריכה להיות העבודה עד ביאת המשיח שבשבילה מבזבזים ופוחתים את כל האוצרות כולם.

במהלך שנת ההסתלקות אף התבטא שבמאמר זה ישנם הוראות אלינו עד לזמן ביאת המשיח.

כ"ק אדמו"ר התבטא ואמר על מאמר זה שיש בו "בעל שם'סקע ווערטער". סיפור מעניין נקשר להתבטאות זו:

בתו של המשפיע הרה"ח ר' ניסן נעמנאו ע"ה באה בקשרי השידוכין עם הרב שלום דובער פעוונזנער ע"ה, בתקופה שלפני ההסתלקות, ואת חתונתם קבעו ליום י"א אדר תש"י.

בינתיים אירעה ההסתלקות, ונמצא תאריך החתונה בתוך תקופת שנת האבילות. כמובן

ההסתלקות של כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע. רבינו כינה מאמר זה בהתוועדויות, במכתבים ובפרסומים שונים; "המאמר דיום ההסתלקות", "המאמר שהרבי הכין ליום ההסתלקות" וכדומה. ומרגלא בפומי' היה לקרוא ל'המשך' כולו "המשך ההילולא".

במשך שנת ההסתלקות החזיק רבינו את קונטרס 'באתי לגני' בסידורו והרבה לעיין בו ברבים בהזדמנויות שונות. כן הזכיר בהתוועדויות ובמכתבים במשך השנה עניינים שונים מהמשך זה.

לקראת יום ההילולא הראשון, יו"ד שבט תשי"א - עורר רבינו כמה פעמים אודות לימוד המאמר ואף ללמודו בע"פ ולחקוק אותיותו בזיכרון.

במכתב שהוציא בר"ח שבט כותב רבינו "אל אנ"ש, תלמידי התמימים וכל הקרובים לחסידות וחסידים די בכל אתר ואתר":

"הנני לעורר אודות מאמרו שנתן להדפיס ליום ההסתלקות, הוא ד"ה באתי לגני - יו"ד שבט תש"י, אשר בטח תלמדו אותו בליל ויום ההילולא...".

ובמכתב הידוע שכתב באותו יום "אל אנ"ש תלמידי התמימים אל המקושרים או השייכים אל כ"ק מו"ח אדמו"ר . . ." בו הציע רבינו סדר מפורט ליום ההילולא, הורה לחזור את המאמר בע"פ לאחר התפילות, ואם אין מי שיחזור בע"פ, ילמדוהו מבפנים.

בש"פ בא ה'תשמ"ח אמר רבינו שיש ללמוד במאמר זה גם בשבת שלפני יו"ד שבט.

יש לציין שאף בשנים מאוחרות יותר היה כ"ק אדמו"ר שב ומעורר לקיים את 'מנהגי יום ההילולא' - כולל לימוד המאמר - ואף הורה למערכת השבועון 'כפר חב"ד' לפרסם את המכתב מידי שנה בשנה בגליון הנדפס קודם יום ההילולא. פעם התבטא הרבי, שבעל ההילולא נתן את המאמר ללמודו ביום הסתלקותו וגם בשנים הבאות לאח"ז.

שהתעוררה שאלה על קיום החתונה במועדה. על שאלתו של ר' ניסן אם לקיים החתונה במועדה, ענה כ"ק אדמו"ר במכתב (מיום ה' אדר ה'תש"י):

"במענה על שאלותיו הפרטיות:

לפענ"ד ישמח את החתן וכלה בניגוני חב"ד וכיו"ב. וכל המשמח כו' זוכה כו' וזוכה ב"ב לזמן דקול חתן וכלה משמח חתן עם הכלה.

ידוע שאצל הנשיאים וכפרט שמעתי שאצל אדמו"ר מחר"ש נ"ע הנה בעת אמירת המאמר ה' אומר מילות בודדות שהיו שייכות רק לפרטים מן השומעים וכאז"א ה' שומע רק השייך אליו. אלא שכ"ק אדנ"ע ביקש את אביו שהוא ישמע גם את כל המילות הנ"ל וניתן לו - כך שמעתי מכ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע הכ"מ.

והנה גם במאמר שליום ההסתלקות ישנם כמה וכמה בעל ש"ססקע ווערטער ופתרון שאלתו כמש"כ לעיל הוא לפענ"ד שם רפ"ה ובטח ישמע - דערהערן - מש"כ ברפ"ה וישמיע להחוי"כ ולכל המסובין".

בלקוטי שיחות ח"ג מבאר כ"ק אדמו"ר, שמכיון שבעת ההסתלקות באים לידי שלימות "כל מעשיו ותורתו ועבודתו אשר עבד כל ימי חייו", לכן רואים במאמר שהוציא בעל ההילולא ליום ההסתלקותו, את תמצית עיקר כל עמלו, ובעיקר בתחילת ובסיום המאמר.

כו"כ פעמים למד רבינו הוראות נפלאות מהמשך ההילולא, ולדוגמה בהתוועדות ט"ו בשבט תש"כ, אז למד רבינו הוראה על שנת ה"א מההילולא על העבודה דצבא ה', מכך שבעל ההילולא חילק את ההוראה על צבאות ה' וכתבה בפרק י"א ולא בפרק י'. וכהנה יש עוד (וראה בספר שערי המועדים חודש שבט במקומו. ובספר תו"מ סה"מ באתי לגני).

בהתוועדות י"ט כסלו ה'תשי"א, הורה רבינו שכל אחד ישנן חלק מהמאמר או את כולו

בע"פ, ומזמן לזמן, כשנמצא במבוכה, או שישנם אצלו ספקות, או שנמצא במצב ש"פגע בכך מנוול זה", יחזור במחשבתו את המאמר.

במכתב מיום השלושים להסתלקות, הציג רבינו לא' מהחסידים לומר פרק תהילים וללמוד חלק מהמאמר לפני החלטה בנוגע לנסיעה והסתדרות וכו'. וכן היו עוד מקרים דומים.

כמו כן אמר רבינו פעם, שההתבוננות העיקרית של האדם ביום ההילולא, צריכה להיות לקוחה מתוך המאמר. וב'פתח דבר' להמשך המאמר (פרקים יא-טו) שיצא לקראת פורים ה'תשי"א, כתב: **"באשר כ"ק מו"ח אדמו"ר קבע בעצמו מאמר ליו"ד שבט הוא יום ההסתלקותו, הרי מי יבוא אחרי המלך לשנות בזה. וביום ההילולא שלו אין לנו אלא ללמוד ולהעמיק במאמר זה גופא"**.

כמו כן ציין רבינו כמ"פ שרואים ב'המשך מאמרים' זה עניין פלאי, שכ"ק אדמו"ר מהור"י צ"צ רמז במהלך 'המשך' זה כמה פעמים על דבר ההסתלקות שאירעה ביום שבו ניתן ה'המשך'. וציין עוד שיש לנו שם "רמז ביאור על מה שאירע".

רמז נוסף, אותו הוסיפו חסידים הוא, שכשמציין בתחילת המאמר "ואיתא במדרש רבה" מוסיף את המ"מ "במקומו". והרמז בזה הוא, שמארז"ל זה מוזכר כמ"פ במדרש רבה בשינוי בעל המימרא, אך 'במקומו' - היינו, במדרש רבה על שיר השירים (פרק ה' פסוק א'), נאמר מאמר זה בשם "אמר ר' מנחם חתניה דרבי..".

ד"ל שבכך מרמז בעל ההילולא על חתנו ממשיכו וממלא מקומו - רבינו נשיאנו.

באתי לגני תשי"א

לאחר שנה של תחינות והפצרות מצד חסידי ליובאוויטש מכל רחבי תבל הואיל

רבינו, ביו"ד שבט תשי"א, לקבל עליו את עול הנשיאות באופן רשמי. הסכמה זו באה לידי ביטוי בעת החילו לומר מאמר חסידות.

קבלת הנשיאות הייתה בעת ההתנועדות הגדולה שנערכה ביום רביעי מוצאי י' שבט, אור ל"א שבט, במלאות השנה להסתלקות.

כשעה לאחר תחילת ההתנועדות קם חסיד ישיש בשם הרב אברהם סענדר ע"ה נעמצאוו (חמיו של המזכיר ר' ניסן מינדל ע"ה) ואמר: "דער עולם בעט היים רבי'ן זאגן א מאמר חסידות", (=הקהל מבקש שהרבי יאמר מאמר חסידות).

ואכן בשעה עשר וארבעים פתח רבינו במאמר ד"ה "באתי לגני".

לפני תחילת המאמר אמר הרבי, תוך כדי שהוא מעיין בקונטרס של המאמר 'באתי לגני תש"י'; "אין דעם מאמר וואס דער רבי האט ארויסגעגעבן צו זיין יום הסתלקות, הויבט אן דער רבי מיט באתי לגני". ואז החל לומר בניגון של מאמר "באתי לגני" וכו'.

[אגב, גם המאמר הראשון שאמר כ"ק אדמו"ר מהור"י צ, ד"ה "ראשית גויים עמלק", היה מיוסד על המאמר האחרון שאמר אביו כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע שגם הוא נקרא "ראשית גויים עמלק". "ממקום שחתם זה, פתח זה"].

בתחילה הביט בתוך הקונטרס, אך לאחר שהחל לבאר את הדיוק עיקר שכנה, הרים את עיניו הק' מהקובץ והביט ישר נכחו בעינים פקוחות, כשידיו הק' היו בכל העת מתחת לשולחן.

בזמן אמירת המאמר הזכיר רבינו תורות מכל רבותינו נשיאנו, נשיאי חב"ד.

לאחר שדיבר על דורנו - דור השביעי, והעבודה המוטלת עליו, (בסיום אות ג) הפסיק וציווה לנגן את ניגון ה'בינוני' וניגון מכ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע.

לאחר מכן המשיך ואמר את החלק השני של המאמר, בו ביאר את ענין "דירה בתחתונים" וגם בו הזכיר את כל נשיאי חב"ד.

לאחר החלק השני (בסיום אות ה) ציווה לנגן ניגון מכ"ק אדמו"ר מוהר"ש ומכ"ק אדמו"ר הצ"צ.

לאחר מכן המשיך את החלק השלישי בו ביאר את ענין 'שטות דקדושה וכו'', במהלך חלק זה סיפר רבינו סיפורים מכל רבותינו נשיאנו אודות אהבת ישראל. בהמשך דיבר על ענין ה'הסתלקות' ואז מנה ברצף את כל נשיאי חב"ד: "ופי' ענין הסתלקות פירשו כל הרביים כ"ק אדמו"ר הזקן, כ"ק אדמו"ר האמצעי, כ"ק אדמו"ר הצ"צ, כ"ק אדמו"ר מהר"ש, כ"ק אדמו"ר נ"ע וכ"ק מו"ח אדמו"ר שאין הכונה בפירוש תיבת הסתלקות...".

בסיום המאמר דיבר אודות בעל ההילולא ובכה מאד, וסיים: "איצטער איז אין הדבר תלוי אלא בנו! און אט דאס האט דאך יעדערער פון אונז - אט דאס וואס מיר זיינען אלע "כל השביעין", האבן מיר דאך אלע אט די חביבות, איז במהרה בימינו בעגלא דידן ולמטה מעשרה טפחים, זאלן מיר אלע זוכה זיין זיך זעהן מיטן רבי'ן, און ער זאל אונז ארויסנעמען פון דעם גלות הרוחני והגשמי, און בריינגען אונז צו דער גאולה שלימה במהרה בימינו אמן".

בשבת שלאחר יו"ד שבט, ש"פ בשלח, המשיך רבינו לבאר את המשך ההילולא ואמר את המאמר ד"ה "היושבת בגנים" (המבאר את המאמר ד"ה זה שהוציא כ"ק אדמו"ר מהור"י צ לקראת י"ג שבט), והזכיר אז תורות גם מהבעש"ט והה"מ (הטעם להזכרתם רק בשבת זו, ראה לקמן).

הכנת המאמר

עובדה מעניינת שאינה מפורסמת דיה, שמענו בשם התמים ר' משה גרונו ע"ה,

(נמסר מא' השלוחים שי' ששמע סיפור זה בעצמו מר' משה גרונר ע"ה):

ליל י' שבט תשי"א, לילה קודם להתוועדות הגדולה, חדר המזכירות היה ריק מאדם, לבד הרב משה גרונר ע"ה שישב על מקומו הקבוע שם.

לפתע צלצל הטלפון. ר' משה, על אף ששהה רבות בחדר המזכירות, לא היה ניגש לעולם לטלפון, מפני שלא עבד במזכירות. מלבד אותה הפעם שלאחר כמה צלצולים חוזרים ונשנים ניגש לענות. על הקו היה הרבי.

הרבי שאל את ר' משה האם יש מאן דהו ב'מזכירות', והנ"ל ענה שלא. ואז שאלו הרבי האם הוא יכול לגשת אליו לביתו (ששכן אז ברחוב ניו יורק פינת רחוב פרוידנט). כמובן שהשיב בחיוב, ואץ רץ לכיוון ביתו של הרבי.

בהגיעו לבית אמר לו הרבי, שיש יהודי שנמצא כעת בבית רפואה, והוא רוצה לבקרו, אך איננו יודע את מספר הטלפון של הרופא הממונה עליו, לכן הוא מבקש מר' משה, שינסה להשיג את הרופא, וכשישיג יודיע לו.

בינתיים נכנס הרבי לחדר הלימוד. לאחר זמן ר' משה השיג את הרופא, וקרא לרבי שידבר עמו. הרבי ניגש אל המסדרון - שם שכן הטלפון, ור' משה נכנס לתוך חדר הלימוד ע"מ שלא להאזין לשיחה.

את המחזה שנגלה לעיניו, סיפר ר' משה ע"ה:

במרכז השולחן בחדר הלימוד, היה מונח קונטרס המאמר של כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע, כשתחתיו מחברת עליה היו רישומים שונים בכת"ק של כ"ק אדמו"ר (מתוארכת משנת תש"ח לערך).

מסביב למאמר היו מונחים ספרים מכל רבותינו נשיאנו כשהם פתוחים. וביניהם היו מונחים גם ספרים מהבעש"ט והה"מ כשהם סגורים.

לאחר שהרבי סיים את הטלפון, ניגש ואמר לר' משה שהוא נוסע לבקר את היהודי החולה,

וביקש מר' משה שימצא בספרייה שהייתה בחדר, ספרי קבלה (שהוזכרו במאמר) ויניחם פתוחים על השולחן.

כמה מדהימה העובדה, שברגעים נעלים אלו, של יום ההילולא הראשון ויום קבלת הנשיאות יו"ד שבט התשי"א, תוך כדי עוסקו בהכנת מאמר הנשיאות, התעסק רבינו ב'אהבת ישראל' בגופו. עובדה זו מזכירה את סיפורי 'אהבת ישראל' העצומה של רבותינו נשיאינו, אותם סיפר הרבי למחרת במהלך המאמר...

מחזורי 'באתי לגני'

במאמר הראשון, בשנת תשי"א, ביאר רבינו בעיקר את הפרק הראשון מהמאמר ד"ה באתי לגני של אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע, וכלשון רבינו "המאמר באתי לגני ה'תשי"א - מיוסד בעיקרו על הפרק הראשון מד"ה באתי לגני ה'תשי"א".

בהתוועדות בשנה הבאה, יו"ד שבט ה'תשי"ב, החל רבינו את ההתוועדות באמירת מאמר ד"ה "באתי לגני" בו ביאר את הפרק השני מה'המשך' של כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע.

וכן על מאמר זה כתב רבינו "מאמר זה מיוסד בעיקרו על הפרק השני מד"ה באתי לגני ה'תשי"א - המאמר הניתן, ע"י כ"ק מו"ח אדמו"ר וצוקללה"ה נבג"מ ז"ע, ללמוד אותו ביום יו"ד שבט ה'תשי"א, יום בו נסתלק".

מאז, מדי שנה בשנה, נהג רבינו להתחיל את המאמר של יו"ד שבט ב'דיבור המתחיל' "באתי לגני", כשבכל שנה מבאר פרק נוסף במאמר. בשנת ה'תשי"ג ביאר פרק שלישי, וכן הלאה. בשלושת השנים הראשונות זכינו והואיל הרבי אף להגיה את המאמרים.

בשנת ה'תשל"ל סיים רבינו לבאר את כל עשרים הפרקים של ה'המשך' בפעם הראשונה (ראה לקמן).

פ ת ח ד ב ר

לקראת יו"ד שבט, "העשירי לה' קודש", ליום הסתלקות-הילולא של כ"ק אדמו"ר מהור"צ זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע, הננו מוציאים לאור את המאמר ד"ה באתי לגני גו', שנאמר בהתוועדות דמוצש"ק פ' בשלח, י"א שבט (מאמר ב), ה'תשכ"ח.

* * *

המשך באתי לגני ה'ש"ת, המאמר שניתן ע"י כ"ק אדמו"ר מהור"צ נ"ע ללמוד אותו ביום יו"ד שבט ה'ש"ת¹, ליום הסתלקותו, מכיל עשרים פרקים, ובכל שנה ושנה נוהג כ"ק אדמו"ר שליט"א לבאר במאמרו ד"ה באתי לגני - פרק אחד מהמשך².
ד"ה באתי לגני ה'תשכ"ח הנ"ל מיוסד בעיקרו על פרק חי מהמשך, ויוצא לאור לקראת יו"ד שבט שנה זו - בו לומדים פרק הנ"ל בפעם השני'.

מערכת "אוצר החסידים"

שנת תשמ"ח (תהא שנת חירות משיח)
ברוקלין, נ.י.

1) והמשכו: ד"ה היושבת בגנים, מאמר לפורים (פרקים זא-טו), וסיום המשך (פרקים טז-כ) ליום ב' ניסן.
2) שנה פרק מעשרים הפרקים מניין (גם) שנה אחת בפרק א' - עצה ולאחרי שנשלמו עשרים השנים הראשונות (ה'תשי"א-ה'תש"ל), מתחיל המנין דעשרים שנים השניים, שגם הם מתאבדים מעשרים פרקים אלו, כל שנה פרק אחד.

לקראת יו"ד שבט ה'תשמ"ח. ראה צילום), שהוגה ע"י רבינו:

"המשך באתי לגני ה'ש"ת, המאמר שניתן ע"י כ"ק אדמו"ר מהור"צ נ"ע ללמוד אותו ביום יו"ד שבט ה'ש"ת [והמשכו: ד"ה היושבת בגנים, מאמר לפורים (פרקים זא-טו), וסיום המשך (פרקים טז-כ) ליום ב' ניסן], יום הסתלקותו, מכיל עשרים פרקים, ובכל שנה נוהג כ"ק אדמו"ר שליט"א לבאר במאמרו ד"ה באתי לגני - פרק אחד מהמשך.

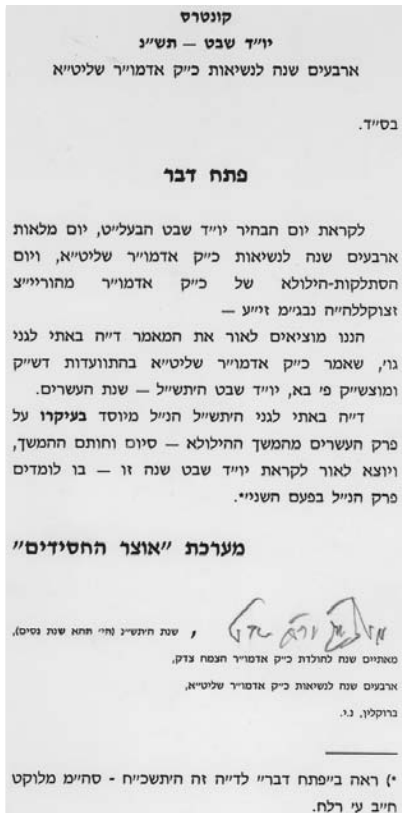
שכמה נוהגים ללמוד פרק מעשרים הפרקים עה"ס (גם) דשנה אחר שנה. ולאחרי שנשלמו

ביו"ד שבט ה'תשל"א, שרר מתח רב בקרב אנ"ש והתמימים, מה יבאר רבינו במאמר 'באתי לגני' דאותה שנה. והנה להפתעת כולם, החל רבינו לבאר את המשך בפעם השנייה.

ביו"ד שבט תשמ"ה, ביאר רבינו, באמצע המאמר, את ענין הלימוד בפעם השניה: "לאחרי שלמדו את עשרים הפרקים של המשך במשך עשרים השנים הראשונות, שאז נעשה הענין דבן עשרים שנה ראוי למכור (לישא וליתן) בנכסי אביו, הנה אח"כ לומדים אותם פעם שני', כפלים לתושי".

באופן מפורט ניתן לקרוא ע"כ ב'פתח דבר' לד"ה באתי לגני ה'תשכ"ח (שיצא לאור

עשרים השנים הראשונות (ה'תשי"א-ה'תשל"ל), מתחילין גם המנין דעשרים שנים השניות, בעשרים פרקים אלו, כל שנה פרק אחד".

מאז הסתלקות הרבנית הצדקנית נ"ע זי"ע ביום כ"ב שבט ה'תשמ"ח, חדל רבינו להתוועד בימות החול, ומשום כך לא נאמרו מאז עוד מאמרי 'באתי לגני'. אך כמנהג רבינו בשנים אלו להגיה מאמרים לקראת יומי דפגרא, הגיה לקראת כל יו"ד שבט, את המאמר מהמחזור הראשון המתאים לפרק הנלמד באותה שנה.

בשנת ה'תש"נ נסתיים המחזור השני של לימוד ה'המשך', ובשנת ה'תנש"א התחיל המחזור השלישי. וכלשון רבינו במאמר ד"ה באתי לגני תשל"א שיצא לקראת י' שבט ה'תנש"א, "בשנה זו (תנש"א) מתחילים ללמוד ההמשך בפעם השלישית".

המחזור השלישי שנפתח ע"י כ"ק אדמו"ר, מסתיים בשנה זו, שנת ה'תש"ע.

באתי לגני תשל"ל

י' שבט ה'תשל"ל נצרב בתודעתו של כל חסיד, כ"י שבט הגדול" בו סיימו את ספר תורה של משיח, אך בנוסף למאורע הסיום, אירע בו עוד מאורע מיוחד: בו נסתיים לימוד עשרים הפרקים של המשך "באתי לגני".

כ"ק אדמו"ר אמר בשנה זו ג' מאמרים, הראשון בעת סיום הס"ת ד"ה "להבין ענין כתיבת ס"ת", השני בש"ק ד"ה "באתי לגני", והשלישי במוצש"ק אף הוא ד"ה "באתי לגני".

[בעת לימוד ההמשך בפעם השניה - יו"ד שבט תש"נ - כ"ק אדמו"ר הגיה המאמר דמוצש"ק בשילוב קטעים ממאמר השבת. ויצא לאור בקונטרס "יו"ד שבט ה'תש"נ".

מאמר זה שייך לשנה זו בה למדים את ההמשך בפעם השלישית].

במאמר זה אנו רואים דבר פלאי מאד, (שצויין בהערה 106 מאמר), ובהקדים:

בשנת תש"ה ביאר כ"ק אדמו"ר מהור"י"צ שזה שדיבר אביו (אדמו"ר מהורש"ב) בר"ה תרס"ג אודות הענין דחי בעצם וחי להחיות, הוא מכפי שנמלאו אז עשרים שנה להסתלקות אביו כ"ק אדמו"ר מהר"ש.

בהערה לשיחה זו (שכנראה נכתבה על ידי כ"ק אדמו"ר) נכתב שזה גם הסיבה שביום ב' ניסן ה'ש"ת ביאר כ"ק אדמו"ר מהור"י"צ את ענין ד"חי בעצם וחי להחיות", היות ואותה השנה הייתה שנת העשרים להסתלקות אביו.

והנה אף במאמר באתי לגני תשל"ל בו מלאו עשרים שנים מהסתלקות כ"ק אדמו"ר מהור"י"צ, ביאר רבינו את הענין ד"חי בעצם וחי להחיות".

במאמר זה דיבר רבינו גם על מהותו של פרק העשרים מהמשך באתי לגני (השייך לשנה זו - תש"ע), שמפאת היותו ה"פרק האחרון הסיום והחותם דההמשך, מבואר [בן] הסך הכול והנקודה הפנימית והתיכונית דכל ההמשך. ויש לקשר זה עם זה שפרק זה הוא פרק העשרים, עשרים בגימטריא כתר, דכתר הוא רצון, והנקודה והסך הכל של כל ענין הוא השלמת הרצון. . ולכן, בפרק העשרים שבו מבואר הנקודה הפנימית דכל הענינים שבפרקים הקודמים".

מבט תוכני

ה'המשך' נאמר ע"י כ"ק אדמו"ר מהור"י"צ בש"פ בא וש"פ בשלח בשנת תרפ"ג, והינו מיוסד בתחילתו על מאמר ד"ה באתי לגני ה'תרנ"ח של כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע.

ה'משך' זה מתחלק לב' חלקים כלליים, כשבחלקו הראשון מתבארת כללות העבודה, ובחלקו השני ממשיך לבאר את הכוחות שניתנים מלמעלה וכו', דבר שמתבטא בכך שבאמירתו (בשנת ה'תרפ"ג) נחלק לשניים: ד"ה "ויהי בעצם היום" וד"ה "ויאמר גו' מה תצעק אלי". בהתוועדות י' שבט ה'תש"כ ביאר רבינו הקשר בין תחילת ההמשך לבין סוף הפרק העשירי, שבמדה מסויימת הוא סוף המאמר באתי לגני - דהוי סוף החלק הראשון.

אך בפרטות מתחלק ההמשך לד' מאמרים הכוללים עשרים פרקים (וכדברי רבינו שהם בגימ' כתר).

בקטעים דלקמן אין סיכום תוכני על מאמרי באתי לגני, אך יש בהם הצצה קטנה לכללות תוכן המשך באתי לגני של כ"ק אדמו"ר מהור"י"צ.

במאמר הראשון מבאר את ענין עיקר שכינה בתחוננים, ושע"י אתכפיא ואתהפכא וממשיכים את אור הסובב בכולהו עלמין

בשווה. ממשיך לבאר את ענין הקרבנות בעבודה. מבאר גם את ענין הרוח שטות שמכסים על מדות דנה"א. את השטות שלמעלה מטו"ד דקדושה, ובעבודת האדם.

במאמר השני מבאר את המילה "קרש" שהיה במשכן, ענין אותיות ד' ר' ה' ק' וי' בעבודת השם בפרטות. ואת ענין הקרשים והנפעל ע"י העבודה למטה, וענין הקשר ושקר שנהפך לקרש.

במאמר השלישי מבאר את ענין "צבאות הוי", ענין המלחמה ופתיחת האוצרות. מבאר את ענין האוצר למעלה וענין "אור אין סוף למעלה מעלה עד אין קץ ולמטה מטה אין תכלית". כ"ז - בעבודת כאו"א בבעלי עסקים ויושבי אהל. וממשיך לבאר הענין שמחד "ואתה מחי' את כולם" ומאיך אינו משתנה ואינו מתפעל וכו'. ענין אוא"ס לפני הצמצום ולאחר הצמצום במשל ממשפיע ומקבל.

במאמר הרביעי מבאר ההבדל בין ב' הענינים ד"למעלה מעלה עד אין קץ ולמטה מטה עד אין תכלית. בדוגמת המקיפים ד"אור ישר" ו"אור חוזר". אור השייך לעולמות ואור שלמעלה מן העולמות. מדרגת ה"אוצר". ענין השינוי במדות דלמעלה. ענין הנצח שמושרש בעצם הנפש ושייך לנש"י. ומסיים בענין ירידת הנשמה בגוף. ועבודת ה' במדת הנצחון להתגבר על הנה"ב ועי"ז ממשיך האוצר.

סדר אמירת המאמר

האותיות הראשונות במאמרי באתי לגני מהווים כעין 'סיכום' של הפרקים הקודמים לפרק של אותה שנה. וכפי שאמר פעם רבינו (באתי לגני ה'תשמ"ז): "ולכן נקבע המנהג ללמוד מאמר זה ביום ההילולא מידי שנה בשנה, ובאופן שמתחילים מהתחלת המאמר, וממשיכים התוכן דכמה פרקים בקיצור עכ"פ, ואז מבארים את הפרק המיוחד המתאים לאותה שנה, ע"פ סדר השנים".

לעיתים היה רבינו ממשיך לבאר ענינים שונים שנאמרו במאמר, באחת השיחות שלאחר המאמר, או בשבתות שלאחרי יו"ד שבת.

יש לציין שמאמרי 'באתי לגני' מתייחדים בחידושים נפלאים ועמוקים מאד בתורת החסידות שזכינו שרבינו גילה לנו אותם.

בשנים ה'תשל"ד, ה'תשל"ה, ה'תשל"ח, ה'תשל"ט, ה'תשמ"ב וה'תשמ"ו ביאר במאמר גם פסוק מפרק התהילים שלו המתאים לאותה השנה.

ברוב השנים, נאמרו מאמרי באתי לגני במנגינה של מאמר, עם ניגון לפניהם ולאחריהם. מלבד בשנים תשמ"ו - תשמ"ח, בהם נאמרו המאמרים בניגון של שיחה - 'מאמר כעין שיחה'.

הזכרת הנשיאים

במאמרי "באתי לגני" נהג רבינו להזכיר תורות מכל נשיאי חב"ד החל מהבעש"ט והה"מ (לבד בשנת ה'תשי"א, אז הזכיר את הבעש"ט והה"מ רק בד"ה היושבת בגנים שנאמר בשבת שלאחר י' שבת, כנ"ל וכדלקמן).

את התורות היה מזכיר בשם אומרם. ולדוגמא: "וכפי שמבאר אדמו"ר המהר"ש במאמרו ד"ה". וכן בכולם.

משנת ה'תשל"ה ואילך הזכיר רבינו לעיתים גם מתורת אביו כ"ק הרה"ג והרה"ח והמקובל וכו' ר' לוי יצחק נ"ע.

משנת ה'תשל"ג עת מלאו ארבע מאות שנה להסתלקות האריז"ל, הזכיר רבינו בכל פעם תורות מהאריז"ל - מלבד בשנים ה'תשמ"א, ה'תשמ"ג, ה'תשמ"ה וה'תשמ"ח.

לאחר תקנת לימוד הרמב"ם היומי (באחש"פ ה'תשד"מ) הזכיר רבינו בכל מאמר 'באתי לגני' תורות מהרמב"ם.

בשבת הראשונה שלאחר קבלת הנשיאות -

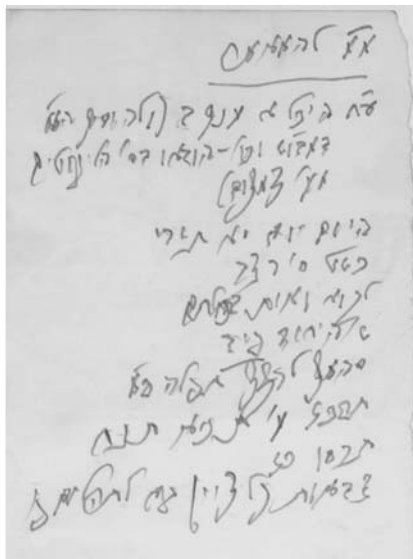
ש"ק פ' בשלח י"ג שבת ה'תשי"א - דיבר רבינו אודות ענין הזכרת כל הנשיאים:

"ההזכרה בשם הוא ע"ד הידוע שהמצטער באמת על מיעוט או העדר ההבנה בדברי רז"ל ומזכיר את שמותיהם ונפשו חשקה בהם וכו' - הרי זה ענין ויש בו תועלת בכמה ענינים. וגם, ע"ד שמצינו בעבודה שהיו אומרים "האיר פני כל המזרח עד שבתברון כדי להזכיר ולהמשיך זכות אבות".

באותה העת ביאר רבינו מפני מה לא הזכיר במאמר הראשון את שמות הבעש"ט והה"מ:

"בעת החתונה - אמר כ"ק מו"ח אדמו"ר שבשמחת נישואין באים מעולם האמת נשמות האבות עד ג' דורות למפרע בכל ישראל, ויש כאלה שאצלם באים יותר ויותר דורות למפרע, ומנה כ"ק מו"ח אדמו"ר את כל הרביים, עד לאדמו"ר הזקן.

כיון שבעת ההיא לא מנה כ"ק מו"ח אדמו"ר יותר (לפני אדמו"ר הזקן), לכן, בהמאמר הנאמר ביו"ד שבת" לא הזכרתי בשם אלא עד אדמו"ר הזקן. ידא הנני להתערב, ובכלל לשם מה להתערב, כיון שהרבי לא הזכיר יותר. אבל, כיון שבכל זאת הפריע לי הדבר, לכן, היום,

י"ג שבט, שהוא עדיין בהמשך ליו"ד שבט – כמודגש בכך שהמאמר היושבת בגנים די"ג שבט הוא המשך למאמר באתי לגני דיו"ד שבט - הזכרתי, בשם עד הבעש"ט.

בשנים האחרונות התגלו מספר כתי"ק בו רבינו מציין "יאיר נתיב" (מראי מקומות שצוינו ל)למאמר - שם כתב ציון לתורת הנשיא אותה הזכיר במאמר.

המשכי באתי לגני

כשיו"ד שבט היה חל ביום הש"ק (כהקביעות דשנת ההסתלקות) היה רבינו אומר את המאמר בהתוועדות השבת, וחוזרו ואומרו בהוספות ושינויים וכו' בעת ההתוועדות הגדולה במוצאי ש"ק (מלבד בשנים ה'תשי"ז וה'תשד"ז). כן היה בשנים: תשכ"ז, תשכ"ח, ה'תשל"ל, התשל"ג, ה'תשל"ד ה'תשל"ו.

בשנים הראשונות, כשאירע ו' שבט חל להיות ביום השישי, וממילא ההתוועדות הגדולה - בה היה אומר כ"ק אדמו"ר מאמר באתי לגני - שבד"כ מתקיימת במוצאי י' שבט נדחית למוצש"ק, היה רבינו חוזר מאמר ד"ה באתי לגני בליל ש"ק לאחר קבלת שבת. דבר נדיר מאד כשלעצמו. והמשיך לאמרו (באותו ד"ה) במוצש"ק בעת ההתוועדות הגדולה. כן היה בשנים ה'תשח"י, ה'תשכ"א והתשכ"ד. (בשנים תשכ"א, תשכ"ד אמר רבינו מאמר בתוכן 'באתי לגני' ג' פעמים. (א) לאחר קבלת שבת אמר מאמר ד"ה באתי לגני, (ב) בעת התוועדות השבת - בשנת תשכ"א ד"ה ויהי בשלח, ובשנת תשכ"ד ד"ה צדקת פרוזנו, (ג) במוצש"ק ד"ה באתי לגני).

פעמים, כשהי' יו"ד שבט חל ביום הרביעי בשבוע, כפי הקביעות של שנת תשי"א, היה רבינו עורך התוועדות בשבת שלאחרי יו"ד שבט - ש"ק פ' בשלח י"ג שבט - בה היה אומר מאמר ד"ה "היושבת בגנים", בו היה ממשיך לבאר את מאמר באתי לגני. כן היה בשנים

ה'תשי"א, ה'תשכ"ט, ה'תשל"ב, ה'תשל"ה, התשל"ח, ה'תשל"ט. (בשנים ה'תשל"ח, ה'תשל"ט עקב המצב הבריאותי התוועדות השבת נערכה במוצש"ק אז אמר את המאמר ד"ה היושבת בגנים. יש לציין שבשנתיים אלו אמר רבינו גם בהתוועדות ט"ו בשבט מאמר המשך (בד"ה באתי לגני)).

בשנים ה'תשל"ו וה'תשמ"ח בשבת שלפני יו"ד שבט אמר רבינו מאמר ד"ה "באתי לגני", ואמר שוב מאמר ד"ה "באתי לגני" בהתוועדות יו"ד שבט.

יש לציין המשכים נוספים שנאמרו בשנים: **ה'תשל"ג** - בש"פ בא ובהתוועדות יו"ד שבט נאמר מאמר ד"ה "באתי לגני", ונמשך הביאור בש"פ בשלח בד"ה "ובני ישראל הלכו ביבשה", ובש"פ יתרו בד"ה "בחודש השלישי" (סה"כ ד' מאמרים).

ה'תשמ"ה - בש"פ בא ד"ה באתי לגני, והמשכו בהתוועדות ט"ו בשבט בד"ה "ארבעה ראשי שנים", והמשכו בש"פ יתרו בד"ה וישמע יתרו.

ה'תשכ"ו - המשיך רבינו בש"ק בשלח בד"ה ויולך הוי' את הים.

ה'תשמ"ו - החל רבינו בשבת שלפני יו"ד שבט לבאר את המאמר "באתי לגני" במאמר ד"ה "ויהי בעצם היום הזה", והמשיכו ביו"ד שבט בד"ה "באתי לגני", וסיימו בש"פ בשלח בד"ה "ויאמר גו' מה תצעק אלי". (ב' הד"ה - מלבד "באתי לגני" - הם הד"ה דשנת אמירת המאמר התרפ"ג. כנ"ל).

הגהת המאמרים

ה'תורה' הראשונה שיצאה לאור מכ"ק אדמו"ר עם ה'שער בלאט' והתואר "כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש" הוא המאמר באתי לגני ה'תשי"א, וזה דבר המעשה (ע"פ המסופר ביומן 'מי בראשית'):

ה'תשי"ג, ה'תשי"ט, ה'תשכ"ח, ה'תשכ"ט, ה'תשל"ז, ה'תשל"ח, ה'תשל"א, ה'תשל"ב, ה'תשל"ז, ה'תשל"ח, ה'תשמ"מ, וה'תשמ"ח.

יש לציין שבשנת ה'תשל"ז (וכן בשנים ה'תשל"ל, ה'תשל"א) עת אמר רבינו ב' מאמרים, הגיה רבינו המאמר השני דווקא. יש לכך סיבה מיוחדת, כפי שנכתב בפתח דבר למאמר שנאמר בשנת ה'תשל"ז:

"המאמר נאמר ב' פעמים - בהתוועדות דיום ש"ק יו"ד שבט, ובמוצש"ק - עם שינויים והוספות. כיסוד מדפיסים המאמר שנאמר בפירסום יותר - בהתוועדות דמוצש"ק, וההוספות דיום ש"ק באים בהערות".

הנחת המאמרים

כמעט כל מאמרי באתי לגני (מלבד אי אלו מאמרים שלא הגיעו לידינו לע"ע) שנאמרו, הונחו ברשימת השומעים.

הנחות אלו לא הוגהו על ידי הרבי, מלבד הערות ספורות שלעיתים הואיל לציין על רשימת ההנחה, כפי שהיה בשנת ה'תשל"ו.

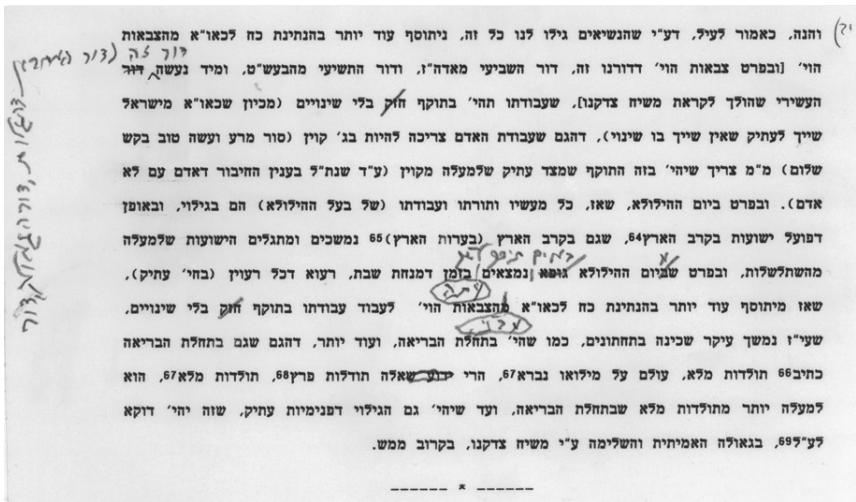
המחזור הראשון של המאמרים באתי לגני (תשי"א - תשל"ל) יצא לאור בספר מיוחד בפ"ע בשם "ספר המאמרים באתי לגני

ביום י"א ניסן התשי"א לפני שנסע רבינו ל'אהל', יצאה הודעה מאת הרבי וזה תוכנה "אלו הרוצים להתמסר ולציית מבלי לשאול שאלות, יחתמו על פתק את שמם ושם אמום, אין להם על מה לפחד, לא יהיו ענינים שבאופן ד"לעלות השמימה", אבל אלו שיחתמו עליהם לדעת שצריכים לציית". והוסיף רבינו שצריכים לידע שאין זה משחק. כל התמימים חתמו את שמוותיהם ומסרו ע"מ להכניס לרבי, כשראה רבינו את הפתק אמר "עס איז א ערנסטע זאך". אח"כ הלך רבינו ל'אהל'. הנוכחים שם סיפרו, שבהיותו באהל חזר רבינו (מתוך הכתב) על כל המאמר ד"ה באתי לגני שאמרו ביו"ד שבט בעת קבלת הנשיאות.

כשחזר רבינו מה'אהל' מסר את המאמר הנ"ל להוציאו לאור, אך הזהיר שלא ידפיסוהו בדפוס וכיו"ב אלא בצילום. אולם אח"כ הראו לרבינו את ה'שער בלאט' שמכינים עם התואר "כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש", ונתן הסכמתו לזה וציווה שידפס עד ליום י"ג ניסן. וכן היה.

[יש לציין שעל הקונטרס הנדפס היה מצוין בצד, המיספור "א", כפי שהיה נהוג בקונטרסים של כ"ק אדמו"ר מהור"י צ"נ"ע].

כמו כן הואיל רבינו במשך השנים להגיה את מאמרי "באתי לגני" דשנות: ה'תשי"ב,

המאמרים הבלתי מוגהים בעריכה החדשה והמסודרת (שהופיעו בשנים האחרונות); הובאו גם השיחות והמאמרים שנתבארו בהם עניינים מהמאמר; רשימות ה"איר נתיב" שהגיעו לידינו על המאמרים ומפתח עניינים מפורט על כל המאמרים.

בשנים האחרונות זכינו ונמצאו ד' רשימות שכתבם רבינו לעצמו ממאמרי באתי לגני שאמר והם מהשנים: ה'תשי"ג, ה'תשי"ז, ה'תשכ"ו וה'תשל"ה. הרשימות הובאו גם הם בספר החדש במקומם (ראה צילום).

חידוש מיוחד בספר הוא, הדפסת פאקסמיליא - צילום כתי"ק מכ"ק אדמו"ר על כל מאמר ומאמר ממאמרי "באתי לגני".

הספר נחלק לב' חלקים, החלק הראשון כולל את המאמרים על הפרקים א-י מהמשך. והחלק שני כולל את המאמרים על הפרקים יא-כ מהמשך ההילולא.

ונחתום בזה כפי שנכתב בסיום המאמר: "ונזכה וזהו זיך מיט'ן רבי'ן דא למטה אין א גוף ולמטה מעשרה טפחים, והוא יגאלנו". ■

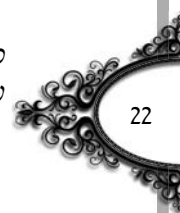
ח"א", ויצא לאור לקראת יום הבהיר י"א ניסן ה'תשל"ז. בתחילת הספר נדפס 'המשך ההילולא' כולו.

יש לציין שהיה זה חידוש מיוחד, מפני שבתקופה זו, לא הסכים רבינו להדפיס כלל עניינים בלתי מוגהים בהדפסה רגילה, בסמל קה"ת ו'בשער בלאט'. ואילו ספר זה המכיל ברובו מאמרים בלתי מוגהים יצא לאור עם 'שער בלאט' וסמל קה"ת.

המחזור השני של המאמרים באתי לגני (תשל"א - תשמ"ח) יצא לאור בספר מיוחד בפ"ע בשם "ספר המאמרים באתי לגני ח"ב", ויצא לאור לקראת יום הגדול והקדוש יו"ד שבט ה'תנש"א.

במהלך השנים האחרונות - בעת לימוד המחזור השלישי של מאמרי "באתי לגני", נהג 'ועד הנחות בלה"ק' להו"ל לקראת יו"ד שבט מידי שנה בשנה, קונטרס המכיל את המאמרים שאמר הרבי על הפרק הנלמד באותה השנה, כולל הפרק מכ"ק אדמו"ר מהור"י צ"נ"ע.

בשנה זו יצא לאור עולם הספר "תורת מנחם ספר המאמרים באתי לגני", ומהחידושים שבספר זה:

יומני עשור

תשי"א • תש"כ • תש"ל •
תש"מ • תש"נ

תשי"א

יום ה', כ"ו טבת

היום הוכנסה מודעה לעיתונות היהודית בניו-יארק שחסידי חב"ד ברחבי תבל קיבלו על עצמם את כ"ק אדמו"ר שליט"א כ"ממלא מקום" של כ"ק אדמו"ר הכ"מ, בתור רבי ונשיא חב"ד, וכממשך השלשלת החב"דית מאדמו"ר הזקן. בידעה כתוב גם כי בכ"ד טבת מסרו את ה"כתב התקשרות", ואילו "קבלת הנשיאות" הרשמית תהי' ביו"ד שבט תשי"א.

כעבור זמן, כאשר נודע לכ"ק אדמו"ר שליט"א נכנס לחדרו של ר' שמואל לויטין, שם נכחו בחדר ביחד איתו הרה"ח ר' שלמה אהרן קזרנובסקי, הרה"ח ר' שמואל זלמנוב, והרה"ח ר' שני"ז גורארי. כ"ק אדמו"ר שליט"א אמר להם שהוא יכניס הכחשה בשמו על מה שכתבו שביו"ד שבט תהי' "קבלת הנשיאות".

החסידים טענו לכ"ק אדמו"ר שליט"א שבעיתון לא כתבו שהרבי קיבל את הנשיאות, כתבו רק שהחסידים קיבלו על עצמם את כ"ק אדמו"ר שליט"א ל"רבי" ואשר מסרו לו "כתב התקשרות" בכ"ד טבת ואת זה הרי אי אפשר להכחיש... וכ"ק אדמו"ר שליט"א נענה לכך...

יום ב', ר"ח שבט ה'תשי"א

היום כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א שני מכתבים כלליים.

במכתב הראשון פונה כ"ק אדמו"ר שליט"א "אל אני"ש, תלמידי התמימים וכל הקרובים לחסידות וחסידים די בכל אתר ואתר" ומעורר אשר:

"לקראת בא יום הגדול והקדוש הוא יום עשירי בשבט, יום הילולא של כ"ק מו"ח אדמו"ר... הנני לעורר אודות מאמרו שנתן להדפיס ליום ההסתלקות, הוא ד"ה באתי לגני - יו"ד שבט תשי"א, אשר בטח תלמדו אותו בליל ויום ההילולא". בהמשך המכתב מעתיק את אשר כתב כ"ק אדמו"ר הכ"מ במכתביו אודות יום ההילולא של אביו כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב נ"ע.

במכתב השני פונה כ"ק אדמו"ר שליט"א "אל אני"ש, תלמידי התמימים, אל המקושרים או השייכים אל כ"ק מו"ח אדמו"ר" אשר "במענה על שאלת רבים אודות סדר מפורט ביום העשירי בשבט הבעלי"ט, הוא יום יארצייט הראשון של כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ, הנני בזה להציע" ונותן סדר הנהגה מפורט ליום ההילולא.

ש"פ בא, ו' שבט ה'תשי"א

לאור הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א במכתבו שיעלו לתורה בשבת שלפני יום ההילולא, התקיימו ב"770" מנינים רבים ובהם עלו כל אני"ש והת' שיחיו.

לקריה"ת ירד כ"ק אדמו"ר שליט"א לבית המדרש ועמו כל אני"ש והת' שיחיו. כ"ק אדמו"ר שליט"א עלה ל"מפטיר", ובעת אמירת ההפטרה בכה מאוד, ובמיוחד בסיום ההפטרה באמירת הפסוק "אל תירא עבדי יעקב", וכן בעת

הברכות באמירת התיבות "המדבר ומקיים", "כי בשם קדשך נשבעת לו שלא יכבה נרו לעולם ועד", היו בכיות נוראות.

הרה"ח ר' שלמה אהרן קזרנובסקי, מזקני החסידים, סיפר שבימים אלו חלם והנה כ"ק אדמו"ר הכ"מ בא אליו בחלומו ביחד עם כ"ק אדמו"ר שליט"א, וכ"ק אדמו"ר הכ"מ פונה אל הרבי שליט"א ואומר לו שיהי ל"רבי" אך כ"ק אדמו"ר שליט"א מסרב, ואמר לו כ"ק אדמו"ר הכ"מ: "ויאמר ה' אל משה" (בשלח יד, טו), הקב"ה אומר לנשיא הדור, "מה תצעק אלי": "פארוואס"? אתה - כ"ק אדמו"ר שליט"א - הוא נשיא הדור, "דבר אל בני ישראל" תדבר חסידות ליהודים, "ויסעו" - ותנהל אותם לקראת משיח צדקנו.

למחרת בבוקר הוא בא ל"770" והכניס פתק לכ"ק אדמו"ר שליט"א ובו כתב את פרטי החלום, כ"ק אדמו"ר שליט"א קרא לו ונתן לו "יישר כח" על כך.

זקני החסידים אומרים שמוזה שכ"ק אדמו"ר שליט"א נתן יישר כח להרב קזרנובסקי משמע שהוא אכן מסכים סוף סוף למלאות את בקשתם ותחינתם של כל אנ"ש ברחבי תבל לקבל את עטרת נזר הנשיאות החבד"ית באופן רשמי ובגלוי. רבים מאנ"ש והתי מכל רחבי תבל, ובמיוחד מארה"ב וקנדה, הגיעו היום לחצרות קדשינו, לקראת יו"ד שבת.

יום ג', ט' שבט

בעיתונים היהודיים ("דער טאג", "מארגען זשורנאל") פורסמה היום מודעה – מטעם "ועד המסדר" – אודות סדר ההנהגה דכ"ק אדמו"ר שליט"א ביום ההילולא יו"ד שבט.

היום כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א מכתב כללי-פרטי שנשלח לרבים מאנ"ש והתמימים שי' במענה על מכתביהם ובו כותב: "הפיינ שלו נתקבל, ואקראהו בל"נ על ציון כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ, מחר ביום ההילולא".

ליל יום הגדול והקדוש יו"ד שבט ה'תשי"א

בשעה 6:55 עלה כ"ק אדמו"ר שליט"א לחדר כ"ק אדמו"ר הכ"מ לתפילת ערבית.

בתפילה השתתף קהל גדול מאוד של כמה מאות אנשים כ"י. מרוב הצפיפות לא יכלו אפילו לכרוע באמירת "ברכו", כ"ק אדמו"ר שליט"א התפלל בקול נמוך ביותר, בקדיש הראשון לפני ברכו בכה קצת, וכן בכה מעט במשך כל התפלה.

על השולחן של כ"ק אדמו"ר נבג"מ היו שני נרות גדולים וחמשה נרות נשמה ("יאצייט ליכטי"). לפני התחלת התפלה וגם במשך כל התפלה הביט כ"ק אדמו"ר שליט"א על כסא קדשו של כ"ק אדמו"ר נבג"מ ועל הנרות.

לקראת יום הגדול והנורא, יו"ד שבט ה'תשי"א הואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לשלוח מברק לכללות אנ"ש שי' בכל מרחבי תבל, וזלה"ק:

ביום ההילולא דאזלינן מיני עשירי בשבט גדול ביותר זכות בעל ההילולא צדיק עליון להמשיך ישועות ברכות והצלחות לכל המתעסקים במוסדותיו. בטח יתועדו לעורר רבים לתומ"צ לחזק מוסדותיו ותקנותיו להתקשר באילנא דחיי ולהתברך בכל המצטרך בגשם וברוח.

בברכה, מנחם שניאורסאהן

ליום ההילולא לא יצא לאור מאמר חדש של כ"ק אדמו"ר נבג"מ כבשאר יומי דפגרא, כי כ"ק אדמו"ר שליט"א הורה ללמוד את המאמר באתי לגני ה'תשי"א שכי"ק אדמו"ר נבג"מ הו"ל ליום הסתלקותו (כמו שכתב במכתבו מר"ח שבט תשי"א).

וכן הורה לעשות משמרות במשך כל הכ"ד שעות של המעת-לעת בחדרו של כ"ק אדמו"ר נבג"מ אשר ילמדו את המאמר "באתי לגני".

ואכן אחרי תפלת מעריב אירגן הרה"ח ר' חיים מאיר שי' בוקיעט את התמימים ואחדים מאנ"ש למשמרות ללמוד במנין במשך כל הלילה בהיכלו של כ"ק אדמו"ר נבג"מ - את המאמר "באתי לגני".

בליל וביום היארציית - יו"ד שבט - היה כ"ק אדמו"ר שליט"א לבוש בגדי משי כמו בשבת ויו"ט.

ביום ההילולא נכנסו אל כ"ק אדמו"ר שליט"א קבוצות מעיירות שונות כמו מאנטריאל (וביניהם הרה"ח יהודה שי' חיטריק כדלקמן בפרטיות), ניו הייווען (וביניהם הרה"ח ר' משה העכט, ר' זאב שילדקרויט, ר' אברהם וויינגארטן, ר' יוסף גולדשטיין שיחיו) ועוד, למסור "כתב התקשרות" בתור באי-כח של כל אנ"ש שבעירם.

בבוקר התפלל כ"ק אדמו"ר שליט"א שוב בחדרו של כ"ק אדמו"ר נבג"מ.

לפני התפלה הביט על כסא כ"ק אדמו"ר נבג"מ זי"ע. כ"ק אדמו"ר שליט"א התפלל בקול נמוך. בעת התפלה בכה הרבה מאוד.

תלמידי התי' הלכו היום לבתי הספר היהודיים לדבר אודות כ"ק אדמו"ר נבג"מ - בהתאם להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א במכתבו מר"ח שבט.

אחרי התפלה כתב כל אחד פ"נ ונתנו לכ"ק אדמו"ר שליט"א, ואח"כ נסעו כולם ל"אהל" הק', לפני הנסיעה ל"אהל" נכנסה משלחת מזקני ורבני החסידים לכ"ק אדמו"ר שליט"א ומסרו לו עוד הפעם "כתב התקשרות" בשם כל אנ"ש די בכל אתר ואתר ברחבי תבל.

המוסר הי' הרה"ג הרה"ח ר' מאיר אשכנזי, ובעת המסירה אמר לכ"ק אדמו"ר שליט"א שקבלת הנשיאות הוא ענין קירוב הגאולה, כי הגאולה הלא תלויה בהענין ד"יפוצו מעיינותיך חוצה", וא"כ בזה שכ"ק אדמו"ר שליט"א יקבל את הנשיאות ויאמר דא"ח - יקרב את הגאולה! וענה כ"ק אדמו"ר שליט"א: "יע, אבער מ'דארף זעהן מיר צו צוהעלפן".

אח"כ הקריאו כמה מגדולי החסידים בבית המדרש במעמד כל אנ"ש שי, "צעטיל", פ"נ, שבו נאמר שכל אנ"ש די בכל אתר ואתר מבקשים מכ"ק אדמו"ר נבג"מ זי"ע לפעול אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א שיואיל לקבל את כתר הנשיאות החב"דית בשלימות ובגלוי ובכל הפרטים, ושהנשיאות תהי' בהצלחה וכו'.

וכמו כן הקריאו את ה"צעטיל" הנ"ל על ה"אהל" הק' של כ"ק אדמו"ר נבג"מ זי"ע, וכשסיימו מסרוהו לכ"ק אדמו"ר שליט"א אשר בתחילה סירב לקראו אבל לאחר זמן מה התחיל לקרוא אותו מתוך בכיות עצומות.

כ"ק אדמו"ר שליט"א הי' ב"אהל" זמן רב, וחזר מה"אוהל" זמן קצר לפני השקיעה. תפלת מנחה היתה במהירות.

אחרי מנחה הלכו כולם לטעום משהו מכיון שהיו ב"אהל" ולא אכלו כל היום, ומיד מיהרו לתפוס מקומות להתוועדות.

אחר כך התפללו מעריב. אחרי מעריב הוכרז על ההתוועדות - בשעה 8:00. בשעה 8:45 עזב כ"ק אדמו"ר שליט"א את בית אמו הרבנית וצעד לכיון ל"770".

התוועדות 'קבלת הנשיאות'

במשך הערב נהרו המונים לביהמ"ד (גם הרבה שאינם מאנ"ש) כדי להשתתף בהתוועדות הרשמית של קבלת הנשיאות. ביהמ"ד הי' מלא מפה לפה. הצפיפות והחום ששרר בביהמ"ד לא יתוארו, קהל שמנה למעלה משמונה מאות איש כ"י ניסה להכנס לבית המדרש שאינו גדול במיוחד. כולם היו רטובים מזיעה, הדחיפות היו איומות. השולחנות סודרו כעין "שי"ן".

השולחן שלידי ישב כ"ק אדמו"ר שליט"א עמד בצד דרום וכנגדו עמדו שלושה שולחנות לאורך כל הביהמ"ד.

כחצי שעה לפני ההתוועדות נכנסה משלחת של זקני ורבני החסידים דמאנטריאל ומסרו לכ"ק אדמו"ר שליט"א "כתב התקשרות" בשם כל אנ"ש דמונטריאל.

בשעה 9:45 נכנס כ"ק אדמו"ר שליט"א להתוועדות, מאחוריו הלכו הרה"ח שלמה אהרן קאזרנובסקי, והרה"ג הרב ר' אפרים אליעזר הכהן יאלעס ראב"ד דפילדלפי.

כ"ק אדמו"ר שליט"א התיישב במקומו, לימינו ישב הרה"ג הרא"א הכהן יאלעס, ולשמאלו הרה"ג הר"ר יצחק מאיר הכהן רפפורט ("פראגער רבי").

בתחילת ההתוועדות מזג ר' יוסף ראבינסאהן את המשקה וכולם אמרו "לחיים" לכ"ק אדמו"ר שליט"א.

להלן תיאור מפורט ממהלך ההתוועדות, עם נקודות קצרות מתוכן השיחות:

כ"ק אדמו"ר שליט"א פתח את ההתוועדות באמרו שיש להתחזק בהתקשרות לכ"ק מו"ח אדמו"ר, שבודאי נמצא עמנו גם עכשיו, לאחר ששעברה שנה מההסתלקות, ובהמשך לכך הורה כ"ק אדמו"ר שליט"א להמשיך באמירת מזמור ע"א - של כ"ק אדמו"ר נבג"מ עד לייב תמוז הבע"ל. כ"ק אדמו"ר שליט"א סיים שעל כאו"א לקיים את השליחות שהרבי הטיל עליו, ובפרט את הכוונה פנימית שבכל השליחויות של הרבי שהיא להפיץ את מעינות החסידות חוצה.

בשיחה השני' התייחס כ"ק אדמו"ר שליט"א ברמז לענין קבלת הנשיאות. ואמר, שהנוהג בארצות-הברית הוא שבראש ובראשונה - כשמתחילים איזה ענין - רוצים לשמוע "סטייטמענט" - כרוז ודבר חידוש! אינני יודע אם כך צריך להיות - אמנם "אזלת לקרתא עביד כנימוסא", ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א שה"סטייטמענט" הוא כדלהלן:

שלושת האהבות – "אהבת ה', אהבת התורה, ואהבת ישראל" הם "כולא חד", וא"א להפריד ביניהם, ולכן כאשר רואים יהודי שיש לו אהבת ה' אבל אין לו אהבת התורה ואהבת ישראל הרי זו הוכחה שחסר לו גם באהבת ה', וצריך לדעת שלא יהי' לזה קיום! ולאידך גיסא כשיש ליהודי אהבת ישראל הרי סו"ס יגיע על ידי זה גם לאהבת ה' ואהבת התורה! ולכן כשרואים יהודי שיש לו אהבת ישראל צריך להביא אותו גם לידי אהבת ה' ואהבת התורה, וצריך גם לפעול עליו שהאהבת ישראל שלו לא תתבטא רק בכך שהוא נותן לחם לרעבים ומים לצמאים, אלא גם ובעיקר שכתוצאה מאהבת ישראל יקרב יהודים לאהבת התורה ולאהבת ה'.

כ"ק אדמו"ר שליט"א סיים באמרו אשר את ה"סטייטמענט" הזה צריך להכריז ולפרסם בכל מקום, וכאשר יהיו שלשת האהבות הרי זה "חוט המשולש אשר

לא במהרה ינתק" וזה גם יביא את הגאולה, כי כשם שהגלות האחרון הוא מפני הענין דהיפך אהבת ישראל שזו היתה הלא הסיבה ל"גילינו מארצנו", כך ע"י אהבת ישראל תבוא הגאולה במהרה בימינו ממש.

מאמר קבלת הנשיאות

כשעה לאחר תחלת ההתוועדות קם אחד מזקני החסידים (ישיש כבן שמונים לערך) הרה"ח אברהם סענדער נעמצאוו והכריז: "דער עולם בעט דעם רבי'ן זאגן א מאמר חסידות. די רייד איז גום אבער דער עולם בעט חסידות, נמצא חן... דער רבי זאל זאגן חסידות!"

בבית המדרש השתררה מיד דממה מוחלטת, אצל כל אחד נעצרה לרגע הנשימה, ובלבבות רועדים המתינו כולם לראות איך יגיב כ"ק אדמו"ר שליט"א על כך.

ואכן, בשעה עשר וארבעים דקות פתח כ"ק אדמו"ר שליט"א את המאמר ד"ה "באתי לגני" דכ"ק אדמו"ר נבג"מ ה'תשי"י, ואמר (תוך כדי שהוא מעיין בקונטרס):

"אין דעם מאמר וואט דער רבי האט ארויסגעגעבן צו זיין יום הסתלקות - הויבט אן דער רבי מיט באתי לגני... והתחיל לומר להפתעת הכל, בפעם הראשונה", בניגון של מאמר: "באתי לגני אחותי כלה"... (לשניות ספורות נוצרה מהומה מעצמת ההפתעה ומגודל השמחה, ההלו דחיפות וכזו, אך תיכף נעמד הקהל על רגליו ובביהמ"ד השתררה דממה, והאזינו להמשך המאמר) "זאגט ער אויף דערויף אין מדרש רבה (אויפן ארט)", "לגן - אין כתיב כאן", נאר עס שטייט "לגני, לגנוני" - דאס הייסט "למקום שהי עיקרו בתחילה", ווארום "עיקר שכינה" איז דאך "בתחתונים היתה"

ובעת שאמר את כל זה הביט עדיין בתוך הקונטרס, ואח"כ התחיל לבאר:

"וואס איז דא דער דיוק הלשון "עיקר שכינה"? - זאגט אויף דערויף דער אלטער רבי...". כ"ק אדמו"ר שליט"א הביא את הביאורים של כל אחד מרבותינו נשיאינו עד אדמו"ר הזקן בהענין ד"שכינה", ועפ"ז ביאר את הענין ד"עיקר שכינה", ואח"כ דיבר אודות המוזכר בחצאי עיגול במאמר הנ"ל "יוכל השביעין חביבין" ודיבר אודות התפקיד של הדור השביעי לגמור את המשכת השכינה למטה בעת שאמר זה בכה מאוד).

אח"כ הפסיק ואמר: "מיוועט מפסיק זיין, און מיוועט זאגען לחיים".

הרב נעמצאוו הישיש קפץ על השולחן מגודל השמחה, והכריז: חסידים אמרו אחרי! עלינו לברך ברכת "שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה", שהשיית עזר לנו שיש לנו רבי! הרב נעמצאוו בירך ברכת "שהחיינו" בשם ומלכות וכל הקהל ענה אמן בקול אדיר ובשמחה גדולה. כ"ק אדמו"ר שליט"א חיך מאוד, ופנה להרב נעמצאוו וביקשו לשתוק ולרדת מהשולחן".

אח"כ ציוה לנגן את ניגון ה"בינוני" ואמר: "דער רבי האט מחבב געווען דעם ניגון". אח"כ ציוה לנגן ניגון מכ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע וניגנו את הראסטאבער ניגון. ראש המנגנים הי' הרב שמואל זלמנוב.

אח"כ המשיך לומר את החלק השני של המאמר, וביאר את כללות הענין דדירה בתחתונים, והביא שוב ביאורים מכל רבותינו נשיאינו בענין זה.

אח"כ הפסיק שוב והורה לומר לחיים, וציוה לנגן ניגון מאדמו"ר מהר"ש ומאדמו"ר הצמח-צדק. כשסיימו לנגן את הניגון דהצ"צ אמר: נאך א ניגון דעם צ"צ'ס, וכשסיימו לנגן אמר: נאך א ניגון, וניגנו את מה שניגן כ"ק אדמו"ר הצ"צ על ציון אמו.

אח"כ המשיך לומר את החלק השלישי של המאמר וביאר את העבודה להפוך את השטות דלעו"ז לשטות דקדושה, שהיא עבודה שלמעלה מטעם ודעת. ואמר שכל הענינים שהרביים תבעו מאתנו הם גם קיימו זאת בעצמם. וסיפר סיפורים מכל הנשיאים שהתנהגו באופן שלמעלה מטעם ודעת וכו'. ובעת שסיפר את הסיפורים היו בכיות נוראות מאד.

ובהמשך לכך אמר: "דער רבי וואס ער איז דאך געווען פון בית דוד, וואס ביי עם איז דאך מקויים געווארן אט די אלע ענינים פון "את חלינו נשא", "והוא מחולל מפשעינו", איז כשם שראה בצרתם, אזוי זאל ער במהרה בימינו ובעגלא דידן קומען און ארויסנעמן צאן מרעיתו מהגלות הרוחני והגשמי גם יחדיו".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סיים את המאמר באמרו: "איצטער איז אין הדבר תלוי אלא בנו און אט דאס האט דאך יעדערער פון אונז - אט דאס וואס מיר זיינען אלע "כל השביעיין", האבן מיר דאך אלע אט די חביבות, איר במהרה בימינו בעגלא דידן ולמטה מעשרה טפחים, זאלן, מיר אלע זוכה זיין זיד זעהן מיט'ן רבין, און ער זאל אונז ארויסנעמען פון דעם גלות הרוחני והגשמי, און בריינגען אונז צו דער גאולה שלימה במהרה בימינו אמן".

בעת אמירת המאמר החזיק את ידיו הק' מתחת לשולחן, עיניו הק' היו פתוחות והביט ישר נכחו.

אחרי שסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א את אמירת המאמר קם הרב נעמצאוו ובירך את כ"ק אדמו"ר שליט"א בשם כל אנ"ש והת' שיחיו לרגל קבלת הנשיאות וסיים בברכת בני חיי ומזונא, וכל הקהל ענו בהתרגשות גדולה אמן.

אחרי הברכה אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א:

"איצטער הערט זיך איין אידן! בכלל די נשיאים פלעגן מאנען אז חסידים זאלן אליין טאן, ניט פארלאזען זיך אויפן רבין. עאכו"כ ווען ס'האנדלט זיך מערניט ווי וועגן א רבינס אן איידעם - זאלט איר זיך ניט לייגען קיין פייגעלעך אין בוזעם, און איר מיינט אז איר לייגט אויף מיר אריבער זיינט איר אלע פריי, און קאנט זיך טאן וואס איר ווילט.

. . אבער אט די שליחות'ן וואס דער רבי האט געגעבן יעדערן פון אונז, דארף ער אין פועל ממש, אליין מקיים זיין, מיט זיינע רמ"ח אברים און מיט זיינע שס"ה גידים פון גוף, און מיט זיינע רמ"ח אברים ושס"ה גידים פון דער נשמה.

און ס'איז ניטא אויף וועמען צו פארלאזן זיך, ווארום דאס איז א ענין וואס "הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים", דארף מען פשוט אליין הארעווען און אליין טאן.

און דא וועט ניט העלפען וואט מ'וועט געבען כתבים, און מ'וועט רעדען, און מ'וועט זינגען, און מ'וועט זאגן לחיים - דאס קען קיינע ענינים ניט משנה זיין, דאס דארפט איר אליין מהפך זיין דעם שטות דלעו"ז, און דעם קאך פון נה"ב, און מאכען דערפון שטות דקדושה".

אח"כ ציוה לנגן ניגון מכ"ק אדמו"ר האמצעי, ולאחרי הניגון ערך סיום על ששה סדרי משנה שנלמדו ע"י אנ"ש והתמימים בהמשך להחלוקה שנערכה בהתוועדות י"ט כסלו.

בסיום שיחה זו ציוה לנגן ניגון ד' בבות לאדה"ז.

טרם צאתו אמר: כי בשמחה תצאו ובשלוש תובלון, כאשר יהי שמחה אז במילא יהי שלום, כאשר כל אלה השייכים לכ"ק מו"ח אדמו"ר יהיו באחדות, אזי גם "ההרים והגבעות" לא רק שלא יעכבו אלא עוד יסייעו, "וכל עצי השדה" - אפילו אילני סרק יתנו פירות, רק בתנאי שיהי שלום, וכל אלו שיש להם שייכות לכ"ק מו"ח אדמו"ר יהיו באחדות, ואז יעזור השי"ת שישלימו את הכוונה שהרבי הטיל על כולנו ומסר לנו, שזהו "תכלית הטוב".

ההתוועדות הסתיימה בשעה 12: 25.

בשירת "כי בשמחה תצאו" יצא כ"ק אדמו"ר שליט"א את ביהמ"ד. כל הקהל וזקני החסידים בראשם רקדו בשמחה עצומה, עם הניגון "כי בשמחה", במשך זמן רב.

ליד הפתח המתין הרה"ח הרש"א קזרנובסקי ואיחל לכ"ק אדמו"ר שליט"א "מזל טוב", והרבי שליט"א הגיב בחיך.

הרב משה לייב ראדשטיין הקליט על "טייפ" את כל ההתוועדות, אך הדבר נשמר בסוד גמור, ורק אחדים יודעים מזה.

לאחרי ההתוועדות נערכה "חזרה" שבה השתתפו כל אנ"ש והת' ובראשם הרב מרדכי מענטליק, הרב שמואל דוד רייטשיק, הרב יוסף מנחם מענדל טעננבוים, הרב יוסף וויינברג, הת' יואל כהן ועוד.

ה"חזרה" הגדולה הסתיימה בשעה 3: 30, אך התמימים מבלי הבט על עייפותם (שלא ישנו כל הלילה הקודם, ולא אכלו במשך כל היום וכו') נשארו לחזור עוד הפעם את המאמר עד 6: 30 בבוקר.

למחרת בבוקר המשיכו הת' ובראשם הת' יואל שי' כהן לחזור על המאמר ברבים כחמישה ששה פעמים, מלבד מה שחזרו אותו בינם לבין עצמם.

וכך הי' במשך כל יום חמישי ושישי, עד לשמיעת המאמר השני שנאמר בשי"פ בשלח, י"ג שבט תשי"א, חיו כולם בהמאמר, שוב המאמר ושוב המאמר, ורק שביני לביני גם אכלו או ישנו, אבל כל הקאך והחיות הי' בהמאמר ששמעו מכ"ק אדמו"ר שליט"א, אם כך היה הווארט או באופן אחר וכדומה. ■

שנת העשור

תש"כ

יום חמישי א' דר"ח טבת

היום התקיימה שיחה לתלמידי ישיבות תומכי תמימים בחדרו הקי' של כ"ק אדמו"ר שליט"א, בשיחה דיבר כ"ק אדמו"ר שליט"א אודות התכלית של נרות חנוכה, וההוראה לתלמידי הישיבות שהעיקר הוא לימוד התורה, ומעלת היגיעה בתורה.

בסיום נתן כ"ק אדמו"ר שליט"א לכל אחד מהתלמידים דמי חנוכה, שקל כסף של דולאר אחד.

בסוף השיחה אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א שאע"פ שבגמרא נזכר שיש לעשות בחנוכה רק הלל והודאה, הרי חסידים עושים לפנים משורת הדין, גם ענין השמחה.

לאחר החלוקה בקש כ"ק אדמו"ר שליט"א מהר"ל"ג שי לספור כמה מטבעות נשארו. לפני החלוקה היו 330 מטבעות, ואחרי החלוקה נשארו 85 מטבעות. כשהודיע הר"ל"ג לכ"ק אדמו"ר שליט"א, אמר: "לא חשבתי לכוון כ"ק למספר הזה". (לכאורה הכוונה היא, שסה"כ חולקו 245 מטבעות, שבגימטריא רמ"ה, כמנין התיבות שבק"ש).

יום שישי א' טבת, ב' דראש חודש טבת.

היום קראו לכ"ק אדמו"ר שליט"א לעלות לתורה לרביעי. אירעה טעות של הבעל-קורא שנתגלתה אחרי שכ"ק אדמו"ר בירך הברכה - פתחו הספר תורה שלא במקום הנכון, כ"ק אדמו"ר הראה לעבר הרב שמואל שי לוויתן שיפסוק לגבי עשיית הברכה, אם לברך עוד-הפעם, והשיב בחיוב. כ"ק אדמו"ר בירך עוד הפעם והתחיל מ"ברוך אתה" ולא מ"ברכו" והיה נשמע אשר הברכה שבירך עוד-הפעם הייתה בבכיות.

יום חמישי ו' שבט

היום יצא מכתב כללי ל"כל אחד ואחת מאנ"ש ה' עליהם יחיו" במכתב נכתב התאריך "ששי בשבט, ה'תש"כ, שנת המאתים להסתלקות הבעש"ט ז"ל".

המכתב פותח על עניין ה'עשר' בקשר עם כך שהשנה נמלאו עשר שנים להסתלקות כ"ק אדמו"ר מהור"צ נב"מ.

במכתב גם דורש כ"ק אדמו"ר שליט"א מאנ"ש: "לעשות חשבון צדק מהנעשה בעשר השנים, להשוות להאפשר וצריך הי' להעשות ולהחליט באופן פנימי למלאות ולהוסיף הלוך ואור".

בהערות המכתב הביא כ"ק אדמו"ר שליט"א קטע ממכתב כ"ק אדמו"ר מהור"צ ני"ע על השנה העשירית להסתלקות אביו.

שבת קודש ח' שבט

היום לא נערכה התוועדות של כ"ק אדמו"ר שליט"א.

יום ראשון ט' שבט

לקראת יו"ד שבט הגיעו אורחים לחצר כ"ק אדמו"ר שליט"א מכל קצות אמריקה, מארץ הקודש ומשאר מדינות, להשתטח על ציון בעל ההילולא, ולהשתתף בתפילות ובהתוועדויות כ"ק אדמו"ר שליט"א.

כ"ק אדמו"ר שליט"א עבר לפני התיבה תפילת ערבית.

יום שני י' שבט

כ"ק אדמו"ר שליט"א עבר לפני התיבה בתפילות שחרית ומנחה.

היום נערכה ההתוועדות הגדולה באולם 'בילטמאר' (ברחוב פלעטבוש עוו.), שם כבר נערכו מספר התוועדויות בעבר.

במהלך ההתוועדות אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א מאמר ד"ה באתי לגני וי"ב שיחות. להלן תיאור חלקי מהמתרחש בהתוועדות:

בין השיחה השמינית לתשיעית עלה א' וביקש "לעקאח" כסגולה לברכה עבור פלונית, וענה לו כ"ק אדמו"ר שליט"א: "לשם מה צריכים דעם פוילישן לעקאח? מוטב שתתנו הרבה כסף לצדקה".

לאחר השיחה הראשונה אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א שידועה תורת הרב המגיד על "כל בעלי השיר יוצאין בשיר ונכנסין בשיר", שההעלאות וההמשכות הם ע"י שיר וניגון, ובנוגע לעניינינו, בכדי להמשיך הברכות באופן של ופרצת, הרי ישנו השיר על הפסוק ופרצת, וניגנו ניגון ופרצת.

במהלך א' השיחות (השיחה הרביעית) דיבר כ"ק אדמו"ר שליט"א אודות הענין דתפילה לעני כי יעטוף ולפני הוי' ישפוך שיחו, וקולו הק' נשנק מבכי.

לאחר השיחה החמישית ציווה כ"ק אדמו"ר שליט"א לנגן את הניגון שלפני מאמר ואמר מאמר ד"ה באתי לגני המבוסס על הפרק העשירי של המשך ההילולא, הנלמד בשנה זו. יש לציין שהשנה מסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א לבאר את המאמר השני בהמשך, מאמר זה יצא לאור בזמנו לקראת יום י"ג שבט יום הסתלקות הרבנית הצדקנית שטערנא שרה ע"ה.

במהלך המאמר כשדיבר אודות הפסוק "אם רחץ ה' את צואת בת ציון" נשנק קולו הק' מבכי.

לאחר השיחה השביעית דיבר כ"ק אדמו"ר שליט"א שיחה בה ערך מגבית עבור "קרן תורה", העוזרת עבור לימוד התורה ללא עניינים צדדים, אפילו לא לשם תכלית של קדושה, כגון סמיכה או לימוד שחיטה ואפילו לא לימוד תורה כדי לדעת את המעשה אשר יעשון. אלא בשביל לימוד התורה לשמה.

והודיע כ"ק אדמו"ר שליט"א שלא נהוג להכריז במגבית זו כמה כל אחד נותן, אלא שהתרומה תהיה לשמה, אך אם מישהו רוצה שיכריזו אודותיו, יש למלאות רצונו ע"מ לעשות טובה ליהודי . . .

לאחר אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א שכפי שנהוג בשנים האחרונות, אלה שרצונם שיוזכרום על הציון בקשר עם מגבית זו, יכולים לרשום את שמם ושם אמם על פתקא מיוחדת, והסכום, ההמחאה או ההבטחה, על פתקא בפני עצמה.

אח"כ חילקו פתקאות בין הקהל, והקהל ניגן כפי הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א ניגון שמח.

לאחר השיחה התשיעית החל כ"ק אדמו"ר שליט"א לנגן את ניגון אדמו"ר מהר"ש, לכתחילה אריבער.

לאחר השיחה העשירית צוה כ"ק אדמו"ר שליט"א לנגן את הניגונים שאמיל ואבינו מלכנו. ואח"כ צוה לנגן את ניגונו של אדמו"ר הזקן, ד' בבות.

לאחר השיחה הי"א צוה כ"ק אדמו"ר שליט"א לנגן את הניגון "ניע זשוריצי כלאפצי".

בסיום ההתוועדות אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א שאלה שהתחייבו בברכה אחרונה, בודאי יברכו ברכה אחרונה, ואלה שרוצים להמשיך באמירת לחיים, יאמרו לחיים ואח"כ יברכו ברכה אחרונה.

לאחר מכן ניגן כ"ק אדמו"ר שליט"א את ניגון צמאה לך נפשי. טרם צאתו התחיל לנגן "כי בשמחה תצאו".

בשיחה הראשונה דובר אודות מכתב בעל ההילולא בנוגע יום ההילולא של אביו, ששייך גם ליום ההילולא שלו, תוכן המכתב. ולאחרי ההכנה של עמדו הכן כולכם.

בשיחה השני' דובר אודות עניין בעלי השיר וניגון ופרצת.

בשיחה השלישית דובר אודות מאתיים שנה להסתלקות הבעש"ט, ועצם כשאתה תופס במקצתו אתה תופס בכולו. שם ישראל, עצם הנפש, וענינו של הבעש"ט לעורר עצם הנשמה שבכאוי"א מישראל.

בשיחה הרביעית המשיך את השיחה הקודמת וביאר מדוע זה נתגלה דווקא בדורות האחרונים, ע"פ משל מהצלת בן המלך. עניין אהבת ישראל והפצת המעיינות. תורת הבעש"ט על תפילה לעני.

בשיחה החמישית המשיך את השיחות הקודמות וביאר את התעוררות עצם הנשמה, עד לעקב שברגל, ועקב מתקן גם חולי בראש, ובהנוגע להפצת המעיינות חוצה.

לאחר השיחה אמר מאמר ד"ה באתי לגני בה ביאר פרק העשרים של באתי לגני. בשיחה השישית סיפר באריכות נפלאה אודות בעל ההילולא על ראיון שנקבע עם השר פאבידעאנאסצעוו בליל ש"ק, ולכן הוצרך ללון וכו'. וההוראה מזה אודות עשית טובה ליהודי וכו'.

בשיחה השביעית דיבר על פרשת בשלח ושייכות העניינים החקוקים על המטה לקרי"ס, י"ב השבטים וי"ב גזרים. וההוראה מהאמור במיוחד לרבנים ומנהיגים. ועניינים אלו בהבעש"ט, אדה"ז ובעל ההילולא.

לאחמ"כ ערך כ"ק מגבית עבור קרן תורה כנזכר לעיל.

בשיחה השמינית דייק כ"ק כמה דיוקים במכתב כללי שכתב ליום ההילולא.

השיחה התשיעית היוותה המשך לשיחה השביעית ודובר בה בהקשר לפרשת בשלח, ודיבר אודות חלוקת ששת האמהות, ברזל וההוראה מזה. וכן אודות חינוך האמהות.

בשיחה העשירית ביאר את הקשר בין הסעיף הראשון לסעיף העשירי של באתי לגני. והעניין בזה. כן ביאר אודות מכתבו של בעל ההילולא ליום ההילולא העשירי של אביו, ע"פ תורת הבעש"ט.

ובסיום ההתוועדות, השיחה הי"א, דיבר אודות השירות להקב"ה, ועל הגאולה שצ"ל בפועל.

יום שלישי י"א שבט

היום נכנסו תלמידי ישיבת תות"ל מונטריאל לחדר כ"ק אדמו"ר שליט"א שם אמר להם כ"ק אדמו"ר שליט"א שיחה בה הזכיר ענין מהתוועדות האתמול (והוסף

"כולכם השתתפתם שמה, ומסתמא הנכם זוכרים את הדברים" ודיבר כיצד צריכה להיות הנהגתם, ולבסוף איחל להם איחולים רבים וסיים בברכת סעו לשלום. בצאת התלמידים מחדרו הק', הביט כ"ק אדמו"ר שליט"א על כל אחד מהתלמידים בחיבה ובפנים צהובות ושמחות.

יום רביעי י"ב שבט

היום בלילה - אור לייג שבט נכנס בחור ל'יחידות' לקראת יום הולדתו העשרים, ובפתק ציין את העובדה כי מפעם לפעם נופלות במחשבתו מחשבות בטלות ואסורות או על דיבורים ומעשים לא־רצויים, ובמיוחד שעת התפילה.

הרבי הגיב (תוכן הדברים הוגה עלידי הרבי):

בנוגע למה שכתבת: א. תראה לחשוב על זה מה שפחות. ב. עליך לחזור בעלפיה ריש פרק מ"א בתניא עד מעבר לדף, תיבת המלך, אשר מדבר אודות עניין ה' ניצב עליו ובוחן כליות ולב אם עובדו כראוי. טוב יותר יהיה אם תשנן את האותיות ("מיט די ווערטער") ומזמן לזמן תוכל לחזור על כך בדיבור, או לכלהפחות במחשבה...

ג. והעיקר, אודות מחשבות אלו, בטלות או אסורות, תחשוב מה שפחות; וכשנופלת מחשבה כזו, תסיח דעת ממנה אך אל תנסה להילחם בה; תחשוב על עניין בתורה וכיוצא בזה, או אפילו להבדיל על מזג האויר או על .. פוליטיקה, העיקר לא על המחשבות האלה. תיטול בידך 'לקוטי דיבורים' או איזה קונטרס או ספר, ויהיה ראשך עסוק בקונטרס או בספר, וממילא יתבטלו המחשבות. (ושוב חזר על דבריו בראש: ותראה לחזור בעלפה ריש פרק מ"א דתניא).
[קודם סיום דבריו הקדושים אמר]: ..תראה שאינו קשה כל כך כמו שאתה מדמה...

ש"פ בשלח ט"ו בשבט

השבת נערכה התוועדות כ"ק אדמו"ר שליט"א.
במהלך ההתוועדות ביאר כ"ק אדמו"ר שליט"א בכמה שיחות ביאורים על הפרק העשירי מהמשך באתי לגני של בעל ההילולא כהמשך להתוועדות יו"ד שבט.
במהלך ההתוועדות צוה כ"ק אדמו"ר שליט"א לנגן ניגון ג' תנועות מהבעש"ט הה"מ ואדה"ז.
יש לציין שלאחרונה הגיעו לראשונה מרוסיא ספרי הזהר של כ"ק רלו"צ שניאורסון ז"ל אביו של יבלחט"א כ"ק אדמו"ר שליט"א עליהם רשם את חידושו.
כ"ק אדמו"ר שליט"א הזכיר ענין זה בהתוועדות ודימה את פדיון הספרים לפדיון שבויים, והזכיר ענין אחד ממה שרשם אביו וביארו.

שבט – אדר התש"כ

חלק מהשיחות שנאמרו בהתוועדות כ"ק אדמו"ר שליט"א מיום יו"ד שבט הונחו בשביל פירסומם באחד הקבצים התורניים, וכ"ק אדמו"ר שליט"א הוסיף עליהם הערות ומ"מ.

לפני השיחה כתב מניחה: "נסתיימה תקופה של עשר שנים) מהסתלקותו של כ"ק אדמו"ר מוהר"ר יוסף יצחק זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע מליובאוויטש – יו"ד שבט תשי"י, כ"ק אדמו"ר נ"ע, מלבד היותו מנהיג לאלפי חסידי חב"ד, הי גם מנהיג כלל ישראל, באהבת ישראל שלו הנלהבה עבד במס"נ הכי גדולה לטובת היהדות בגשמיות וברוחניות. ידועות פעולותיו הכבירות במדינת רוסי' מקום מולדתו, ואחרי שהוכרח לעזוב את ארץ הדמים, ממשיך את עבודתו בשאר מדינות אירופה, ובתחילת שנות המלחמה – ט' אדר שני ת"ש – בא לארה"ב, עובד בתנופה גדולה להרביץ תורה ויר"ש ומצליח להכניס רוח חיים ביהודי אמריקה, נוסף על פעולתו הענפה בכל מרחבי תבל.

ואין כל פלא, אשר מלבד הערצתו בקרב אלפי חסידי, הי' דגול ונערץ בין כל שדרות היהודים ובפרט אצל יהודי ארה"ב, בידעם שהוא הי' הראש והראשון להחדיר את רוח התורה בארה"ב, בפעולותיו הכבירות ובשיחותיו התכופות אשר "אותה התורה שבאירופה היא גם באמריקה" וכו'. ולכן, יום ההילולא שלו נערך בכל שנה לא רק אצל חסידי ליובאוויטש אלא גם אצל שאר חוגי בני"י.

כמו בכל שנה - והשנה ביתר שאת, לרגלי תקופת העשור - ערכו את יום ההילולא באה"ק ת"י ובכל מרחבי תבל, בלימוד משניות בלימוד תורותיו ומאמריו וביחוד בלימוד המאמר באתי לגני בהתוועדות חסידותית וכו'.

ההתועדות הראשית היא, כמובן, בליובאוויטש שבברוקלין במחיצתו של כ"ק אדמו"ר שליט"א, ממלא מקומו של בעל ההילולא, כמו בכל שנה, הגיעו אורחים מכל קצות אמריקה, מאה"ק ת"ו ומשאר מדינות בכדי להשתטח על הציון של בעל ההילולא, להתפלל, ביום מסוגל זה, בצוותא עם כ"ק אדמו"ר שליט"א שעבר לפני התיבה בכל הג' תפלות, ולהיות נוכח בשעת ההתועדות ולשמוע את תורתו ושיחותיו של כ"ק אדמו"ר שליט"א בעת ההתועדות".

השיחות יצאו גם בחוברת בפ"ע, החוברת נשלחו לכו"כ, אחד מאלו ששלח כ"ק אדמו"ר שליט"א הוא לר' משה שי' סלומון מרחובות בצירוף מכתב מיום ה' אדר. במכתב כותב לו כ"ק אדמו"ר שליט"א: "מצורף בזה תדפיס מהנאמר בעת ההתועדות ביום ההילולא הנ"ל שגם נדבר בזה בענין הנ"ל". בנוסף שלח כ"ק אדמו"ר שליט"א מכתב להנהלת את"ה וכתב להם ש"באם הוא זקוק להסברה וסופת ימצאו האותיות המתאימות לזה". (מצורף תצלום המכתב).

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
NYcedash 3-6250

מוסד מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטון פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ה' אדר תש"כ
ברוקלין

הנהלת איג"ת הישיבות
את"ה
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

בנועם קבלתי מכתבם מכ"ק אדר עם המצורף אליו.
ויהי רצון אשר הנהלה את"ה ביחד עם חברי את"ה-יצליחו בעבודתם הפנה המסינות חוצה, בהצלחה רבה ומופלגה, מתאים להכרה ודרישת השעה. והי' זכות הרבים מסייעתם, והתשורות רחמים של רבותינו נשאאינו שמסרו נפטם על הפנת חורה זו-בדאי ובודאי אשר תרבה בברכה השי"ת בעבודתם האמורה, להצליח בזה בכפף רבאיות גם יחד.

והרי נכתב מכתבם בימי סגולה דהודש אדר, אשר ליהודים הייתה אורה ושמחה וששון ויקר, ופירשו רז"ל אורה זו חורה וכו'. ונהרי אין מקרא יוצא מירי פשוטו, ויהי כל זה מתוך אורה ושמחה וששון, ופשוטו.

בברכה לבשו"ס בכל האמור

ג.ב.
מצורף בזה מכתבי למר משה שי' [שם] ובסתח באם זקוק להסברה וספת- ימצאו האותיות המתאימות לזה. כן מצורף מה תדפיס מהשיחה בשביל את"ה

כמו"כ בכ"כ מכתבים שאל כ"ק אדמו"ר שליט"א את החסידים אודות התועדות יו"ד שבט במקומם. ■

שנת העשרים תש"ל

היום העשירי לחודש שבט, הלך והתקרב, ולרגל מלאות עשרים שנה לנשיאות של הרבי, חלה התעוררות גדולה בקרב אנ"ש חסידי חב"ד בכל מקום שהם. רעיונות שונים הועלו לפני ה"ועדה לחגיגות העשרים" כיצד לפעול במטרה לעורר את אנ"ש והתמימים, וגם להסעיר את הציבור היהודי כולו, שלא ינוח ולא ישקוט עד שתתגשם המשימה העיקרית שהוטלה על דורנו – להביא לימות המשיח.

המברק ליו"ד שבט – "תקופת העשרים"

בהמברק שהואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לשלוח לקראת יו"ד שבט, נכתב:
"שבת שלום והתועדויות דתקופת העשרים פעילות ביותר ובתוכן המכתב דראש חודש ובהצלחה רבה. בברכה". /מקום החתימה/

ספר התורה לקבלת פני משיח צדקנו

בתוך המולת ההתעוררות, אחת מנשי חב"ד בארץ העלתה רעיון – הנה הגיעה השעה המיוחלת לסיום כתיבת "ספר התורה שעמו נקבל את פני משיח צדקנו". אותו ספר-תורה אפוף המיסתורין, שאת כתיבתו יזם והחל כ"ק אדמו"ר הרי"צ עוד בשנת ה'תשי"ב, אך לפועל מסיבות שאינם ידועות לנו, החליט הרבי הרי"צ לא להמשיך ולהשלימו. זהו ספר התורה, עליו הכריז כ"ק אדמו"ר הרי"צ בהתוועדות שלפני ההקפות בשמחת-תורה בהאי שתא: "בעזרת השי"ת ובזכות אבותי הקדושים זצוקל"ה נבג"מ זי"ע, זכיתי שיעלה ברעיוני להיות, בלי נדר, שליח לטובת ולזכות כלל ישראל לכתוב ספר תורה מיוחד – "ספר תורה לקבלת פני משיח צדקנו", שעמו נקבל את פני משיח צדקנו במהרה בימינו".

במשך השנים לא העז איש להעלות את הנושא על דל שפתי, בבחינת "ליבא לפומא לא גליא". במשך עשרות שנים שמרו החסידים את העניין בסתר נפשו וציפו ליום שבו תינתן האות להשלמת הספר.

ואז, כשבאה ההצעה להשלימו לכבוד שנת העשרים, הרעיון התקבל בהתלהבות עצומה בקרב החסידים "וכי איזו שעה כשרה לכך, אם לא היום בו ימלאו עשרים שנה להסתלקות הרבי הרי"צ ולנשיאותו של הרבי?!" הגיעה השעה לפעול – אמרו, וסברו כי זו "עת רצון" להעזי' ולבקש מהרבי לסיים את ספר התורה.

מיד הריצו מכתב לרבי. תשובת הרבי לא איחרה לבוא. לחסידים הנלהבים היא הביאה מפח נפש. – הרבי לא הסכים. אורת ההתלהבות פגה בבת אחת והיה נראה שהנושא ירד מסדר היום.

"הוסרו כל ההגבלות"...

והנה, באור ליום חמישי ר"ח שבט היתה הפתעה מדהימה. כאשר הרבי חזר באותו יום מה'אוחל', הודיע פתאום ש"הוסרו כל ההגבלות" לגבי השלמת "ספר התורה של משיח". קשה לתאר את השמחה שפרצה בקרב החסידים למשמע הודעת הרבי שעומדים לסיים את ספר-התורה לקבלת פני משיח. ההתלהבות הרקיעה שחקים. הרי הרבי עצמו בישר במפורש ש"כל ההגבלות בוטלו!"

בהתוועדות השבת הקרובה, ג' שבט, הודיע הרבי בפומבי כי בימים הקרובים יתקיים סיום ספר-התורה. כשהרבי בישר לקהל בפומבי על התוכנית לסיים את ספר התורה, סיפר כי ההצעה הזו הגיעה מארץ-הקודש. בקשר לכך אמר הרבי:

"בעצם, ההצעה היתה צריכה לבוא מכאן, שהרי ספר-התורה נמצא בד' אמות של 770, והרי דורשי רשומות אומרים ש-770 בגימטריא "פרצת". על השאלה הזו, כמו על שאלות אחרות, אין לי תשובה. אלא שזהו העניין של "פנו אלי עורף ולא פנים": ישנה אפשרות שיעמדו ליד אוצר גדול, באמצע היום, כאשר השמש מאירה בתוקפה ועומדים בעינים פקוחות, אבל לא רואים מאומה, משום שמביטים לצדדים. היכן ישנו אוצר גדול יותר מזה, שכל הדורות מצפים לו – הבאת משיח צדקנו? והאוצר קיים בגלוי, ונמצאים "בעצם היום", כשהשמש מאירה וישנו אור, ולמרות זאת, לא רואים זאת משום שהאנשים עסוקים בעניינים אחרים! בכל אופן, ההתעוררות הגיעה מארץ הקודש – הייתכן שלא מסיימים את ספר התורה?! וכביכול, כאשר לוחצים – אין ברירה! ואולי כל זה יפעל על אלה שנמצאים כאן, שיפסיקו להיות עסוקים בעניינים אחרים ויתחילו לפעול".

בסיום ההתוועדות אמר הרבי :

"מטעמים מובנים, רצינו שהסיום של ספר התורה שכי"ק מו"ח אדמו"ר התחיל לכתוב - שיהיה בסיום תקופת עשרים השנים מהסתלקותו. וכמו שנאמר בירושלמי אודות שמשון (ש"שמשון נקרא על שמו של הקב"ה, שנאמר כי שמש ומגן הוי' אלוקים", ודווקא כמו שהקב"ה הוא שמש ללא המגן): "כתוב אחד אומר וישפוט את ישראל ארבעים שנה וכתוב אחד אומר והוא שפט את ישראל עשרים שנה כו' מלמד שהיו הפלשתים יראים ממנו כ' שנה לאחרי מותו כדרך שהיו יראים ממנו כ' שנה בחייו. ולכן הסיום הוא לאחר חצות היום, שזה בסמיכות הכי אפשרית ליו"ד שבת, שבשנה זו חל בשבת קודש (כבשנת ההסתלקות).

הרבי הוסיף ואמר, שגם עתה, כמו בעת התחלת כתיבת הספר, יתאפשר לכולם להשתתף בסיום הכתיבה של הספר. הרבי הזגיש בדבריו כי למרות שכעת אין אפשרות להצביע לכל אחד על האות שעלתה בחלקו - שהרי נותרו רק שורות ספורות עד לסיום הספר - בכל זאת יוכל כל אחד להשתתף על ידי רישום שמו ונתינת פרוטה להוצאות הכתיבה. והרבי התבטא: "המלאכים הן שיחלקו את האותיות לכל אחד".

עוד הורה הרבי שחבר ה"ועד לכתובת ספר-התורה לקבלת פני משיח", שמונו בשעתו כל ידי הרבי הריי"צ, יעסקו גם עתה בעניין. הרבי ביקש מהם שיפעלו בכל הכוחות ובשיא המרץ להשלמת ספר התורה. הרבי דרש לפרסם את הדברים ברבים. ידעו נא על כך כל בית ישראל, כדי שכולם יוכלו לזכות להשתתף בספר התורה ויזכו לצאת עמו לקבלת פני משיח צדקנו.

המתח והדריכות הגיעו לשיא חדש

לאחר השבת, עם היוודע דברי הרבי לחסידים בארץ-הקודש, "התחשמלה" האוירה בבת אמת. מיד הוחל בפעילות מקיפה ורבת תנופה. בשלב ראשון פורסמו בכל העיתונים מודעות המבשרות להמוני בית ישראל שמתאפשר להם להשתתף בספר התורה של כלל ישראל, בהשתתפות סימלית של לירה אחת. במודעות הופיעה בקשה מיוחדת מאת כלל ישראל אל הרבי, שנסתיימה במילים: "ואנו תפילה שנזכה בקרוב לסיום הספר וכבוד קדושתו האדמו"ר שליט"א יוליכנו בקרוב ממש קוממיות לארצנו".

ההתלהבות שאחזה בהמוני בית ישראל לא תתואר. עשרות אלפי מכתבים החלו לזרום לכפר חב"ד (ותלמידות הסמינר עסקו במיון הדואר). מאות פעילים מאנ"ש והתמימים התפרסמו ברחבי הארץ כדי

לזכות את ההמונים. וכך, בתוך ימים אחדים נרשמו כמאה אלף משתתפים בספר התורה.

בין חברי הוועדה שפעלה בארץ-הקודש ועסקה – בין היתר – בריכוז רשימות שמותיהם של רוכשי האותיות, נמנו כמה מחשובי עסקני אני"ש. הרב צבי רוטנברג, ששימש גזבר הוועדה, זוכר שבתוך ימים אחדים נרשמו רבבות יהודים מרחבי הארץ. אחד המכתבים שהגיע אל הוועדה, נשלח בדואר דיפלומטי מיהודי ששהה בעיר קובה שביפן וקרא את המודעה בעיתון ישראלי שנשלח אליו וביקש לרשום את כל בני משפחתו! כן התקבל מכתב מהגאון ה"סטייפלער" ז"ל מבני-ברק, שביקש להשתתף בספר התורה של משיח.

כשדיווחו לרבי על כך, ראו על פניו קורת-רוח רבה מכך שהעניין הזה כבש את העולם. ממזכירות הרבי שוגרו אל הוועדה כמה מכתבים של אישור על קבלת הרשימות, והרבי הגיה את המכתבים הללו והוסיף בהם פרטים.

בקרוב החסידיים עצמם התלקחה אבוקה עצומה בימים אלה. כולם היו נתונים בלהט של עשייה ובתחושת דריכות וכוננות. לא היה חב"דניק אחד שלא היה בטוח באותם ימים ב'אלף אחוזים' שעם השלמת כתיבת ספר-התורה של משיח נזכה

לצאת מיד מהגלות ולקבל פני משיח בקרוב ממש. כולם חשו תשוקה עזה לעשות 'משהו לקראת "הימים הגדולים והנוראים הממששים ובאים".'

התרגשות אדירה היתה גם כן בשכונת קראון הייטס, כשנדע כי כמה מאות חסידים, מארץ הקודש ומכל רחבי העולם, מתכוננים להגיע אל הרבי לקראת י' שבט. ואכן, במשך אותו שבוע נהרו מכל העולם מאות חסידים, לעבר "770", כדי לזכות להשתתף במעמד ההיסטורי הגדול של סיום ספר-התורה לקבלת פני משיח. מארץ הקודש בלבד הגיעו למעלה ממאה חסידים, כשהם נושאים עימם שקים גדולים ובהם רשימות השמות של מאת אלף המשתתפים בכתיבת הספר.

ביום חמישי בלילה, לאחר שהרבי חזר מה"אוהל", הוא ביקש שייכנסו לחדרו

חברי ה"ועד" שהרבי הרי"צ מינה. כשיצאו, הודיע הרה"ח ר' אליהו סימפסון לציבור בשם הרבי שהסיום יתקיים מחר – ביום שישי, בשתיים וחצי בצהריים.

מיד אחר כך הודיעו לחברי "ועדת העשרים בארץ הקודש" שייכנסו לחדרו הקדוש של הרבי, עם הרשימות בידיהם. כשנכנסו לחדר והחבילות בידיהם, הניחו חלק הניחו חלק מהחבילות על הארץ. אך הרבי הורה להם שיניחו את כל החבילות הרבות על השולחן, ושהחבילות תהיינה פרוסות על פני כל השולחן, באופן שאף חבילה לא תהיה על גבי חברתה. כל אותו זמן הרבי עמד ולאחר שסיימו להניח את החבילות, אמר: "יהיה בואכם בשעה טובה ומוצלחת, ובאופן טוב בגשמייות וברוחניות. תנצלו את הזמן כאן. ושתתחיל משנת העשרים תקופה חדשה, בתוספת אור, ויהיה כפי רצונו של כ"ק מו"ח אדמו"ר – קבלת פני משיח בקרוב ממש".

"ליל שימורים" היה כל אותו הלילה ב"770". כל החדרים והאולמות, למעלה ולמטה, היו מלאים בחסידים. חסידים שהגיעו במיוחד מערי השדה זרמו כל הלילה ל"770". בחלל האויר היתה תחושה של התעוררות עילאית בלתי רגילה. כל הלילה ישבו והתוודעו באווירה מיוחדת של ציפייה ודריכות לקראת מה שעומד להתרחש...

הפ"ן של "הגיע עת דודים..."

מספר הרה"ח הרב חנוך גליצנשטיין, שהיה ה"זוכה בגורל" לנסיעה להשתתף במעמד המיוחד, בשם כל אנ"ש מארץ הקודש:

בליל שישי, אור לט' שבט תשי"ל, שהיתי בביתו של מארחי הרב מאיר שי הארליג. בשעה ארבע לפנות בוקר צלצל הטלפון. מעברו השני של הקו היה הרב אפרים וולף, שאמר לי: "באנו הנה כדי לפעול. לכן, תתקיים עכשיו אסיפה בביתו של הרב שמעון גולדמן. תבוא מיד, לאחר טבילה במקווה".

מובן שהלכתי מיד. כשהגעתי לשם, כבר נכחו במקום חברי "ועדת העשרים" מארץ הקודש, וכן המשפיע הרב שלמה-חיים קסלמן. בין הדברים דובר אודות הפעולות שצריך לעשות בכדי לפעול את ביאת משיח צדקנו. לבסוף הוחלט לכתוב פ"נ לרבי ולבקש ממנו על הכל.

הנוכחים כתבו את הפ"נ, ולמחרת בבוקר החליטו לנסוע תחילה אל ה'אוהלי ולקרוא את הפ"נ על הציון של כ"ק אדמו"ר הרי"צ, ואחר כך למסור את הפ"נ לרבי. וכך עשו.

מוסיף ומספר הרה"ח הרב מ"מ שי וולף: בשעות הבוקר של יום שישי, המתינו חברי הוועד לבואו של הרבי ל-770. כשהגיע הרבי, נכנסו לחדרו ומסרו לו את הפ"נ ואמרו שהגיע עת דודים ורוצים משיח בפועל ממש... הרבי האזין לדבריהם ברוב קשב, תוך שהוא מביט לעברם במבט איום ומחריד, ולבסוף הורה להם שישעו אל ה'אוהלי ושם ימסרו את הדברים.

הנהגה בלתי רגילה בתקופה בלתי רגילה

ערב שבת קודש, ט' שבט. השעה שתיים וחצי אחר הצהריים. בית המדרש הגדול ב"770" מלא מפה אל פה. מבעוד בוקר סיימו אנשים את כל עסקיהם. עקרות הבית 'גנבו' מן הלילה כדי להכין סעודות שבת למשפחותיהן ולאורחיהן וגם הן גודשות את עזרת הנשים בהמוניהן.

הכל "תפסו עמדות". ההמון נראה כים סוער. צעירי החסידים עומדים צפופים על שולחנות וספסלים, ובתוך יושבים זקני החסידים. כולם מנגנים ניגוני געגועים ואפופים התרגשות אדירה.

לפתע עוברת קריאת 'הס' מאיש לרעהו. ה"ים" נבקע וכבמטה פלאים נוצרת מאליה דרך בין חומת האנשים. הנשימה החסידית החמה נעצרת לרגע. בשביל שנוצר צועד בראש הרה"ח אליהו סימפסון – מראשי הועד לכתיבת ספר-התורה בתקופת אדמו"ר הרי"צ – ובזרועותיו... ספר-התורה של משיח צדקנו. אחריו פוסע הרבי כשתיבה סגורה בידי הקדושות.

לאחר שספר התורה הונח על השולחן ליד מקומו של הרבי, התיישב הרבי במקומו. אלפי לבבות סערו בדממה דרך המבטים שהופנו לעבר נקודה אחת – הרבי ששתי ידיו עיניו הביטו עמוק אל תוך הקהל הגדול, במבט נשמתי מלטף של רועה ישראל.

ואז הרבי פתח בשיחת-קודש קצרה ואמר: "אנו נמצאים בערב שבת אחר חצות. יש למהר כדי להתכונן לשבת, ולכן אין זמן להאריך". הרבי קישר בין העיתוי המיוחד – ערב שבת קודש אחר חצות, ובין המעמד המיוחד – סיום ספר התורה לקבלת פני משיח צדקנו: "מטעמים מובנים, רצו שסיום ספר התורה הזה, אותו החל לכתוב כ"ק מו"ח אדמו"ר בחייו, ייעשה דווקא בסיום תקופת העשרים שנה להסתלקותו. ולכן, עושים זאת דווקא לאחר חצות, כדי שזה יהיה בסמיכות הכי אפשרית ליום ההסתלקות, שחל בשנה זו ביום שבת קודש.

"ויכמו בכל העינים, אף עניין זה מרומז בנגלה דתורה. משה רבינו, שהיה רעיא מהימנא (ו"אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא" עד כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו), כתב ספרי תורה לכל שבט ושבט, וספר תורה כללי לכל עם ישראל – והסתלקותו היתה בשבת. הרי שסיום כתיבת ספר התורה של כלל ישראל נעשה בערב שבת".

לפתע אירע משהו שמימי, מרטיט ממש: קולו של הרבי נטען לפתע בשגב מאופק, כמעייין שנמנע ממנו להתפרץ, והוא מזמין את כל נשמות ישראל להשתתף במעמד זה – "הן אלו הנמצאים בחוץ לארץ והן הנמצאים בארץ הקודש, תבנה ותכונן

במהרה בימינו, ועל-אחת-כמה-וכמה אלה הנמצאים בשביה, בצרה ובמצור, בגלות בתוך גלות..."

והרבי אומר שמאחר שנמצאים בתקופה בלתי רגילה, לכן תהיה כעת הנהגה בלתי רגילה. "לפי כל הסימנים הברורים והגלויים, זוהי תקופת עקבתא דמשיחא – סיום זמן הגלות ולכן הזמנת כלל ישראל תהיה על-ידי אמירה בציבור של פרק העשרים שבתהילים, "למנצח יענד", כדי שיקויים בנו הפסוק האחרון "ה' הושיע המלך יעננו ביום קראנו".

הרבי מבקש שהזקן שבחבורה שמונתה בשעתו ע"י הרבי הריי"צ ל"ועד הספר תורה", יאמר בקול רם את פרק התהילים פסוק בפסוק, וכל הציבור יאמר אחריו. משורת זקני החסידים קם הרה"ח שמואל לויטין – דמות נעלית של חסיד ומשפיע מהדור הקודם.

הרבי קם ממקומו. הקהל זע לרגע ועומד בציפייה דמומה. הרבי פותח את סידורו בפרק "למנצח יענד" ומורה על הפסוק הראשון בפרק. ר' שמואל הישיש, כולו רועד מהתרגשות, קורא-זועק בקול רם. הוא מסיים את הפסוק הראשון ומיד מהדהד קולו של הקהל הנרגש בקול רעם אדיר. הרבי מסמן באצבעו הקדושה לר' שמואל על הפסוק הבא. מפסוק לפסוק עולה קולו של השליח ציבור, ולעומתו כגלי ים סוער, הולך וגובר ה'מענה' של הקהל.

רבים בציבור נוטפים אגלי זעה ועיניהם לחות מדמעות. תחושה של חויית רעידת אדמה רוחנית מקננת עמוק בלב, כאילו מפל מים זורם בעוצמה במעמקי הנשמה.

תחושה שנמצאים בעולם אחר

הרבי מתיישב על מקומו, ורומז ל'חוזר' הרב יואל כהן, שיתחילו לנגן את ניגון "ארבע בבות" של אדמו"ר הזקן ולאחר מכן את כל ניגוני רבותינו נשיאנו. עין אנוש אינה רואה ואוזן אדם אינה שומעת את המתרחש בעולם הנשמות. אך אי שם עמוק-עמוק מרגיש החוש החסידי: אבות החסידים באים במגע רוחני עמנו כאן. על פניו של הרבי ניכר שהוא נמצא ברגעים אלה בעולמות אחרים...

משסיימו לנגן את הניגון "הושיעה את עמך", הרבי מתרומם שוב ועומד מלא קומתו, כשהוא מוקף בשרשרת של זקני החסידים, שלעיניהם ו"לעיני כל ישראל" נפרשות יריעות ספר התורה של משיח צדקנו.

בחלל נשמע קול דממה דקה של כתיבת נוצה, אות אחר אות, של האותיות האחרונות – "לעיני כל ישראל" על ידי הסופר הישיש ר' שמריה פקטור. הרבי, במבט חודר ומיוחד במינו, אינו גורע אפילו כהרף עין את מבטו הקדוש מן האותיות הקדושות. הכל עוצרים נשמתם במתיחות של יראת כבוד. רגע שלא ניתן לתארו במילים.

משסיימו את כתיבת האותיות הכריז הרה"ח אליהו סימפסון על חלוקת פסוקי "אתה הראת". בפסוק הראשון והאחרון כובד הרבי.

בשאר הפסוקים, הורה הרבי לכבד את עסקני חב"ד מכל קצוי תבל, "נציגים" מכל מדינה. הרה"ח ר' אליהו סימפסון קרא לכל אחד בשמו ובתוארו הזכיר את שם המדינה שאותה הוא מייצג: ארץ הקודש – הרה"ח ר' עזריאל-זעליג סלונים, ר' שלמה מיינדנציק, המשפיע ר' שלמה חיים קסלמן והרב עדין (שטיינזלץ) אבן-ישראל. אוסטרליה – הרב זלמן סרבראנסקי. צרפת – המשפיע ר' ניסן נעמנוב. דרום-אמריקה – ר' דובער בוימגרטן. בשם יהדות אירופה ואפריקה – ר' בנימין גורודצקי. עבור יהודי גרוזיה – ר' דוד שקולניק, ועבור יהודי ברית-המועצות – ר' בן-ציון שם-טוב.

כמו כן, כובדו בפסוקים חברי ה'ועד' – ר' אליהו סימפסון ור' שמואל לוויטין, חדב"נ הרש"ג נ"ע, מזכירו של הרבי הרב חדקוב והסופר ר' שמריה פקטור. בשעת אמירת פסוקי "אתה הראת", היתה בקרב הקהל תחושה התעלות שיא, ממש כמו בשמחת-תורה...

העניין נפעל, נשאר רק "פכים קטנים"

לאחר שספר התורה מוגבה ונגלל, הוא נעטף במעיל חדש. ואז מתגלה מה מכילה התיבה שהביא אתו הרבי: "כתר תורה" מזהב, מרהיב ביופיו. הרבי נוטל את ה"כתר" ומעטר בו את "עצי החיים" של הספר (עד אז לא היה נהוג בחב"ד להניח "כתר" על ספר-תורה).

בשעה שהרבי הרכיב את הכתר, שר הקהל הגדול בהתרגשות עמוקה עד דמעות את הניגון "אני מאמין". ואז הרבי לוקח את ספר התורה בזרעותיו. הצפיפות מסביב עצומה. 'חופה' נפרשת ממעל, וכשחשובי אנ"ש מלויים את ה"תהלוכה" בנרות והקהל הגדול שר "שישו ושמחו בשמחת תורה", צועד הרבי לאיטו עם ספר התורה של משיח צדקנו לעבר ארון-הקודש הגדול שבבית-המדרש.

לאחר שהרבי מכניס את ספר התורה לארון-קודש, הוא עולה חזרה לבימת ההתוועדות, מברך בקול רם ברכת "שהחיינו" ואוכל פרי חדש – תאנה.

לאחר מכן הורה הרבי לשייר את "הניגון מרוסטוב" ומיד החל באמירת המאמר ד"ה "להבין ענין ספר תורה", שהיו בו "גילויים" מיוחדים ונפלאים. לאחר סיום המאמר, אמר הרבי: "כמדובר לעיל, ע"י סיום כתיבת ספר התורה נפעל עניין שהיה מחוסר מעשה. ועתה צריך כל אחד להשלים את ה'פכים קטנים' שנותרו לו, כדי לבטל את הגלות ולצאת בשמחה ובטוב לבב לקבל פני משיח צדקנו.

"אנו עומדים עתה בערב שבת קודש של יום ההילולא, וצריך להבהיר שלא עומדים לערוך "באנקעט" או "דינער" או משהו סנסציוני אחר – שהרי זה יום ההילולא של נשיא דורנו ואין מקום לדברים כאלו, אלא לדברי תורה ויראת שמים ודברי התעוררות, על מנת שזה יפעל בכל אחד מהשומעים והשומעות.

"וכשעשו זאת בשמחה ובטוב לבב, יזכו בעגלא דיין לסיים החושך הכפול ומכופל של הגלות, ולאחר מכן תתחיל אתחלתא דגאולה, עד לגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו בקרוב ממש".

ש"ק י' שבט

בשבת עבר כ"ק אדמו"ר שליט"א לפני התיבה בכל התפילות.

בשבת קודש בצהריים נערכה התוועדות בה ביאר כ"ק אדמו"ר שליט"א ביאורים בפשש"מ, אגה"ת והוראות מזה.

במהלך ההתוועדות אמר מאמר ד"ה "באתי לגני" בו ביאר את פרק העשרים 'מהמשך' "באתי לגני".

מוצאי ש"ק ליל י"א שבט

במוצאי שבת התקיימה ההתוועדות הגדולה של יי שבט. בהתוועדות זו, אירע חידוש מיוחד, והוא, שידור בזמן אמת מהתוועדות כ"ק אדמו"ר שליט"א, לרחבי העולם - לארץ-הקודש ולמונטריאל. חידוש נוסף – בהתוועדות היה נוכח צלם רשמי, שצילם בהסכמת הרבי. בהתוועדות נאמרו מספר שיחות ומאמר ד"ה באתי לגני בו חזר כ"ק אדמו"ר שליט"א על מאמר השבת בתוספת ביאורים והוספת וכו'. בשיחה הראשונה דיבר כ"ק אדמו"ר שליט"א אודות בעל ההילולא ושלושים שנות נשיאותו בעלמא דיין ברוסיא וכו' ועד לארה"ב. בשיחה השנייה דיבר אודות סיום הס"ת של משיח שנערך אתמול. בשיחה השלישית דיבר אודות יסוד כפר חב"ד ונחלת הר חב"ד בארץ הקודש ע"י נשיא דורנו, ההוראות מהני"ל ומפרשת השבוע. בשיחה שלאחריה דיבר על בעל ההילולא, ועל כך שעברו עשרים שנים מההסתלקות "עשרים שנה שפט" וכו'. ואמר שהעניין הנשיאות נמשך גם אחרי שנת העשרים, ואדרבה. בשיחה שלאחריה ערך כ"ק אדמו"ר שליט"א הדרן על מסכת מגילה – כמנהגו בכל התוועדות הילולא. בסיום נערכה מגבית עבור קרן תורה – כפי שנהוג בכל התוועדות יו"ד שבט.

יום ראשון י"א שבט

היום נתן כ"ק אדמו"ר שליט"א בקבוק משקה לרב צבי הירש גנזבורג ואמר לו הרבי שימסור זאת לאחיו, מארגן השידור, ר' איציקה, בצירוף יישר כח. [יש לציין שכשדיווחו לרבי על מהלך השידור, שאל "למה שידרו רק לשני מקומות?"]. ■
(רוב היומן נלקח מעיתון "כפר חב"ד" יו"ד שבט תשי"ס)

שנת השלושים

תש"מ

יום ו', ז' שבט, עש"ק פ' בא

נוסח מענה כ"ק אד"ש בימים אלו: "נת' ות"ח ודבר בעתו – בסמיכות ליו"ד שבט העשירי יהי קודש דויהי בשלשים שנה, שנה השביעית, שבת לה'. אזכיר עה"צ".

יום ש"ק פ' בא, ח' שבט

כ"ק אד"ש הגיע מביתו בשעה 9:08 והודיע שתתקיים התוועדות. לשחרית נכנס כ"ק אד"ש בשעה 10:00 ועלו לתורה 5 חתנים.

להתוועדות נכנס כ"ק אד"ש בשעה 1:30 ופתח בשיחה ע"ד יום ההילולא "העשירי יהי קודש". ואח"כ דיבר כמה שיחות ביאור בפרש"י בפרשתנו (חלקם נדפסו בלקו"ש חכ"א ע' 55 ואילך). כמו"כ דובר ע"ד ההכנות ליו"ד שבט בנוגע לקטנים וקטנות (ראה שם ע' 298 ואילך). אחרי השיחה הבי' הורה כ"ק אד"ש לנגן ואמר מאמר ד"ה "החודש הזה לכם" גו'. באחת השיחות בעת שדיבר כ"ק אד"ש על אלו המביטים על השעון לראות מתי תסתיים ההתוועדות, הרכין את ראשו הק' והביט על השעון שהי' מונח על שולחנו.

בסיום ההתוועדות הורה לנגן "לכתחילה אריבער" ורמז בראשו הק' לחזור על התנועה הידועה י' פעמים. אח"כ החל לנגן "ניעט ניעט ניעקאווא" ומחא כפיו הק'.

סיום ההתוועדות בשעה 4:45 ולאחרי' תפלת מנחה. בסיום התפלה החל כ"ק אד"ש לנגן "ניעט ניעט ניעקאווא" ובדרכו לחדרו הק' רמז להגביר השירה.

לתפלת ערבית יצא כ"ק אד"ש בשעה 6:00. אחרי התפלה יצא לקידוש לבנה ואח"כ נסע לביתו. כשיצא מחדרו החל ר' זושא ווילימובסקי לנגן "ניעט ניעט" ורמז לו כ"ק אד"ש בידו הקי להגביר השירה.

במשך הלילה עמלו להתקין רמקולים חדשים ב"זאל" לקראת ההתועדות דיו"ד שבט - שנת השלושים. כמו"כ החליפו את ארון התצוגה של קה"ת הקבוע בקיר הכניסה לחדרו הקי של הרבי.

המברק ליו"ד שבט - "ויהי בשלושים שנה"

נוסח המברק שהואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לשלוח לאנ"ש שי בכל מרחבי תבל לקראת יום ההילולא יו"ד שבט ה'תש"מ (ראה צילום כתי"ק דנוסח זה במדור 'כתבי יד').

"הילולא דויהי בשלושים שנה והתועדויות פעילות

המשכם ופירותיהם בכל הימים שלאחריהם

ועד שיקויים היעוד: ויביאם אל גבול קדשו הר זה קנתה ימינו ויבן כמו רמים מקדשו כארץ יסדה לעולם, ונבוא שעריו בתודה הצרותיו בתהלה.

בגאולה האמתית והשלימה על ידי משיח צדקנו.

בברכה. /מקום החתימה/."

ראוי לציין, כי בשונה משאר השנים, שבהן הרבי מקשר את תוכן המברק לפסוק מפרק התהלים שלו - במברק זה מקשר הרבי גם לפסוק מפרק התהלים של כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע, שבאותה שנה צוינה שנת המאה שלו.

יום א' - ליל יו"ד שבט

למעריב ירד כ"ק אד"ש בשעה 7:00, ה"זאל" הי מלא עד אפס מקום, וכ"ק אד"ש ניגש לפני התיבה.

בסיום התפילה הביט כ"ק אד"ש על ר' זלמן יפה וחייד אליו, הנ"ל החל לשיר "ופרצת" וכ"ק אד"ש רמז בידו הקי להגביר השירה. אחר התפלה חזר התי מנחם נחום גערליצקי בע"פ חלק ממאמר "באתי לגני". אח"כ התיישבו רוב התמימים וכמה מאנ"ש להתועד עד אור הבוקר.

משך הלילה עמלו בחורים רבים לסדר את השילוט על הטנקים ולצייד אותם בכל ה"ינשק" הדרוש בשביל ה"יתהלכה" למנהטן מחר. במיוחד בלט השלט שהתקינו על ה"אוטובוס-ספרי" שבנו נכתב באותיות מוזהבות: "יחי אדוננו מורנו ורבינו" ומעליו הונח כתר ענק.

יום שני – יום הבהיר יו"ד שבט

לקראת יו"ד שבט החלו להגיע ל-770 המוני אורחים מכל רחבי תבל, ביניהם שלוחים רבים עם בעלי-תשובה ונדבנים.

לתפילת שחרית נכנס כ"ק אד"ש בשעה 9:45, חילק בדרכו צדקה לילדים וניגש לפני התיבה. בהכרזות אחרי התפילה ביקשו מהקהל להזדרז כדי שכל הטנקים יצאו בשעה 12:00 בדיוק. בשעה היעודה יצאה מ-770 תהלוכה של 30 טנקים (לרגל 30 שנה לנשיאות כ"ק אד"ש) שנסעה לאורך השדרה החמישית במנהטן ומשם התפזרו לפעול ברחבי העיר כל אחד במקומו.

במשך הצהריים בנו לקראת ההתוועדות 2 פירמידות חדשות בצד המזרחי של ה"זאל".

לתפילת ערבית נכנס כ"ק אד"ש בשעה 7:00, הקהל הרב שר בחוזק והתלהבות אולם תיכף בכניסתו רמז כ"ק אד"ש לחזן שיתחיל להתפלל.

ההתוועדות הגדולה

כבר כשעה לפני ההתוועדות התמלא ה"זאל" מקיר לקיר עד אפס מקום בהמוני אורחים, שלוחים, רבנים חשובים וכן כמה סנטורים. משערים שהיו בהתוועדות זו כעשרת אלפים איש! ההתוועדות הועברה בתרגום סימולטני ללה"ק, אנגלית, צרפתית, רוסית וספרדית.

זמן רב לפני שנכנס כ"ק אד"ש להתוועדות כבר החלו הקהל לשיר את הניגון "חיילי אדוננו", וככל שקרבה השעה בה נכנס כ"ק אד"ש גברה השירה וההתלהבות של האלפים שגדשו את כותלי ה"זאל".

בשעה 9:30 נכנס כ"ק אד"ש להתוועדות ובדרכו למקומו פגש את הר' י. ד. סולובייצ'יק שבא במיוחד מבוסטון להתוועדות. כ"ק אד"ש התייחס אליו בכבוד יוצא מגדר הרגיל, כיבדו לילך לפניו וכשהגיע למקומו עמד והמתין עד שהני"ל התיישב במקומו (סמוך לכ"ק אד"ש).

אחר שיחה א' הגיש כ"ק אד"ש לר' סולובייצ'יק מן המזונות שלפניו. הר' יאלעס (רבה של פילדלפיה) ניגש לברך את כ"ק אד"ש, וכן ניגשו כו"כ מגדולי רבני ארה"ב לשיחה קצרה עם כ"ק אד"ש.

בסיום ההדרן (כשלוש שעות מתחילתה של ההתוועדות) קם הר' סולובייצ'יק ממקומו כדי לצאת, וכ"ק אד"ש נעמד מלא קומתו, דיבר עמו ולחץ את ידו, ונשאר לעמוד במקומו עד צאתו.

אמר מאמר ד"ה "באתי לגני" (הוגה וי"ל בקונטרס בפי"ע).
אחרי המאמר אמר כ"ק אד"ש שכעת לאחר שלושים שנה מתחילה תקופה
חדשה שלא בערך למעליותא.

לקראת סוף ההתוועדות הורה כ"ק אד"ש לערוך את ה"שבע ברכות" לד"ר
רעזניק ושאל ברמז אם יש עשרה שנטלו את ידיהם. אח"כ צוה כ"ק אד"ש לנגן
"עוצה עצה ותופר", "הושיעה את עמך", "פרזות תשב ירושלים", ניגון הכנה וניגון
ד' בבות לאדה"ז. אח"כ ניגן בעצמו "צמאה לך נפשי". במשך ההתוועדות חייד כ"ק
אד"ש לאנשים רבים והורה לרבים לומר "לחיים".

אח"כ אמר כ"ק אד"ש: "עתה, מכל המבצעים, ההתוועדויות, הדיבורים
וההחלטות הטובות - שבקרוב ממש יבוא ה"מבצע" האמיתי והכי גדול דגאולה
האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו".

הזכיר ע"ד אמירת ברכה אחרונה. וטרם צאתו החל לנגן "כי בשמחה תצאו גוי".

ההתוועדות הסתיימה בשעה 25:2 לפנות בוקר.

בצאת כ"ק אד"ש מ-770 עמד קהל רב בחוץ ושר "כי בשמחה גוי" וכ"ק אד"ש
רמז בידו הק' להגביר השירה, ונסע לביתו בליווי משטרתו.

יו"ד שבט בליובאוויטש

התיאור הבא, נכתב בלשון עיתונאית בידי אברהם רוזנפלד, והתפרסם באותה
שנה בעיתון "כפר חב"ד":

שבט תשי"מ. אם בכל שנה בשנה מהווה יום ההילולא של כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ
זקוקלה"ה נבגי"מ זי"ע "מאורע" בליובאוויטש, כשאלפים רבים של חסידים
מתכנסים ובאים להיות ביום זה, יום בו עלה רבינו הגדול אור העולם שליט"א על
כס הנשיאות, במחיצתו של גאון הדור וקדושו, הרי שבשנה זו בה מלאו שלשים
שנה להסתלקות, צויין תאריך זה במשנה תוקף ויתר תנופה. זרם האורחים קלח
בלע"ה מכל קצוי עולם. זקני החסידים עטורי התהלה ואתם המוני העם הגיעו
בזה אחר זה מקרוב ומרחוק, ומה נהדר היה מחזה התכנסותם של אחים לדעה,

גדולי תורה ועתירי מעשים טובים, בעלי מוח וטהורי לב, לפידי אש מסירות נפש מן המדינה "ההיא" וחלוצי ה"טנקיסטים" בארץ העמים. כולם נקבצו ובאו לחסות בצל קורתו של אור ישראל וקדושו ביום סגולה.

שעות הרבה לפני ערב היום כבר הצטופפו המונים בביהמ"ד הגדול, כדי לתפוס מקום קרוב ככל האפשר כדי להענג מעריבות מתיקות תפלתו של כ"ק אדמו"ר שליט"א העובר ביום זה לפני התיבה. חזיון שחזר על עצמו גם למחרת לפני תפלת שחרית ותפלת המנחה.

במשך ליל ההילולא הסבו אלפי חסידים להתועדויות, קבוצות קבוצות. כל אחת מתגודדת סביב אחד ה"משפיעים", שלא בכל יומא מזדמנים ובאים לפונדק אחד. למרחוק הזהדה זמרתם הנעימה של המתועדים בנגוני דביקות ושמחה, כאשר מפעם לפעם נקטעת השירה בדברי המשפיע. אשר כל אחד בדרכו הוא, מדבר על חשיבותו של יום זה, על החובות שהוא מטיל, על עבודה שבלב, על חיוב היגיעה בתורה, נגלה וחסידות, על התקשרות והתבטלות מוחלטת לרבי ומילוי רצון קדשו, וכהנה וכהנה.

אחר תפלת הבוקר מוביל צי ענק של כלי רכב, צבוריים ופרטיים את קהל הרבבות, חסידים ושאינם חסידים, להשתטח על ציון קדשו של רבינו בעל ההילולא זכותו תגן עוכם"י.

גולת הכותרת של אירועי יו"ד שבת, היא כמובן ההתועדות הגדולה של כ"ק אדמו"ר שליט"א הנערכת במוצאי היום. שעות לפני תחלת ההתועדות כבר אי אפשר "להכניס סיכה" באולם הגדול הדחוס המוני אדם כ"י. ראשיכם שבטיכם, ועמך בית ישראל.

מחזה מרהיב הוא לראות את הגלריה המפוארת של גאוני התורה ואדירי החסידות שעומדים או יושבים, ב"מזרח" או בין הקהל, ויחד עם קהל הרבבות בלע"ה שותה בצמא את דברי הקודש של כ"ק אדמו"ר שליט"א, בהתועדות שנמשכה יותר מחמש שעות רצופות. אנו רואים כאן את גיסו של כ"ק אדמו"ר שליט"א הרב החסיד הרשי"ג שליט"א, את המשפיע המפורסם שכל יהודי אירופה עונין אחריו מקודש הרה"ח רבי ניסן נעמינאו שליט"א ("ר' ניסן"), את זקן המשפיעים פה מפיך מרגליות הרה"ח רבי פרץ מוצקין שליט"א (זצ"ל) ממונטריאול, את הגאון האדיר המפורסם רבי יוסף דב סולובייציק שליט"א מבריסק-בוסטון, את הגאון הישישי זקן הפוסקים באמריקה הגאון הגדול רבי אפרים אליעזר הכהן יאלס שליט"א מפילדלפיה, את הגאב"ד של ליובאוויטש גאון ההוראה רבי זלמן שמעון דבורקין שליט"א, ראש הישיבה המרכזית הגאון רבי ישראל יצחק פיקארסקי שליט"א, הגאון רבי מנחם צבי אייכנשטיין שליט"א (זצ"ל) הגאב"ד דס' לואיס; הגאון רבי שמחה עלברג שליט"א יו"ר אגודת הרבנים; הגאון רבי יצחק הענדל שליט"א ראב"ד מונטריאול; הגאון רבי דוד זינגר שליט"א גאב"ד אנשי ספרד בורו פארק; הגאון רבי מנחם מנדל פלדמאן שליט"א גאב"ד שארית ישראל בלטימור; הגאון רבי דוד משה ליברמן שליט"א גאב"ד שומרי הדת אנטוורפן; הגאון רבי פנחס טייץ שליט"א גאב"ד אליזאבט; הגאון רבי חיים גוטניק שליט"א גאב"ד מלבורן; הגאון רבי עזריאל חייקין שליט"א גאב"ד מחזיקי הדת בריסל; הגאון רבי גרשון גרליק שליט"א ממילאנו; הגה"ח רבי מרדכי הארליג שליט"א זקן חסידי טשורטקוב; המשפיעים המפורסמים הגה"ח רש"ד רייטשיק שליט"א מלוס אנג'לס; הגה"ח רבי אברהם דרייזין שליט"א; הרה"ח המקובל הרמ"ז גרינגלאז

שליט"א ממונטריאול; הגה"ח רבי שלום מארוזוב שליט"א; הגה"ח רבי שלמה מטוסוף שליט"א מקזבלנקה מרוקו; הגה"ח רבי בנימין גורודצקי שליט"א מנהיג יהדות צפון אפריקה; הגרא"ד העכט שליט"א גאב"ד שערי ציון ונשיא אגודת הרבנים;

בתוך הקהל הענקי אשר משך כל שעות ההתוועדות, ניצב כגוש אחד גדול כמעט ללא נייע, ובולע ברוב קשב את דברי התורה, דברי אלקים חיים, המושמעים בשפה ברורה כובשת ומרתקת. אנו רואים את הגאונים המפורסמים ראשי הישיבות: רבי מרדכי מענטליג שליט"א ראש הישיבה דחובבי תורה; רבי מאיר גרינברג שליט"א ראש הישיבה הגדולה דניו גירסי; רבי אהרן סולובייציק שליט"א ראש ישיבת בריסק דשיקאגו; רבי חיים בוקיעט שליט"א ראש הישיבה דאושען פארקווי; רבי עזרא שוחט שליט"א ראש ישיבת אור אלחנן, רבי ישראל פרידמן שליט"א ראש ישיבת אהלי תורה; רבי יוסף אברהם הללער שליט"א ראש ביהמ"ד הגבוה להוראה בקראון הייטס; רבי יהודה לייב שפירא שליט"א ראש הישיבה הגדולה דמיאמי; ועוד עשרות רבות של ראשי ישיבה, ראשי כוללים, רמים ומרביצי תורה שבלתי שייך לזכור את כולם בלע"ה.

לא הזכרנו את כ"ק האדמו"רים שליט"א מכל ענפי שושלות החסידות, בני וחתני אדמו"רים מפורסמים, המייצגים בהתוועדות את השושלות הנודעות של רוזין, טשרנוביל, צאנז, זידיטשוב, קוידנוב, סמבור, ספינקא, נדבורנה ועוד. וכן את מאות החברים של אגודת הרבנים, הסתדרות הרבנים, איגוד הרבנים, ודומיהם, המשתתפים בהתוועדות מיוחדת זו לציון שלשים שנות נשיאותו של כ"ק אדמו"ר שליט"א עד ביאת הגואל במהרה.

גוון "דרמטי" העניקה להתוועדות קדושה זו גם השתתפותו של הגאון הנודע, הגרי"ד סולובייטשיק שליט"א מבוסטון שעוררה רושם מיוחד על הצבור הגדול בלע"ה שנכח במעמד זה, והדים נרחבים בעולם התורה והרבנות גם בימים שלאחר מכן. משך כמה שעות ישב הגאון הגדול שליט"א והאזין ברב קשב למשא ההדרן העמוק והנפלא של הרבי שליט"א. היה זה הדרן על ארבע מסכתות הש"ס: ברכות, נזיר, יבמות, וכריתות, שכל אחת מהן מסתיימת באותו מאמר: א"ר אלעזר א"ר

חנינא תלמידי חכמים מרבים שלום שנאמר וכל בניך למודי ה' ורב שלום בניך. הרבי הזכיר את דברי ה"ערוך לנר" שארבע מסכתות אלו מרומזות בתיבת "בניך", אך הוסיף שבדאי יש קשר תוכני מיוחד בין מסכתות אלו דוקא למאמר זה, שאע"פ שהוא אותו מאמר, בודאי משתנה תכנו לפי המסכת שאותה הוא מסיים.

וכאן 'שלף' כ"ק אדמו"ר שליט"א, כאילו מתוך ענין שאין לו כל קשר לנושא, את דברי הירושלמי במס' תענית, והובאו גם במכילתא של פרשת השבוע שכאשר באו ישראל לים סוף נחלקו לארבע כתות "אחת אומרת נפול לים, ואחת אומרת נחזור למצרים, ואחת אומרת נעשה עמהן מלחמה ואחת אומרת נצווה כנגדן" ומשה רבנו ע"ה השיב להם ארבע תשובות, (ראה שם), ובאופן מפתיע עד כדי להדהים, ביאר הרבי שארבעת המסכתות האמורות מכוונות כל אחת כנגד אחת הכתות של בני ישראל, שטיעוניהן מבוססים בשיטות שונות בתורה ובהלכה: מסכת ברכות קשורה לשיטת "נפול לים", מסכת נזיר לשיטה "נחזור למצרים", מסכת יבמות לשיטת "נעשה עמהן מלחמה" ומסכת כריתות לשיטת "נצווה כנגדן", וכך במשא ארוך, שנמשך גם בהתוועדויות של השבתות לאחר מכן. נתבאר בצורה מקורית פשרו של המאמר הזה המסיים את המסכתות, כשכדרכו בקודש מפרש הרבי את הדברים גם כדרך החסידות ועד לדרכים והוראות בעבודת ה'. באזני מלוויו הגדיר הגר"ד סולובייצק את ההדרך כ"מרגליות, ופנינים יקרים".

אבל ה"נשמה" של ההתוועדות. אם אפשר להגדיר כך, הוא ה"מאמר", מעשה בהגה"ק רבי יצחק אייזיק מהומיל נ"ע בעל "חנה אריאל" שביקר אצל הרב הקדוש מרוזין ז"י"ע בשליחות רבנו הצמח צדק ז"י"ע, וישב אצל הרה"ק מרוזין בערב שבת סמוך לכניסת יום השב"ק, והיה המנהג שהגבאי נכנס ונתן דפיקה על השלחן וקרא: שבת! והמקטרת שהיתה בפיו של הרב הקדוש נשמטה כמאליה, ואמר רבי יצחק אייזיק: הרגשנו שהוא עולה למעלה ואנו נשארים למטה. כך אפשר להגדיר את חזיון נורא ההוד של אמירת ה"מאמר", כבר בניגון המיוחד שלפני חסידות, מורגש שכאילו מנתק עצמו הרבי מן ה"מטה" ומרחף בעולם עליון יותר. מחזה זה עצמו הרי מרומם ומגביה את הקהל לשמי רום, המאמר מושמע כידוע כשעיניו הק' עצומות, וכל הקהל הגדול, נער כזקן, עומד על רגליו בחרדת קודש.

ה"מאמר" של יום ההילולא יש לו צורה מיוחדת. הוא מבוסס על פרק אחד מתוך המאמר "באתי לגני" שהועיד רבינו הק' בעל ההילולא זי"ע עצמו ללמוד בו ביום יו"ד שבת, יום שבו עלתה נשמתו הטהורה לשמי מרום, כשכל שנה מבאר כ"ק אדמו"ר שליט"א פרק אחר מתוך המאמר.

ועוד יש מיוחד במאמר זה: כמו במנהגו בראש השנה כן גם ביו"ד שבת, שזור המאמר מתורתם של רבותינו הק', הבעש"ט, הה"מ, אדמו"ר הזקן, אדמו"ר האמצעי, הצמח צדק, המהר"ש, הרש"ב ובעל ההילולא – זכותם תגן עלינו.

וה"ניגונים"? - כמה נהדר מראה כ"ק אדמו"ר שליט"א והמוני החסידים. בעת ניגון הדי' בבות של רבנו הזקן, ניגון נייע-זשוריצע חלאפצי, ה"בינוני" של בעל ההילולא ועוד..

הגר"ש עלבערג שליט"א, בעמדו תחת רושם הכנסיה הגדולה שנערכה בירושלים שבועיים לפני כן. הגדיר את ההתוועדות כ"כנסיה גדולה לכמה שעות". אך עם שנכונה בודאי הגדרתו מבחינת גיון הקהל, ההשתתפות הגדולה של בני ישיבות, הקיבוץ הגדול והמיוחד במינו של גדולי תורה וחסידות, אולם דומה שלא נגזים אם נאמר שמה שנראה כאן, קשה למצוא דוגמתו באיזשהו אירוע אחר. האוירה הרצינית, השקט והדממה משך יותר מחמש שעות, שאין לו דמיון וחבר בשום מקום בעולם, השמחה הפנימית והאמיתית בשעת הניגון. אשרי עין ראתה כל זאת. אנו תפלה שהשי"ת יאריך ימיו ושנותיו של רבינו הגדול גאון ישראל וקדושו שליט"א, ועוד רבות בשנים ינהיג את ישראל מתוך בריאות ומנוחת הדעת, עד שיזכה ונזכה כולנו לביאת המשיח במהרה בימינו.

יום ג', ו"א שבת

בשעה 3:30 ירד כ"ק אד"ש לתפלת מנחה ל"זאל" למטה, ובדרכו חילק צדקה לילדים. בסיום התפילה החל ר' זלמן יפה לשיר וכ"ק אד"ש רמו בידו הק' להגביר השירה.

בשעה 8:00 בערב החל כ"ק אד"ש לקבל אנשים ל"יחידות".

על ה'פתח דברי' של ספר הליקוטים שיו"ל ז"ע כתב אד"ש (התאריך): מוצאי יו' שבת. כן שאל: האם הספר יוגמר עד י"א ניסן.

יום ד', ו"ב שבת

לאחרי שמסרו לכ"ק אד"ש את הרשימות הראשונות של השתתפות בכתיבת הסי' לכבוד כ"ק אד"ש שליט"א והרבנית שתליט"א, לרגל מלאת חמישים שנה לחתונתם ולרגל שנת השלשים לנשיאות כ"ק אד"ש, אמר כ"ק אדמו"ר (באידיש. להלן תרגומו בלה"ק): "נכנסתם בקשר לספר תורה, ויש להזדרז בכתיבת ספר תורה ולהשתדל לסיימו לקראת ראש השנה לחסידות - י"ט כסלו הבע"ל, שענינו קשור לתורה. בודאי תכינו גם מעיל וכו' לספר-תורה, וכמו"כ אבקש להתקין, כפי מנהג הדורות, גם "יד" מכסף וכו'".

[כ"ק אד"ש מסר השתתפות והשתתפות הרבנית שתליט"א בכתיבת ספר התורה, והמשיך]: "בכסף שייאסף תעשנה עוד הרבה דברים טובים ומועילים. ובאם ח"ו תתעבב ביאת משיח צדקנו עד אז - יהי רצון אשר בספר תורה זה, ביחד עם עוד הרבה ספרי תורה, נלך לקבל פניו. ויתן השי"ת שנוזכה בקרוב ממש לביאת משיח צדקנו". - ע"פ בקשת הרב חנוך ש"י גליצנשטיין הגיה הרבי את דבריו הקדושים.

על הפתח דבר של ספר הליקוטים [קטעים מספרי הצ"צ ערוכים ע"פ הא"ב] שיו"ל ז"ע כתב אד"ש (התאריך): מוצאי י' שבט... כן שאל: האם הספר יוגמר עד י"א ניסן.

מענת אד"ש בימים אלו: "נת' ות"ח ודבר בעתו - בסמיכות לר"ה לאילנות ביום הש"ק שבת שירה בשנה השביעית שבת לה'. אזכיר עה"צ".

ש"פ בשלח, ט"ו בשבט

בעת ההתוועדות (1: 30) דיבר כמה עניינים בתור המשך ל"י שבט, ואמר שבעצם ה"י צ"ל הדבור בזה ב"י שבט ואינו יודע מדוע ה"י באופן כזה דוקא. בתוכן השיחות היו כמה עניינים נפלאים. לא אמר מאמר. בסיום השיחה ד', הביט על השעון ואמר שהיות שזה קרוב לשקיעת החמה במילא ידבר מיד על פירש רש"י כו'. ופתח החומש, בסיום שני השיחות אמר בכזה הלשון "צי אהער צי אהין יהי הגאולה כו".

סיים ההתוועדות עם השאלות בפירש"י והערות על הזוהר. צוה לנגן "בני היכלא" בעת הניגון פתח הסיפור ושר עם העולם. בסיום ההתוועדות, בשעה 4:40, התחיל "ניעט". וכמו"כ לאחר מנחה התחיל עוה"פ לנגן "ניעט". ■

שנת הארבעים תש"נ

יום שישי ז' שבט

היום בשעות הבוקר המוקדמות החלו להגיע מטוסים מלאים באנ"ש שבאו לחגוג את יו"ד שבט ד'שנת הארבעים, במחיצתו של כ"ק אדמו"ר שליט"א. בעיקר הגיעו קבוצות גדולות מצרפת ומאה"ק. כן הגיעו הרבה שלוחים ותלמידים מהישיבות, ובכל מקום היו זוכים בגורל שגם הגיעו. ממש תוך יום אחד התמלא 770, אפי' יותר מחודש תשרי.

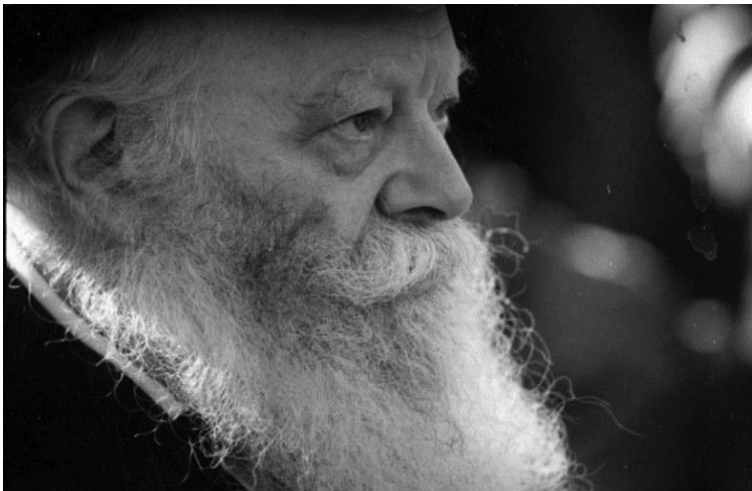
לתפילת שחרית בבית לא נתנו לכולם להיכנס. בתחילה הכניסו רק רבנים ושלוחים, ואח"כ גם חלק מהאורחים. התפילה היתה כרגיל. בסיום התפילה החל הרי"ש קונין לשיר את הניגון החדש "ויתן בפי שיר חדש" – מפרק מ' שבתהלים (עליו הוסיפו את הפסוק מחומש דברים (בהשמטת התיבה המתחלת "ולא") "נתן ה' לכם לב לדעת כו'"), שהולחן עיי' הרה"ח ר' שלום הלוי שי' ברוכשטט. אבל היות ורוב האורחים עדיין לא הכירו את השיר לכן שרו חלש. ובכ"ז עודד כ"ק אדמו"ר שליט"א בידו את השירה.

תפילת מנחה היתה ג"כ בבית, ה' כרגיל. לפני שבת חזר כ"ק אדמו"ר שליט"א ל-770.

ליל שבת קודש

בליל שי"ק התמלא 770 עד אפס מקום יותר מאשר בתשרי, הצפיפות היתה לא רגילה. חלק גדול מהקהל נאלץ לעמוד בחוץ.

כשכ"ק אדמו"ר שליט"א נכנס לקבלת שבת החל הקהל שר בשמחה רבה את 'מארש נאפוליון', וכ"ק אדמו"ר שליט"א עודד בידו, וכשהגיע לבימה הסתובב

לעבר הקהל והניף בידו בחוזק מספר פעמים, וכן אחרי שהסתובב לסטענדער המשיך לעודד בידו והקהל המשיך בשירה ביתר שאת, ובהמשך פנה לעבר הילדים (שארף) והניף בידו לעברם, וכשסיים לעודד החל החזן ר' י.ח. גלבשטיין "לכו נרננה". בסיום במילים "ארבעים שנה אקוט בדור וגו'" החזן החל לומר זאת בניגון ההקפות לרלווי"צ וכ"ק אדמו"ר שליט"א החל מניף בידו וכל הקהל הצטרף בשירה אדירה. כ"ק אדמו"ר שליט"א עודד בעיקר כשמניף בידו לעבר הילדים הנ"ל. כך זה נמשך במשך זמן. בסיום התפילה עודד כ"ק אדמו"ר שליט"א שוב בידו את הניגון 'מארש נאפוליון', וכן בדרכו עד שנכנס לחדרו.

אח"כ התיישב חלק מהקהל ללמוד – נוסף על השיעור הקבוע ב"אור התורה" – שיעור ברבים במאמרים של "באתי לגני" (במשך כ-40 דקות). גם כעת הי' דוחק עצום, ולקח זמן עד שכולם הלכו לבתיהם ו-770 התרוקן מעט.

יום ש"ק פרשת בא, "שבת הגדול" ה' שבט

עוד בשעות הבוקר המוקדמות הי' אפשר כבר לראות עשרות מהאורחים שהשכימו לתפוס מקומות – להתוועדות – המיועדים לאורחים. עד לפני התפילה ממש התקיימו ב-770 למעלה ולמטה עשרות מנינים של קריה"ת כדי שכ"א יזכה בעלי' כנהוג בשבת שלפני יו"ד שבט.

כ"ק אדמו"ר שליט"א נכנס לתפילת שחרית בשעה 10:00, הקהל שר שוב את 'מארש נאפוליון' וכ"ק אדמו"ר שליט"א כשעלה לבימה הסתובב כרגיל והניף בידו. כששרו "שיבנה ביהמ"ק" עודד בידו לכיוון הילדים הנ"ל. בשחרית ישב בחזרת השי"ץ (משא"כ במוסף ובמנחה שעמד).

השבת מחמת ריבוי הספסלים בהתוועדות קירבו את בימת הקריאה קרוב יותר למזרח. בקריה"ת עלו 6 חתנים, מפטיר היה כרגיל. ההפטרה היתה בקול יחסית, (היו כמה שינויים בקריאה, ביניהם: "לך" במקום "לך").

עוד באמצע תפילת מוסף התמלא החלק האחורי של 770 באורחים שתפסו מקומות להתוועדות מבעוד מועד. לתפילת מוסף הי' החזן ר' משה שי' טלישבסקי. בהרבה קטעים של התפילה החל החזן לשיר, כ"ק אדמו"ר שליט"א עודד חזק בידו, וכל הקהל הצטרף.

המברק ליו"ד שבת – "והרי השנה שנת הארבעים"

נוסח המברק שהואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לשלוח לקראת יו"ד שבת – שנת הארבעים:

"הצלחה רבה בכל עניני הילולא דנשיא דורנו, ובתר רישא גופא אזיל, האנשים והנשים והטף,

- והרי השנה שנת הארבעים – עלי' נאמר: נתן הוי' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע, ואמחז"ל קאי אינש אדעתי' דרבי' בארבעין שנין.

כולל ובפרט – התועדויות פעילות ומתוך אהבת ישראל,

ביום ההילולא, ולאח"ז ובמיוחד בשבת קודש להוי', שבת שירה וט"ו בשבט, ובמוצאי שבת,

והמושך שלהן ופירותיהן בכל הימים שלאחריהם,

ויקויים בכל אחד ואחת היעוד בספר דוד מלכא משיחא:

תבוא לפניך תפלתי הטא אנך לרנתי

במהרה בימינו ממש, ובני ישראל יוצאים ביד רמה, בגאולה האמיתית והשלימה

בברכה". /מקום החתימה/

ההתוועדות הגדולה ש"ק ערב יו"ד שבת

כבר בשעה 1:00 כל המקומות נתפסו עד אפס מקום. לכיוון מזרח הוכרחו להוסיף עוד מספר שורות של ספסלים, ורק אח"כ העמידו את הפיראמידות. בכל צד נוספו עוד פיראמידות, וכן כל המעברים היו מלאים עד אפס מקום. הבימה של ההתוועדות התמלאה בזקני וחשובי אנ"ש.

בשעה 1:30 ממש לא יכלו להיכנס; הי' מלא כמו בשמח"ת ויותר.

כ"ק אדמו"ר שליט"א נכנס להתוועדות בשעה 1:30, כל הקהל הגדול החל לשיר בשמחה עצומה "יחי אדוננו מורנו ורבינו" עד שכ"ק אדמו"ר שליט"א התיישב במקומו. אחרי הברכה על היין החל הקהל לשיר את 'מארש נאפוליון' בשמחה רבה וכ"ק אדמו"ר שליט"א החל לענות לקהל "לחיים", ומידי פעם עודד את 'מארש' בתנועות בראשו הק'. כך זה נמשך משך זמן רב, וכשסיימו החל כ"ק אדמו"ר שליט"א באמירת השיחה הראשונה.

בשיחה זו התייחס כ"ק אדמו"ר שליט"א לכך שבנ"י נקראו בפרשתנו בשם "צבאות ה'" (כמ"ש ויהי בעצם היום הזה יצאו כל צבאות ה' מארץ מצרים), שכשם שענינו של איש צבא הוא שזה חודר בו בכל כוחותיו, ועד שגם בעת השינה ניכר עליו שהוא איש צבא – תכלית הביטול, עדי' צ"ל שכ"א יהי בטל להקבי"ה בכל כוחותיו – "צבאות ה'". וכפי שזהו בעקב שברגל, עדי' הוא גם ב"עקב" שבזמן – כשנמצאים בעקבתא דעקבתא דמשיחא, שדוקא כעת (ע"י עבודת הביטול) מתגלים ענינים נעלים ביותר – "כל הגבוה ביותר יורד למטה ביותר".

ובמיוחד שעומדים אנו בשבת פ' בא בשנת ה'תש"נ, אחרי שכבר "כלו כל הקיצין", ובפרט בעמדנו באלף השישי – אחר חצות היום, והר"ת של השנה הוא "תהא שנת ניסים" – לכל לראש נס הגאולה עצמה, כולל עם הניסים שלפנ"ז ואח"ז, הרי ודאי שגם התקופה של עקבתא דמשיחא הסתיימה, ועומדים מוכנים ברגע זה ממש לגאולה האמיתית והשלימה בפועל ממש.

בסיום שיחה זו הקהל החל לנגן ניגון שמח, וכ"ק אדמו"ר שליט"א עודד את השירה בתנועות נמרצות בראשו הק', ובאמצע הורה לכמה לומר לחיים.

ההדגשה העיקרית בשיחה הב' היתה בהקשר לשנת הארבעים, שמכיון שכעת בשנת הארבעים נותן הקב"ה לכ"א "לב לדעת ועינים לראות ואזניים לשמוע" צריך כ"א שיהי' באופן של מציאות חדשה לגמרי, וזהו – המשיך כ"ק אדמו"ר שליט"א – המענה לשאלת רבים, מהי הפעולה המיידית שנדרשת מאיתנו בקשר לשנת הארבעים, והמענה לזה הוא כנ"ל שכ"א צ"ל באופן של מציאות חדשה עד שזה מתבטא גם בפרטים, עד למעשה בפועל ממש, ובודאי שכ"א יכול למצוא בעצמו פעולות ועניינים חדשים לגמרי לגבי עבודתו עד עתה.

השיחה היתה ארוכה והיו בה פרטים רבים, אבל כאמור הנקודה העיקרית היתה בנושא שנת הארבעים. את השיחה סיים במילים "תיכף ומיד ממש", ואת התיבה "ממש" אמר ממש בצעקה!

בסיום שיחה זו החל הקהל לשיר את הניגון החדש בשקט. חלק גדול מהקהל עדיין לא קלט את הניגון כאמור. הקהל שר את הניגון כחמש פעמים לערך, "ויתן בפני שיר חדש וגו'", "נתן ה' לכם לב לדעת וגו'", "ברוך ה' אלקי ישראל וגו'".

בשיחה הג' הורה כ"ק אדמו"ר שליט"א מספר הוראות מעשיות:

א. לכל לראש בעבודת האדם עם עצמו – צריך להוסיף בכל העניינים של תורה עבודה וגמ"ח, ובמיוחד ביום ההילולא עצמו להתפלל במנין מיוחד (כל הגי' תפילות), וכן לתת צדקה במספר ארבעים (דבר שיזכיר את שנת הארבעים).

ב. ובנוגע לפעולה בעולם – יש להרחיב ולהקים מוסדות חדשים של תורה עבודה וגמ"ח בכל מקום, בהתייעצות עם העסקנים שבמקום, ומה טוב – ג' עסקנים יחד.

ג. ולהוציא לאור קובצי חידושי תורה שיכללו פלפולים ושקוי"ט בנגלה וחסידות, ובמיוחד במאמרי ושיחות נשיא דורנו.

במהלך השיחה חזר כ"ק אדמו"ר שליט"א על הביטוי "לב לדעת וגו'" עשרות פעמים.

בסיום שיחה זו שוב החל הקהל בניגון שמח. כ"ק אדמו"ר שליט"א החל מניף בידו בעוז והקהל הגביר את השירה ביתר שאת ויתר עוז. ובהמשך החל כ"ק אדמו"ר שליט"א לעודד בתנועות עזות בראשו הק' לעבר הקהל ואח"כ לעבר הילדים הניל שעומדים כל הזמן לידו.

יש לציין שבהתוועדות זו היו "מהפכות גדולות" מרוב הלחץ התהפכו פיראמידות מידי פעם והלחץ הי' עצום.

בסיום השירה החל כ"ק אדמו"ר שליט"א בשיחה הרביעית:

כרגיל יעלו אלו שהכינו קנקני משקה (המשמח) ויכריזו על הפעולות שעומדים לעשות. ומהם יראו וכן יעשו, ויה"ר שהקב"ה יוסיף בדברים המשמחים כהנה וכהנה.

בסיום שיחה זו העמיד המזכיר כ-30 בקבוקי משקה והחלה החלוקה. כ"ק אדמו"ר שליט"א מזג מכל בקבוק מעט לתוך כוסו והיות ונגשו הרבה אנשים נוצר קצת 'באלאגאן'. בסיום החלוקה שתה כ"ק אדמו"ר שליט"א חציה של הכוס שהי מלא במשקה, ומיד החל לנגן בעוז את ניגון ההקפות לאביו ז"ל, כשהקהל ממשיך בשירה ביתר שאת ויתר עוז.

מיד לאחר מכן כילה כ"ק אדמו"ר שליט"א לשתות את כוסו ואכל מהמזונות. אח"כ הורה לחזן ר"מ טלישבסקי שינגן "שיבנה ביהמ"ק" והקהל הצטרף. כ"ק אדמו"ר שליט"א עודד בתנועות ראשו הק'. אח"כ הזכיר אודות אמירת ברכה אחרונה.

ההתוועדות הסתיימה לערך בשעה 30:4.

אח"כ התפללו תפילת מנחה. החזן הי' השליח ר' שלמה קונין שי'. בחזרת הש"ץ בקטע 'אתה אחד' שרו זאת בניגון של "אתה בחרתנו", וכ"ק אדמו"ר שליט"א החל לעודד בידו במשך זמן. וכן ב"שיים שלום" שרו במנגינה הרגילה, וכ"ק אדמו"ר שליט"א החל מניף בידו לעבר הקהל ולכל הכיוונים, ואח"כ לעבר הילדים (שארף). כך זה נמשך זמן מה. כן שרו ב"אל תירא" ו"אך צדיקים". בסיום התפילה יצא כ"ק אדמו"ר שליט"א כשמלווה שירת "מארש נאפוליון".

תפילת מעריב של מוצש"ק התקיימה (הפעם) בזאל למטה מחמת ריבוי הקהל. כשכ"ק אדמו"ר שליט"א נכנס שרו 'מארש נאפוליון', ועודד באופן מיוחד בתנועות חזקות.

היום לא הי' קידוש לבנה היות והלבנה היתה מכוסה בעבים. אחרי הבדלה החלו משמרות ללימוד תורת אד"ש במשך 40 שעות – כל משמרת לשעתיים.

יצא לאור קונטרס יו"ד שבת, ובו כ"ב אותיות.

יום א' ט' שבת, ערב יו"ד שבת הגדול

בתפילת שחרית 770 הי' מלא על גדותיו מריבוי האורחים שהגיעו ליו"ד שבת. כשנכנס כ"ק אדמו"ר שליט"א שר הקהל את 'מארש נאפוליון' וכ"ק אדמו"ר שליט"א עודד בידו.

לפני קדיש בתרא, כשסיים הש"ץ את המשניות ומשנת 'רבי חנניא בן עקשיא' ואמר 'יגדיל תורה ויאדיר', אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א 'אמן'.

חלוקת הדולרים החלה בשעה 11:38 ונמשכה עד השעה 4:46 (למעלה מחמש שעות!), זה היה שיא של חלוקה בימי ראשון.

בסיום החלוקה הודיעו המזכירות (בהפתעה) שהרבי לא נוסע היום ל'אוהלי' ומנחה יתקיים בשעה 5:15, מיד הקהל הרב תפס מקומות ובפרט לתפילת מעריב.

כשכ"ק אדמו"ר שליט"א נכנס שרו את הניגון החדש, 'ויתן בפי שיר חדש וגו' נתן הי' וגו'. כ"ק אדמו"ר שליט"א עודד בידו להגברת השירה. בסיום התפילה שרו מארש נאפוליון. כ"ק אדמו"ר שליט"א עלה לחדרו, ובג"ע התחתון עמדו הר' יוסף גוטניק והר' ארי' לייב קפלן שי' – יו"ר ארגון הגג של מוסדות חב"ד באה"ק, ומסרו לכ"ק אדמו"ר שליט"א אלבום שי"ל ע"י אגודת חסידי חב"ד באה"ק לכבוד שנת הארבעים, וכן ברכות מראשי הממשלה בארץ ומהרבנים הראשיים. כ"ק אדמו"ר

שליטי"א קיבל זאת ושאל האם יש מיקרופון וכשנענה בשלילה החל לומר ברכה שארכה כמה דקות.

תוכן הברכה: שהקב"ה ימלא את משאלות לבב כ"א לטובה, הן החתומים כאן והן אלו שאינם חתומים כאן (מאיזה סיבה שתהי) בברכתו של הקב"ה שהיא "מרובה על העיקר", ובפרט שזה קשור עם עת רצון – יו"ד בשבט, ושיהיו בשו"ט תמיד כל הימים, מתחיל מהבשורה העיקרית שהנה זה משיח צדקנו בא תומ"י ממש, וכל מוסדות אלו, ובפרט המוסדות החדשים יחד עם כל בתי הכנסת וכו' ובנערנו ובזקינינו וגו' עוברים "עם ענני שמיא" לאה"ק. ותומ"י ממש עוד ביו"ד שבט זה לפני תפילת שחרית, או עכ"פ מיד לאחר, ובשמחה וטוב לבב. אח"כ נכנס לחדרו.

תפילת מעריב של יו"ד שבט הגדול - ארבעים שנה

לקראת תפילת מעריב, הקהל "תפס מקומות". כל 770 הי' מלא על גדותיו באנשים ואורחים שהגיעו לחגוג את יו"ד שבט ב"שנת הארבעים". מסביב לארון הקודש הועמדו פיראמידות כדי לשמוע ולראות את תפילת כ"ק אדמו"ר שליטי"א לפני העמוד.

כ"ק אדמו"ר שליטי"א נכנס בשעה 15:06, והקהל שר את 'מארש נאפוליון' בשמחה עצומה. כ"ק אדמו"ר שליטי"א ניגש לעמוד התפילה והחל לומר 'והוא רחום' (סיים כל קטע בקול). התפילה הסתיימה לערך בשעה 16:30 ואח"כ עלה כ"ק אדמו"ר שליטי"א למעלה לסטענדער של אמירת השיחות והחל בקול רם יחסית באמירת שיחה.

כ"ק אדמו"ר שליטי"א פתח במילים "ס'איז דאך ויהי בארבעים שנה" – ארבעים שנה עברו מיום ההילולא של כ"ק מו"ח אדמו"ר (כידוע גודל העילוי של יום ההילולא ובפרט כשעברו ארבעים שנה) ובנוסף לעילוי שנפעל מידי שנה בשנה, הרי כשעברו ארבעים שנה נוסף בזה שלימות מיוחדת, וכפי שרואים בפשטות שבשנים אלו נוסף ריבוי מופלג בהפצת המעיינות חוצה, ולכל לראש ע"י הדפסת תורת רבותינו נשיאנו תורת חב"ד שלא שזפתם עין בדורות שלפנ"ז. וכפי שכתוב בפסוק שארבעים שנה "נתן ה' לכם לב לדעת ועיניים לראות ואוזניים לשמוע", כלומר שאף שנפעלת כאן שלימות נעלית ביותר, מ"מ ניתנת לכל אחד ואחד – "נתן ה' לכם". אמנם נוסף לכללות הענין של ארבעים שנה, צ"ל התבוננות גם בפרטי העיניים – אבל יחד עם זה הפרטים הם רק הוספה על עצם הענין בכללות.

בהמשך השיחה הסביר כ"ק אדמו"ר שליטי"א את העובדה שבמשך הדורות היו כו"כ צדיקים שרצו לדחוק את הקץ ובכ"ז דחו אותו לזמן אחר וכו' – מפני שגילו להם מלמעלה שאז ישארו הרבה ניצוצות שלא התבררו מפני קצר הזמן, ולכן זה פועל עליהם שידחו את הקץ (למרות שידעו היטב את הצער שיש לשכינה בגלות, ולחב"דניק בגלות, ולסתם יהודי בגלות). אמנם כעת כבר כלו כל הקיצין וכל הניצוצות התבררו כבר רק שמשיח צריך לבוא תיכף ומיד ממש.

ובנוגע למעשה בפועל: צ"ל התחזקות מיוחדת בנתינת הצדקה, ומה טוב במספר של ארבעים וכמו"כ ודאי שכ"א קיים את הבקשה להקים מוסדות חדשים בכל מקום, הן במקומות שיש כבר מוסד אחד – שיקימו מוסד נוסף, כך שיהיו שני מוסדות ביחד, וכן במקומות שמאיזו סיבה שתהי צריך עדיין להגיע לשם שליח כדי לפתוח את המוסד הראשון – כדאי שמיד יקים שם שני מוסדות בבת אחת, והקב"ה

ודאי ידאג לכל ההוצאות עבור זה, ובפרט שכבר התחילו לשלוח השתתפות מקופת רבינו במספר ארבעים, עכ"פ "ארבע מאות שקל כסף עובר לסוחר", והשתדלו זה גייע לכל המוסדות עוד לפני יום ההילולא.

•

באמצע השיחה התעכב כ"ק אדמו"ר שליט"א על כך שהמאמר ד"ה "וידעת" נתפרסם בשם "וידעת-מוסקבא" – למרות שזהו ע"ש עיר גדולה של אוה"ע (ובעת שהיו שם צוררי יהודים!). [יש שמקשרים זאת לכך ששיחה זו הושמעה הפעם בשידור למוסקבה! – המעתיק]. (ולמעיר שבי"ב שבט הוחלט במוסקבה, להוריד את מעמדה של המפלגה הקומוניסטית, להיות שווה לשאר העמים).

בסיום שיחה מיוחדת זו (בשעה 7:15 לערך) החל כ"ק אדמו"ר שליט"א בחלוקת דולר לצדקה לאנשים נשים וטף. להרבה מהעוברים חייך, כשעבר הר' שלמה קונין הניף כ"ק אדמו"ר שליט"א בידו הק' לעברו.

החלוקה נמשכה יותר משעה, עד השעה 8:25. בסיום החלוקה יצא כ"ק אדמו"ר שליט"א כשמעודד בדרכו את השירה עד שנכנס לחדרו.

הלילה השעה 10:00 התקיימה התקיימה סעודה חגיגית והתוועדות חסידים לכבוד יו"ד שבט, ארבעים שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א. 770 היו מלא מריבוי אורחים ותמימים ואנ"ש. דיברו הר' פוגלמן והר' יוסף הלוי שי ויינברג, שסיפרו סיפורים מהשנים הראשונות של נשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א ועוררו להתקשרות. אח"כ דיבר הרב חיים גוטניק רבה הראשי של אוסטרלי בקשר לארבעים שנות נשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א. אח"כ הוזמן הרב עדין אבן - ישראל שדיבר שאסור לנו להסתפק במה שפעלנו במשך ה-40 שנה היות והרצון של כ"ק אדמו"ר שליט"א לשנות ולהפוך את העולם כולו ולגבי זה יש עוד הרבה מה לפעול. דבריו עשו רושם עז על הקהל. עוד נשאו דברים: הרב דוד ראסקין, המרא דאתרא הרב יהודה קלמן מארלאו, והרב י.כ. שלימד את המאמר שי"ל.

אח"כ התיישב הקהל קבוצות קבוצות והתוועדו עד לאור הבוקר. בין המתוועדים היו הרב גרשון מענדל גרליק, הרב א. צייטלין, הרב י. פרידמן ועוד.

יום שני, יום הגדול והקדוש יו"ד שבט - ארבעים שנה

לתפילת שחרית נכנס כ"ק אדמו"ר שליט"א לערך בשעה 10:00 ומיד ניגש לעמוד התפילה והחל לומר את הקטע של "רבי ישמעאל", ואח"כ הקדיש. כ"ק אדמו"ר שליט"א (כרגיל) סיים והחל כל קטע מהתפילה. במודים אמר "והמרחם", לא אמרו תחנון.

בשעה 11:35 לערך החל "הפאראד" [תהלוכה] של ה"טנקים" לכבוד ארבעים שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א. יצאו ארבעים 'טנקים', על כל טנק הי' כתוב שנה אחרת של הנשיאות מתשי"א עד תשי"נ. ה"פאראד" יצא מרחוב פרעזידנט ונסע לקינגסטון ומשם פנה לשדרת איסטערן פארקוויי לכיוון מנהטן. בשעה 11:45 יצא כ"ק אדמו"ר שליט"א לנסוע למקווה, ובאותה שעה עברה שיירה של הטנקים ממול על השדרה, והמוזכיר הריל"ג אמר לכ"ק אדמו"ר שליט"א שכרגע עוברים הטנקים. כ"ק אדמו"ר שליט"א הביט על השיירה, התקדם באיטיות ובדרכו סימן בשלום לכמה אנשים (מיד פינו מעבר) והלך עד הכביש של ה"סערוויס לייך", ובמשך כ-4 דקות עמד והביט על ה"פאראד" של הטנקים, עד שכל הטנקים עברו ממול

בזמן זה עברו 20 הטנקים האחרונים). במשך זמן זה שר הקהל 'מארש נאפוליון', וכ"ק אדמו"ר שליט"א עמד זקוף במראה פנים מיוחדות. אח"כ שאל את הריליג האם כבר עברו כולם, הסתובב וחזר, נכנס למכונית ונסע למקוה.

נסע לאוהל בשעה 00:11. הרבה מאנ"ש נסעו ג"כ היום לאוהל כנהוג.

כ"ק אדמו"ר שליט"א חזר מהאוהל בשעה 20:06 לערך, 770 הי' מלא על גדותיו מאורחים תמימים ואנ"ש, כעבור כעשר דקות (ב-30:06) נכנס כ"ק אדמו"ר שליט"א לתפילת מנחה, וניגש ישר לעמוד התפילה והחל לומר "אשרי". במנחה אמרו "תחנון". בסיום התפילה עלה כ"ק אדמו"ר שליט"א לבימה לסטענדר שלו לתפילת ערבית. בסיום התפילה פנה כ"ק אדמו"ר שליט"א לסטענדר של השיחות והחל באמירת שיחה שארכה כ-2 דקות.

כ"ק אדמו"ר שליט"א פתח את השיחה במילים אלה: "ויהי בארבעים שנה באחד עשר חודש באחד עשר לחודש" – "יא שבט – שהרי אנו נמצאים לאחר תפילת ערבית – ובמילא ישנה ההתחלה ד"קאי איניש אדעתי דרבי" שזה נעשה לאחר ארבעים שנה. ובפרט כשמדובר אודות חסידים, ובמיוחד שנמצאים בביהמ"ד של נשיא דורנו, נשיא חב"ד – מובן ש"אדעתי דרבי", קשור עם לימוד תורת חסידות חב"ד, ולכל לראש תורה שבכתב של תורת החסידות – ספר התניא, ואח"כ להמשיך א"יז בלימוד תושבע"פ של חסידות, וגדול תלמוד שמביא לידי מעשה, הוספה בקיום המצוות בהידור.

וכיון שזה קשור גם עם "קאי איניש אדעתי דרבי", ניתן את ספר התניא (תושב"כ של חסידות) ביחד עם שליחות מצוה לצדקה.

ומכל ענינים אלה נזכה בתוך כלל ישראל לגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו תיכף ומיד ממש, תיכף ומיד ממש, ותיכף ומיד ממש (ג"פ).

•

בסיום השיחה חילק כ"ק אדמו"ר שליט"א לכאוי"א ספר התניא במהדורה מחודשת ובצירוף דולר א' לצדקה. [הדפיסו 13 אלף ספרי תניא בעטיפה ירוקה (חגיגית). על התניא כתוב "יו"ד שבט, ארבעים שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א].

החלוקה החלה בשעה 10:07.

בתחילה החל קצת 'באלאגאן' ואי - סדר. כ"ק אדמו"ר שליט"א החל "לעשות סדר", בתחילה הורה לאלה שעומדים מאחוריו שילכו ולא יעמדו שם. ואח"כ הורה ג"כ למזכירים שיזוזו הצידה. המזכירים עמדו בצד השני של השולחן והגישו לכ"ק אדמו"ר שליט"א את הספרים. וכן לאי מהמסדרים ש"סחבו" את האנשים שעברו לקבל, הורה כ"ק אדמו"ר שליט"א שילך הצידה. לכל ה"עוזרים" למיניהם חילק ספרים והורה להם להמשיך הלאה, ואמר שיוכל להסתדר לבד... כ"ק אדמו"ר שליט"א החל בחלוקה, ולאט לאט נהי' סדר, (באמצע החלוקה היו דחיפות אימות ונשמעו צעקות וכו', וכ"ק אדמו"ר שליט"א פנה לריליג כו"כ פעמים ושאל מה קורה שם, שיעשו סדר, וכן סמן לאחד לרדת מהשולחן).

כ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לכ"א את הספר בידו. היו כמה שביקשו ספר נוסף עבור מישהו אחר, וכ"ק אדמו"ר שליט"א ענה "ניין" (תוך כדי שעשה בראשו תנועה לצדדים – "לאי"), אך היו כאלו שנתן להם כ"ק אדמו"ר שליט"א ספר נוסף.

במשך החלוקה ישב (על א' השולחנות הסמוכים) ילד קטן שהחזיק בידו שני ספרי תניא. תוך כדי החלוקה הביט כ"ק אדמו"ר שליט"א על הילד, ושאל את המזכיר תוך כדי שמצביע על הילד "פארוואס האט ער צוויי תניאים?" (= מדוע יש לו שני ספרי תניא?)

המזכיר שאל את הילד, והילד ענה שאביו נתן לו לשמור. המזכיר ענה את זה לכ"ק אדמו"ר שליט"א.

בהמשך החלוקה החל הילד הנ"ל לשחק בספרי התניא והחל מקשקש ע"ז. כ"ק אדמו"ר שליט"א הבחין בזה תוך כדי החלוקה ופנה למזכיר ואמר: "ער זאל אנשטאט שפילען מיט די תניאים, זאל מען אים געבן א צאצקיע" (= במקום שישחק בספרי התניא, שיתנו לו משחק). המזכיר נתן לילד צרור מפתחות.

באמצע החלוקה מסרו שני תמימים מ-770 לכ"ק אדמו"ר שליט"א את הקובץ חידושי תורה "לב לדעת" שהוציאו לכבוד ארבעים שנה לנשיאותו של כ"ק אדמו"ר שליט"א. כ"ק אדמו"ר שליט"א אמר "זאל זיין בשורות טובות, הצלחה רבה".

לערך יותר משעה הי' התור של האנשים ואח"כ זה הופסק והחל תור של נשים, וכך התחלף מידי פעם. בשעה האחרונה של החלוקה כ"ק אדמו"ר שליט"א החל לומר לכ"א מהעוברים "ברכה והצלחה". לקראת סיום החלוקה עבר הרב עדין אבן - ישראל שי, כ"ק אדמו"ר שליט"א שאלו בחיוד: "דו ביסט אויכעט פון די נמושות?" (= האם גם אתה מהנמושות?) (שמגיעים בסוף). הנ"ל ענה שהוא "כמו כל האנשים הפשוטים". כ"ק אדמו"ר שליט"א חייך חיוך רחב ועשה תנועת ביטול בידו.

ד"ר ווייס עמד על המדרגות שעל הבימה, כ"ק אדמו"ר שליט"א הבחין בו והושיט לו את ספר התניא בחיוד רחב. בנו של הריל"ג עבר עם ד"ר רזניק וכ"ק אדמו"ר שליט"א דיבר איתו מעט.

בדקות האחרונות של החלוקה, הגיעו ממש יחידים כל רגע עוד א', וכ"ק אדמו"ר שליט"א חיכה עד שהאחרון יקבל ואח"כ אמר למזכיר שיכריז האם יש מישהו שלא קיבל. המזכיר הכריז, הצלם לוי"צ פריידין אמר בבדיחות הדעת: האם ישנו עוד מישהו ער בשעה כזו ולא קיבל?! כ"ק אדמו"ר שליט"א שמע וחייך.

בסיום החלוקה שם כ"ק אדמו"ר שליט"א את הפתקים שכמה אנשים מסרו לו,

בשעת החלוקה בתוך הקובץ "לב לדעת" הנ"ל, ולקח עמו את הקובץ והסידור ונוסף לזה עוד שני ספרי תניא ויצא (בהליכה מהירה), כשמעודד את השירה בשמחה רבה. בעת שניגש לפרוכת כ"ק אדמו"ר שליט"א הראה לד"ר רוניק על ידו הק' (יד א' על השניה) תנועה של בדיקת הדופק ושהכל בסדר, וחיך חיך רחב מאוד.

החלוקה הסתיימה בשעה 12:20 ונמשכה למעלה מ-5 שעות! ובה עברו בסביבות 12,000 איש כ"י.

יותר מאוחר הגיעו עוד אנשים שלא קיבלו ספרים. כ"ק אדמו"ר שליט"א הורה למזכיר הרלי"ג שיחלק להם. המזכיר יצא וחילק לאלה שלא הספיקו לקבל. אח"כ הודיעו בשם המזכירות שה"יחידות" שהיתה אמורה להיות מחר תדחה ליום רביעי.

מאוחר יותר התקיימה ב-770 התוועדות חסידית.

יום שלישי י"א שבט

לתפילת שחרית נכנס כ"ק אדמו"ר שליט"א בשעה 15:10 כשמעודד את השירה בחוזק, בעיקר כשהסתובב לקהל כשעלה לבימה.

בדרכו חזרה מהתפילה בירך נוסעים בנוסח הרגיל "פארט געזונטערהייט, בשורות טובות, הצלחה רבה".

כ"ק אדמו"ר שליט"א נסע היום לאוהל. לפני שנכנס למכונית לנסוע למקוה, חילק צדקה לילדים.

לאוהל נסע בשעה 1:40.

כ"ק אדמו"ר שליט"א חזר מהאוהל בשעה 6:40, ואחר כמה דקות נכנס לתפילות מנחה ומעריב בביהמ"ד למטה ועודד בדרכו את השירה כרגיל.

אחר תפילת ערבית פנה כ"ק אדמו"ר שליט"א למזכיר ואמר שיחלק דולרים. מיד הכינו את שולחן החלוקה (שולחן חדש שהכינו בימים האחרונים) וכ"ק אדמו"ר שליט"א החל בחלוקת שטר א' לצדקה לאנשים נשים וטף. באמצע החלוקה עבר א' עם בנו בן ה-3 שעושה "אפשערעניש", ומסר לכ"ק אדמו"ר שליט"א זוג מספריים. כ"ק אדמו"ר שליט"א נטל את המספריים בידו הימנית, גזז מעט מן הצד (מהשערות) ונתן דולר נוסף לילד, ובירכו. החלוקה נמשכה כחצי שעה. בסיום החלוקה יצא לחדרו כשמעודד בדרכו את השירה.

אחר כ-10 דקות יצא כ"ק אדמו"ר שליט"א ל"קידוש לבנה". מיד כשניגש לסטענדר חיפש את הלבנה ואח"כ אמר "הללוי הללו וגו'" ולפני תחילת הברכה שוב הביט בלבנה (כרגיל). "שלום עליכם" אמר למזכירים והעוזרים שעמדו לידו.

בסיום הקידוש לבנה כ"ק אדמו"ר שליט"א ניער ג"פ את שולי הטלית-קטן, ואח"כ בירך את הקהל והעומדים מסביבות כ"א "גוט חודש" (כהנ"ל כרגיל) עד שנכנס לחדרו.

יום רביעי י"ב שבט

כ"ק אדמו"ר שליט"א נכנס לתפילת שחרית בשעה 10:10. בדרכו חזרה מהתפילה עמד בדרך צייר עם שני ציורים של כ"ק אדמו"ר שליט"א שצייר. כ"ק אדמו"ר שליט"א עצר מעט ליד התמונות והנהן לצייר בראשו הק' בחיך, בירך נוסעים בנוסח הרגיל.

כ"ק אדמו"ר שליט"א נסע היום לאוהל על אף שיש היום יחידות (זהו דבר שלא רגיל כלל).

נסע לאוהל לערך בשעה 1:30 וחזר לערך בשעה 6:30 ואחר כמה דקות נכנס לתפילות מנחה ומעריב בזאל למעלה (למטה הכינו את ביהמ"ד"ר ליחידות). כשנכנס ויצא מהתפילה עודד בידו לעבר הילדים (שארף).

כ"ק אדמו"ר שליט"א נכנס ליחידות בשעה 8:00 לביהמ"ד"ר למטה, שהי' מלא מאורחים. בצד א' עמדו האנשים, ובצד השני הנשים.

כ"ק אדמו"ר שליט"א התיישב על יד השולחן המיוחד ליחידות, בתחילה סקר את הקהל, ואח"כ החל באמירת השיחה. כ"ק אדמו"ר שליט"א התחיל את היחידות כשהוא מזכיר את המנהג שנקבע שלפני שכי"א חוזר למקומו (אחרי ששהו יחד במשך זמן והתפללו יחד, וקיבלו החלטות טובות יחד וכו'), נאספים שוב יחד לפני הפרידה, כדי לשלול קס"ד שפרידה זו קשורה לפירוד והתחלקות זמ"ז, לכן מדגישים זאת ע"י פעולה הפכית דוקא – ע"י כינוס יחד בגשמיות לפני הנסיעה.

בהמשך – הוסיף כ"ק אדמו"ר שליט"א שענין האחדות מודגש גם בפרשת השבוע, בשיעור היומי, שמדובר על שירת הים, שבני"י התאחדו יחד עם נשיא הדור משה רבינו, ושרו יחד מתוך שמחה וטוב לבב. ובפרט כשנמצאים בביהכ"ס, וכן נמצאים לאחר יו"ד שבת של שנת הארבעים, שאז "נתן ה' לכם לב לדעת ועיניי לראות ואוזניי לשמוע", ובפרט כשהסיום הוא בנתינת הצדקה שגם בה מודגש ענין האחדות.

השיחה לאורחים הסתיימה לערך בשעה 8:30. אח"כ עברו האורחים לפני כ"ק אדמו"ר שליט"א וכ"א מסר את הפי"נ שלו. כ"ק אדמו"ר שליט"א קיבל את הפי"נים ביד שמאל, נתן לכ"א דולר בידו הימנית ואמר: "ברכה והצלחה".

לאי שעבר עם בנו (בידיו) ואמר לכ"ק אדמו"ר שליט"א שבנו יהי הערב בן 3, ענה כ"ק אדמו"ר שליט"א: "מגדל זיין לתורה לחופה ולמעשי"י". אח"כ עברו הנשים וכנ"ל כ"א מסרה את הפי"נ וכ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לכ"א דולר לצדקה.

החלוקה הסתיימה לערך בשעה 9:00.

אח"כ נכנסו ליחידות בני בר-מצוה והוריהם, וכ"ק אדמו"ר שליט"א אמר להם ברכה במשך כמה דקות ולאח"כ כ"א עבר, מסר את הפ"נ וקיבל את הדולר כנ"ל. בתחילה אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א לכ"א "בשעה טובה ומוצלחת" ואח"כ אמר "ברכה והצלחה".

אח"כ נכנסו ליחידות חתנים וכלות, כ"ק אדמו"ר שליט"א אמר להם שיחה קצרה בת כמה דקות, ואח"כ עברו החתנים למסור את הפ"נ ולקבל את הדולר. לחלקם אמר "בשעה טובה ומוצלחת", לחלקם "בנין עדי עד" ולחלקם "ברכה והצלחה".

לאי הנשים אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א "בשעטומ"צ, ובשמחה רבה". אי החתנים ביקש ברכה לכ"ק האדמו"ר מגור שיהי בריא, וכ"ק אדמו"ר שליט"א ענה בקול רם: "אמן".

לאי הנשים שביקשה שתוכל לרקוד בבר המצוה של בנה, כ"ק אדמו"ר שליט"א ענה אמן, בשו"ט.

לאי שאמר לכ"ק אדמו"ר שליט"א שעכשיו יום הולדתו הארבעים, ענה כ"ק אדמו"ר שליט"א: "שנת הצלחה, און זאל זיין בן ארבעים לבינה".

בסיום היחידות הביט כ"ק אדמו"ר שליט"א (כרגיל) לעבר ארון הקודש, אח"כ לקח את החבילה עם הפ"נים ונכנס לחדרו כשמלווה במזכירים. היחידות הסתיימה לערך בשעה 9:30.

אחר היחידות התועד בזאל למעלה המשפיע ר' מענדל שי' פוטערפאס עם התמימים. מאוחר יותר בביהמ"ד למטה התקיימה התוועדות חסידית וחגיגת סיום הלכות אישות ברמב"ם. ■

זכרים ונעשים

סקירה מרתקת ממאורעות יו"ד שבט במשך השנים

בהתקרב י' שבט שנת השישים, הואילו כמה מאנ"ש אשר זכו לשהות במחיצת כ"ק אדמו"ר רבות בשנים, לשתפנו בזכרונותיהם, בהם שביבים ממאורעות יו"ד שבט בבית חיינו במשך השנים. את הזכרונות שמענו מפיהם של ר' שמואל שי' לו (לונדון), ר' ישראל נח שי' וואגעל (פאסטוויל), ר' צבי הירש שי' ראסקין (מאנטריאל) ור' לוי שי' אזימוב (פאריז), ונערכו על ידי המערכת.

אין כאן יומן מפורט מכל המתרחש בכל השנים, אך יש כאן תיאור נלבב ומרתק הכולל אפיזודות ורגעים נדירים יותר. הננו תקוה שהדברים הנפלאים המסופרים בזה, יחזקו ויעוררו רגשות ההתקשרות והאהבה לנשיא דורנו, בקשר עם מלאות יובל השישים שנה (ה'שי"ת – ה'תש"ע) לקבלת הנשיאות.

הכנה רבתי

בכלל אצל חסידים במשך השנים – ההכנה ליו"ד שבט היתה כמו ההכנות בחדש אלול לקראת הימים הנוראים, היתה פשוט הרגשת פחד גשמי, וכ"א הכין א"ע בחיזוק התקשרותו לרבי. והכל ברצינות יתירה. כבר שלושים יום קודם החג היו התמימים מתחזקים בשמירת הסדרים, ומוסיפים בלימוד התורה וכו'. בין הדברים הושם דגש מיוחד על לימוד מאמרי 'באתי לגני' של הרבי. היו שנים שהתלמידים בישיבות מסוימות חילקו ביניהם את כל הלקוטי שיחות על מנת לסיימם בימים הסמוכים לי' שבט. וכמובן שכל או"א הכין עצמו באופן פרטי לפי ערכו ליום גדול וקדוש זה.

ענין זה קיבל כמובן משנה תוקף בימי ההכנה לי' שבט ה'תשמ"ז, לפני עשרים ושלוש שנה, – שכ"ק אדמו"ר בשיחתו הקדושה עסק

בעצמו בהכנה הנדרשת לקראת י' בשבט. הי' זה בסיומם של 'שבעת ימי המשתה' שלאחר הנצחון הגדול בה' טבת, בליל י"ב טבת לאחר תפילת ערבית אמר הרבי שיחה, כשבאמצעה החל הרבי בתביעה שכל אחד יבחן אצל הרב שלו פעם אחת בכל עשרה ימים מהזמן הנשאר עד ליום ההילולא. הרבי הוסיף ואמר באופן ברור: מי ששמו לא יופיע באחת הרשימות המתקבלות אצלו, הביאור היחידי שיהי' ע"ז הוא שאותו אחד לא השתתף בהכנה כלל!

כן יש לציין את השנים בהם מלאו ביו"ד שבט מספר שנים המציינים 'יובל' מסויים, אם של עשר שנים, עשרים שנים וכיו"ב. ולדוגמא: לקראת י' שבט תש"מ, בו מלאו שלשים שנים לנשיאות, נעשו הכנות שהיו קשורות בעיקר עם המספר "שלושים", כשלושים מאמרים, דפי גמרא, וכיו"ב.

השנים הראשונות

– מבט אישי

מספר השליח הרה"ח ר' שמואל שי' לו:

אני הייתי תלמיד בישיבת תות"ל במאנטריאל בין השנים תשכ"י – תשכ"א. בדרך כלל היו תלמידי הישיבה נוסעים לבית חיינו יחדיו ארבע פעמים בשנה – חודש תשרי, י"ט כסלו, י' שבט, וי"ב תמוז (לי"ב תמוז נסעו דרך כלל רק אלו שלא הלכו ל'קעמפ'). ברור שלנסיעה כזו קדמה הכנה רבתי. כל אחד מהנוסעים הוצרך להצטייד בפתק חתום ע"י הנהלת הישיבה המאשר את נסיעתו של הבחור (הרב חזקוני הי' מכנה פתק זה: ה"פאספארט"). מתנאי הנסיעה היה לעבור מבחן על החומר הנלמד בנגלה ובחסידות, וגם בעת שהייתי בבית חיינו נדרשנו לעבור מבחן נוסף. זכורני שבשנים ההם נבחנתי בחסידות ע"י ר' יואל שי' כהן, ובנגלה ע"י (להבחל"ח) ר' מרדכי מענטליק ע"ה. בנוסף לזה היינו נבחנים גם על מאמר דא"ח בע"פ – וכשהמדובר הוא הנסיעה לי' שבט, הי' זה בדרך כלל א' ממאמרי 'באתי לגני'.

אני, באופן אישי, זכיתי באותם שנים להכנס לרבי ליחידות ב"א שבט. זאת מחמת שיום הולדתי חל בחדש אדר, וההזדמנות הסמוכה ליום ההולדת בה שהייתי ביית חיינו היתה בי' שבט.

בשנת תש"כ, כשמלאו עשר שנים מאז י' שבט הישיבת, הייתי עדיין תלמיד בישיבה במאנטריאל. לקראת י' שבט "העשירי יהי' קודש", שלח הרבי מכתב לאנ"ש. זכורני שכשהגיע המכתב הזה חיל ורעדה אחזתנו! המכתב הגיע ממש לפני שעזבנו את מאנטריאל. אנו נהגנו לנסוע ברכבת, – קבוצה של חמישים בחורים בצירוף כו"כ מאנ"ש – בדרך כלל היינו ממלאים קרון שלם ברכבת. כמוכן, שבהתאם לזה, היתה הנסיעה

לכשעצמה חווי' מיוחדת שהשאירה עלי רושם רב.

ואכן באותה שנה, כשהגיע אלינו המכתב מהרבי, התרגשנו מאוד. הרבי מבהיר במכתב זה את ההכנות הראויות ליום ההילולא העשירי – "העשירי יהי' קודש". כולנו הרגשנו שמדובר בענין מיוחד ונעלה. (יש לזכור שבאותם שנים תורת הרבי לא היתה בדפוס כהיום, בידינו הי' רק החוברות של ה'תוכן הענינים' מהשיחות שי"ל מידי שבוע בשנים תשח"י-תשי"ט (אח"כ נדפסו שיחות אלו בכרכים א-ב דלקוטי שיחות). מעבר לשיחות אלו כמעט ולא היה כלום בדפוס. מובנת מאליו ההתרגשות שאחזה בכולם כשהגיע מכתב מיוחד מהרבי, שמחה עצומה היתה אוהזת כל אשר נשמה בקרבנו.

ההתוועדויות והמאמר

בהתוועדויות ימי ההילולא (ו' תשרי, י' שבט וכו' אב) נוהג הרבי לסיים מסכת מסוימת, ואף לערוך עלי' הדרן. זאת משום שישנה שאלה הלכתית האם יכולים לעשות דבר של שמחה ביום היארצייט. (גם במועדים אחרים, כ"ט כסלו וי"א ניסן היה הרבי מסיים מסכת, אך לזה היו סיבות אחרות, כידוע).

בדרך כלל, היו החסידים משערים איזו מסכת יסיים הרבי בשנה זו, כיון שהרבי הי' נוהג לבקש מהמזכיר ריל"ג להביא לו ספרים מסויימים על אותה המסכת, ועי"ז היה הדבר מתפרסם. כך היו יכולים להתכונן לפני ההתוועדות לה'הדרן, על ידי לימוד הסוגיא של סיום המסכת ולעיין במפרשי, ועי"ז להבין טוב יותר את דברי הרבי בהתוועדות.

כן הוא הדבר גם בנוגע למאמר 'באתי לגני' שאמר הרבי בכל שנה. כידוע, בכל שנה עמד הרבי על פרק אחר מתוך עשרים הפרקים שבהמשך באתי לגני לאדמו"ר הרי"צ. כך

שקודם ההתוועדות היו החסידים לומדים את הפרק של אותה שנה, להכין את עצמם למאמר של יו"ד שבט.

הי' להם, להתוועדויות ולאירועי י' שבט, חשיבות יתירה ויחודיות על המתרחש בבית חיינו במהלך שאר ימות השנה. להלן מובאים תיאורים מהתרחשויות שונות בימים הסמוכים, ובי' שבט עצמו, במשך השנים, כפי ששמענו מכו"כ מאנ"ש והתמימים שנכחו באותם מעמדות:

בשנים הראשונות, אירע כמה פעמים שכשחל י' שבט בעש"ק, הי' הרבי הולך לאוהל במשך היום, ואח"כ, בליל שבת, אמר הרבי את המאמר בביהכ"ס בליל ש"ק. הסדר הי' בד"כ, שבין קבלת שבת לתפילת ערבית (לפני שאמרו 'כגונא'), הי' הרבי הולך ממקום התפילה ומתיישב במקום ההתוועדויות לאמירת המאמר. באותם שנים הי' הרבי חוזר על המאמר שנית בעת ההתוועדות הגדולה שהתקיימה במוצאי שבת קודש. בין המאמר כפי שנאמר בליל שבת, לצורה בה נאמר במוצאי שבת היו איזה שינויים והוספות. הפעם האחרונה שהתקיים מעמד זה הי' בליל ש"ק י"א שבט תשכ"ד.

עוד מספר הרב לו:

ע"פ הוראת הרבי, התחלתי ללמוד בתו"ת מונטריאל בסוף חודש תשרי של שנת תשח"י. באותה תקופה, אבי לא הי' שבע רצון מכך שלמדתי בישיבה במשך כל היום, ובפרט בישיבה שרחוקה מרחק רב מהעיר ניו יורק בה התגוררנו. בהתאם לזה, כשהגעתי לניו יורק באותה שנה לי' שבט, החלטתי לשובת בבית הורי (שלא התגוררו בקראון הייטס). המצב בבית הי' קצת מתוח. כמובן שלשהות בשבת י' שבט שלא במחיצת הרבי הי' דבר קשה מאוד עבורי, ולא עשיתי זאת בלב קל... עכ"פ, בליל שבת הלכנו קבוצת תמימים לווייליאמסבורג ולמדנו חסידות בבית הכנסת שם, גם חזרנו על המאמר באתי לגני בפני הקהל וכו'.

כנזכר לעיל, הייתי נכנס למחרת י' שבט ליחידות. ואכן באותה שנה הזכרתי בין הדברים אודות המתח ששרר ביני ובין משפחתי, ושמחמת זה החלטתי לשהות בבית בשבת, והרבי אמר "יע, אבער מ'האט סיי-ווי איבערגעזאגט דעם זעלבן מאמר מוצאי שבת, און איך האב דיר דארטן געזען" ["הרי בין-כך חזרתי על אותו מאמר במוצ"ש, וראיתי שהיית נוכח!"]. מכאן רואים דבר נפלא בהנהגתו הק', שגם בעת ההתוועדויות, רואה כ"ק ומבחין מי נמצא בהפארבריינגען וכו'.

[ואכן, ניתן לשמוע בסרט ההקלטה דההתוועדות במוצש"ק, שלפני התחלת המאמר, אומר הרבי, שהגם שכבר נאמר המאמר, הרי שישנם כאלו שלא היו בשעת מעשה, וגם הי' עם איזה שינויים, שהרי אי אפשר בלאו הכי. ויש להניח שהכונה בדברים אלו הם גם אליו..]

אספר בקצרה את מה שאמר לי הרבי ביחידות בשנת תשכ"א (לאחר היחידות רשמתי 'הנחה' מהנאמר, ו'הנחה' זו היתה למראה עיני קדשו):

בעת ההתוועדות של מוצש"ק י"א שבט, אמרתי לרבי 'לחיים', ובמחשבתי כיוונתי שאזכה להיות מקושר באמת לרבי. אח"כ אמר הרבי שיחה חזקה מאוד ע"ד ענין ההתקשרות, ודיבר בארוכה ע"ד התעוררות פתאומית להתקשרות, ואשר דבר זה מגיע מפני שהרבי חשב עליו באותה שעה. ובכדי לחזקו, שלא יתעלם ההתעוררות אח"כ, חשוב שהאדם יעשה משהו להביא התעוררות זו במעשה בפועל, וכך יהי' לה קיום. ואח"כ כשנכנסתי ליחידות אמרתי לרבי, שבהתאם לדברי קדשו בההתוועדות, ברצוני לשאול היאך אכן מביאים זאת לפועל. הרבי ענה לי כך: "העצה היא כמ"ש ב'היום יום' (כ"ד סיון), וללמוד מה שאני לומד". אך כיון שהרבי לא פירט לי מה הוא לומד, אמרתי לרבי בסוף היחידות: "דער רבי האט געזאגט איך זאל לערנען וואס דער

רבי לערנט... " ואמר הרבי "איך לערן נגלה און חסידות!" [אמרת לרבי: "הרבי אמר שאלמד מה שהרבי לומד..."] והרבי נענה מיד ואמר "הנני לומד נגלה וחסידות!".

בשנת תשכ"ד, היו ג' מאמרים בקשר ל'י' שבט. הראשון נאמר בליל שבת - ד"ה באתי לגני. אח"כ בהתוועדות דיום הש"ק התחיל הרבי לומר מאמר ד"ה צדקת פרזונו, כשבאמצעו הזכיר הרבי את אחב"י הנמצאים מאחורי מסך הברזל, ופתאום החל לבכות בכיות נוראות, הרבי פשוט התייפח משך זמן ארוך ביותר, עד שהניח ראשו הק' על השולחן למשך זמן, וכשהגביה את ראשו התחיל להגיד "באתי לגני אחותי כלה...". מחזה נדיר ביותר...

במוצ"ש התוועד הרבי פעם נוספת. במהלך ההתוועדות התאנח הרבי ע"כ שעל אף שישנו ניגון על הקאפיטל של שנה זו, במשך השנה אף אחד לא תפס שישנו ניגון, ואף א' לא התחיל לנגן ניגון זה בהפארבריינגען. [הכוונה היתה לניגון על הפסוק "אך לאלוקים". ידוע שבשנים מאוחרות יותר היו החסידים מכינים ניגון מיוחד על פרק התהלים של הרבי ל"א ניסן, אבל בהזדמנות זו תבע הרבי, שכשיש כבר ניגון חסידי על אחד הפסוקים שבקאפיטל, מדוע לא שרים זאת?]. והמשיך הרבי, ש"ס'איז קיין קשיא ניט", כי כמדובר לעיל בנוגע ל'זכוכית אדומה'... ובמילא מכאן ולהבא תהי' 'זכוכית לבנה' [ענין זה הוא בשייכות עם הנתבאר בהמאמר מיוסד על ה'פרק' של אותה שנה] עכ"פ שישירו א"ז עכשיו. הרי נמצא כאן קרינסקי, ער איז דאך ניט מוגבל מיט די אלע ענינים דא - שיסיר הוא".

ואכן התחיל המזכיר רח"י ש' קרינסקי לנגן הניגון, והרבי שר עימו יחדיו.. והי' הדבר לפלא לשמוע את קולו הק' של הרבי, כיצד הצטרף חרישית להניגון (ניתן לשמוע זאת בהקלטה מההתוועדות). כשהגיעו לפסוק השני ("אך הוא צורי וישועתי") הרבי לא שר עם המילים,

ורק ניגן את הניגון, ממש נפלא!

כשהנ"ל סיים לשיר, אמר הרבי: נוסף על הנ"ל שמוביל אותי אל הצינן ומן הצינן של בעל ההילולא - הרי בכדי להנהיג צריכים שתהי' עגלה ומרכבה, וע"ז ישנו גם מי שנותן את העגלות ומרכבות [הכוונה להרב ש.א. פאפאק שיי', שהי' בעל חברה של השכרת רכב, והי' מספק את הרכב לצורך הנסיעה לצינן]. (והרבי חיך ואמר) שגם הוא יאמר לחיים ויהיה למנגן, וישיר את הניגון הנ"ל. כשהגישו להנ"ל כוס לחיים, שאל הרבי, "ס'איז א פולע? ס'איז נוגע לפרנסה!" [האם הכוס מלאה? זה נוגע לפרנסה!].

אח"כ אמר הרבי "בנוגע לאחרים לא פועל עליהם אפי' כשמדברים, ואפי' כמה פעמים. אצלו פעלה אפי' המחשבה, אף שלא ידע בכלל שאני חושב עליו. כוננתי לגידול זקן". - הנ"ל החל באותה תקופה לגדל זקנו. והורה לו הרבי לקום ולשיר הניגון.

מוסיף ומספר הרב לו בנוגע לשנת תשכ"ד: בי' שבט באותה שנה הייתי עדיין בשנה הראשונה לנישואי. חמי, ר' זלמן יפה ע"ה (ממאנשעסטער) הגיע לבקר אותנו בני. ולכן יצא שזכה אף הוא לשהות אצל הרבי בי' שבט. באותה שנה (כנזכר לעיל) היו ג' מאמרים בקשר ל'י' שבט. אף שביום הש"ק אמר הרבי את המאמר ד"ה צדקת פרזנו ולא באתי לגני, תוכנם של שלושת המאמרים הי' שווה. הרבי שאל אצל חמי אם הוא הבין משהו מהשיחות, והוא ענה שלא הבין, רק מהמאמר הצליח כן להבין משהו, כיון שהרבי חזר עליו ג' פעמים. נראה הי' שהרבי הי' מאד מרוצה מהעובדה שחמי הבחין שעל אף העובדה שהד"ה לא הי' שווה בג' המאמרים, הרי שתוכנם הי' משותף...

ברוב השנים, הי' המזכיר הרב חדקוב נכנס לרבי בסוף כל יום לפני שנסע לביתו. נוהג זה הי' אפילו בלילות התוועדות ויחידויות

שנתארכו לפעמים עד לשעות הבוקר המוקדמות. וכן ה' באותו מוצאי שבת, י"א שבט תשכ"ד, שההתוועדות החלה לערך בשעה תשע בערב, ונמשכה כמה שעות. לאחר ההתוועדות נכנס הרב חזקוני לחדרו הק' של הרבי. לערך בשעה 3:00 לפנות בוקר, צלצל הטלפון שבדירתו, ועל הקו ה' הרב חזקוני שביקש לשוחח עם חמי. הוא מסר לו שזה עתה יצא מחדרו של הרבי, והרבי רוצה שיצלצל לר' אייזיק וואלפסאן (נדיב ידוע מלונדון שתרם הרבה כסף לבנין 'בית ליובאוויטש' בעיר) לחזקו וכו'.

סיפור נוסף ששמענו מפי הרב שמואל לו:

בשנת תשכ"ו לא זכיתי לשהות אצל הרבי ב' שבט, כיון שכבר נסעתי בשליחות הרבי לאנגלי. כיון שלא נוכחתי בהתוועדות דאג לי חברי ושלח לביתי 'טייפ' מההתוועדות באמצעות הדואר (כמובן שה' בדבר חידוש גדול באותם הימים). בטייפ ניתן לשמוע שהרבי הרבה לדבר ע"ד ה'זכרונות' של הרבי הקודם. מה שלא ידוע כ"כ, שבאותה התוועדות נכח מר מעקלער, זה שזוכה לערוך את זכרונות הרבי הרי"צ בשפת האידיש, וייתכן שזו הסיבה שהאר"י הרבי כ"כ בענין זה.

כאמור, הפעם האחרונה שהרבי אמר מאמר בליל ש"ק היתה ב' שבט ה'תשכ"ד. גם בשנת ה'תשכ"ח, חל' י' שבט להיות בעש"ק, וה'עולם' קיווה שגם בשנה זו הרבי יאמר מאמר בליל שבת, כרגיל. זאת אנו מוצאים ביומנו של א' מהתמימים ב-770:

בשעה 6:00 ירד הרבי לביהמ"ד וראה שעומדים העולם באופן שאינו יכול ללכת למקומו הרגיל לתפילה, ושאל אצל הרב חזקוני לפשר הדברים, וענה הרב חזקוני לרבי שליט"א "מרעכנט אַז ס'וועט זיין אַ מאמר" (כמו שה' לפני כמה שנים כשחל קביעות י' שבט כשנה זו). ואמר הרבי: "היינט?

מאָרגען!" (כלומר שרק מחר בהתוועדות יאמר מאמר). היו שלא שמעו זאת, וחשבו שכן יה' מאמר אחרי מעריב עכ"פ, אך הרב חזקוני בא ואמר שלא יה' מאמר. אחר ערבית נכנס הרב חזקוני לרבי, והרבי אמר לו שמחר יהיה קידוש [התוועדות].

בנוגע למעמד זה אמר אחד החסידים, שהוא ע"ד מה שאומרים בהגדה של פסח "אילו קרבנו לפני הר סיני ולא נתן לנו את התורה, דיינו", שאחד הביאורים בזה הוא שהגילוי דמעמד הר סיני ה' כ"כ מיוחד, עד שיכולים לומר ע"ז - דינו, אפי' אם התורה לא ה' ניתנת. וכן הוא בנוגע לזה שאנ"ש והתמימים התכוונו למאמר של הרבי, שאפי' ההכנה לשמיעת מאמר היא כ"כ מיוחדת ומרגשת עד שיכולים לומר ע"ז - דינו, אף שאת המאמר לא שמעו בפועל בשבת (כ"א במוצאי שבת).

י' שבט ה'תש"ל – עובדות

מיוחדות

י' שבט הגדול בשנת תש"ל ה' אירוע יוצא דופן בהיסטורי' החב"דית (כמסופר בארוכה במדור "יומני העשור"). כמה שבועות לפני י' שבט, נחתה ההפתעה על ציבור החסידים בתוך כל אחב"י, בהודעתו של הרבי כי ב' שבט יתקיים מעמד הסיום של ספר התורה שהחל לכתוב כ"ק אדמו"ר מהור"י צ' בשנת תש"ב.

י' שבט חל באותה שנה להיות בש"ק, והרבי ירד להתוועדות בעש"ק - בעיצומן של ימות החורף - שעות אחדות לפני כניסת השבת. הרבי ירד, ופתח את ההתוועדות באמרו, שהיות ונמצאים אנו בזמן בלתי רגיל, לכן עושים דברים בלתי רגילים, ויאמרו כעת פרק כ' בתהילים בעש"ק אחר חצות (הגם שאין אומרים תחנון). זקן המשפיעים, הרה"ת ר'

ששלח הרבי לאחר ההסתלקות בשנת ה'שי"ת.

מוסיף ומספר הרב לו:

היות ובאותה תקופה היו גילויים כה נעלים, ובאותם השנים עדיין לא הי' פקס וכדומה, הרי אלו שרצו להודיע לחבריהם ולקרוביהם מרחבי תבל על ההתרחשויות הנפלאות בבית חיינונהגו להכנס לחדר המזכירות וצלצלו משם לכל העולם כולו. ביום ראשון הי' יחידות כל הלילה, והרב קרינסקי המתין בחדר המזכירות בכדי שיוכל להסיע את הרבי לביתו לאחר סיום היחידויות. באמצע הלילה נתקבלה במזכירות שיחת טלפון ממרכזיית הטלפונים ('אופורייטר') באנגלי'.

האישה שהיתה על הקו שאלה את הרחי"ק מדוע מתקבלים כ"כ הרבה שיחות גוביינא ('קולעקט') ממספר זה במשך הימים האחרונים? הרב קרינסקי הסביר לה שטלפון זה הוא מהמשרד של המרכז העולמי של ליובאוויטש, ותיאר לה בקצרה את המתרחש בבית חיינו בימים אלו. היא התפעלה ואמרה "כן, אני מכירה את ליובאוויטש! יש להם בנין גדול ומפואר בלונדון!". למעשה התברר שהיא היתה יהודי', והי' לה קשר עם א' השלוחים בלונדון, והם אכן בקשר עד היום הזה.

באותו לילה נכנסתי גם אני ליחידות, והרבי דיבר איתי על א' הבעה"ב בלונדון, שכדאי להשקיע בו כוחות ולקרב אותו, כי הוא יכול לפעול גדולות עבור חינוך.

י' שבט תשל"ו – פסיקת

ה'סנהדרין'

בשנת תשל"ו, קרה דבר מאד נדיר בעת ההתוועדות בי' שבט. בשיחה הרביעית דיבר הרבי על שלמות הארץ, וביקש שיעשו סנהדרין של ע"א או ע"ב רבנים שיכריזו

שמואל לעוויטין אמר את הקפיטל פסוק בפסוק מתוך הסידור 'תורה אור' של הרבי.

הקירות של 770 'האבן זיך געטרייסעלט' בשעת מעשה! בסרט ההקלטה מהמעמד נורא ההוד ניתן לשמוע את קולו הק' של הרבי באמירת הפסוק 'אתה הראת'. ההתעוררות שאחזה בקהל היתה באופן שאין לשער כלל.

כולנו הופתענו מחד מגודל המעמד, אך היינו מאוכזבים למדי כשנוכחנו לראות שלפועל משיח לא נתגלה באותו י' שבט.. אך אמנם ידוע המענה של אדמו"ר הצ"צ לאדמו"ר מהר"ש ע"ד ה'קץ' שהי' צ"ל בשנת תר"ח - שבשנה ההיא נדפס הלקו"ת. חסידים נוהגים לומר שגם בנוגע לי' שבט תש"ל כן הוא הדבר - הלא היתה זו הפעם הראשונה שדברי הרבי הועברו בשידור חי לאה"ק, מאורע שהינו שלב רב משמעות בכיבוש העולם בנשיאות הרבי. בתפילות השבת עבר הרבי לפני התיבה. ביום השבת קרה דבר מאד מיוחד. בכלל ידוע, שכשהרבי התפלל לפני העמוד ואמר שיעור תהלים היומי שלאחרי התפילה, הי' מסיים כל פרק בקול.

באותה שבת, י' שבט ה'תש"ל, כשהרבי סיים הפרק הראשון של תהלים דיום י' - פרק נה - בקול, במקום לומר את התיבות כרגיל, אמר הרבי את התיבות "ואני אבטח בך..." בניגון הידוע.. (צוין, שבתקופה ההיא, מי"ט כסלו עד י' שבט תש"ל, הרבה הרבי לשיר ניגון זה בצאתו מההתוועדות, במקום הניגון 'כי בשמחה תצאו').

עובדה נוספת הראוי' לציון מאותה שנה, שלפני ההתוועדות במוצאי שבת קודש נכנס הרבי לביהכ"ס עם ס"ת בידו. בשעת מעשה הי' ביהכ"ס ריק לחלוטין, והרבי התקדם לעבר ארון הקדש והניח את סה"ת בארון.

ספר תורה זה הובא לרבי בשם הקהילה היהודית במדינת מרוקו ע"י השליח ר' מיכאל ליפסקאר ע"ה, שהי', אגב, השליח הראשון

י' שבט ה'תש"מ – מבט

מיוחד

בנוגע ל'י שבט תש"מ, הנה לקראת ההתוועדות ה' 770 מלא עד אפס מקום. הדוחס והצפיפות היו נוראים ממש. בכלל היו שני התוועדויות בימי חול שצוינו ע"י חסידים כההתוועדויות העמוסות ביותר, והם י' שבט תש"מ ו"א ניסן תשמ"ב. בשתי ההתוועדויות הללו הגיע הקהל בצד ימין של הרבי עד ארון הקודש ממש! העומס ה' רב כ"כ, שבכדי שהרבי יוכל ליינס לביהכ"ס היו צריכים לעשות שביל באמצעות שולחנות וספסלים.

מלבד זאת, התכנון ה' שיהיה שידור מההתוועדות ע"י מסכים מחוץ לביה"כ בכדי שהקהל שלא יצליח להכנס פנימה יוכל גם הוא להשתתף בהתוועדות. אך תוכנית זו לא יצאה לידי פועל כיון ש בחוץ ה' קור עז, ולכן התקינו את המסכים באולם אהלי תורה.

יש להניח שזו היתה הסיבה לכך שהיתה זו הפעם הראשונה לאחר מאורע דשמע"צ תשל"ח שההתוועדות הוסרטה בוידאו [כידוע שמתחילת שנות הלמ"ד, אירגן המזכיר הרב קרינסקי ש" שחברת הקלטה תבוא ותסריט את ההתוועדויות הגדולות שהתקיימו בימות החול. אך אחר שמע"צ תשל"ח, הפסיקו עם ענין זה, כיון שהרבי שלא ה' נראה בקו הבריאות כ"כ. אך התוועדות י' שבט תש"מ היתה ההתוועדות הראשונה בה חזרו להסריט, וכנראה שה' זה בעקבות ריבוי הקהל, שהיו צריכים לעשות מסכים גם מחוץ ל770. האמת היא שגם בהתוועדות זו לא היה נראה הרבי בריא כ"כ. בתחילת ההתוועדות הוצרך הרבי לדבר בקול גדול מהרגיל, זאת בעקבות הפרעות הרבות מתוך הקהל העצום.. גם בסוף ההתוועדות, כשהרבי שר 'צמאה לך נפשי', ה' זה ג"כ בקול רם ביותר.

שארץ ישראל שייכת לעם ישראל, ובמילא זה יה' פס"ד, ולשום גוי לא תהי' שליטה על ארץ ישראל.

הראשון שדיבר ה' הגרא"א הלוי יאלעס, הרב הראשי לפילדלפי'. הוא התחיל לדבר בנוגע לרבי, והרבי אמר לו "רעדט וועגען ארץ ישראל, ניט וועגען מיר". אח"כ דיבר אורח מא"י בנוגע למורשה, שבנ"י קיבלו א"י רק להתנהג ע"פ תורה. אח"כ דיבר הגר"פ הירשפרונג האב"ד דמונטריאל, ואח"כ הרב שמחה עלבערג מ'אגודת הרבנים'.

ואח"כ ביקש הרבי פסק דין מהמרא דאתרא דליובאוויטש שבליובאוויטש, הר"ר זלמן שמעון דווארקין, והוא נענה ואמר: "ארץ ישראל באלאנגט צו עם ישראל!"

אח"כ ביקש הרבי שראשי הישיבה של תומכי תמימים ידברו ג"כ. פתח מי שה' ראש ישיבה בעיר ליובאוויטש עצמה, הרב מ.ד. רבקין. אח"כ דיבר ראש הישיבה הרב פיקרסקי, ולאחריו הרב מענטליק, שהביא מלקו"ש ח"ה שארץ ישראל ניתנה לעם ישראל בכה אופן שלשום גוי לא יכול להיות שליטה ע"ז. לכל אחד מהדוברים נתן הרבי הרמקול שלו, ובמילא שמעו אותם בכל העולם באמצעות השידור.

אח"כ הורה הרבי לספור את כל הרבנים הנוכחים בהתוועדות שיהיו במניין ע"א, ושיסכימו לדבר תורה הנ"ל. המזכיר ריל"ג ור' דוד רסקין רשמו את כל השמות ונתנום לרבי.

אח"כ צוה הרבי לומר לחיים ולנגן ניגון שמח, ומחא כפיו הק'. בכלל, באותה לילה קרו דברים מאד לא שגרתיים ב770, לא בכל יום רואים אצל הרבי ענינים שמימיים כאלו. גם העובדה שאנשים אחרים דיברו בנוכחות הרבי נדירה היא במאוד.

•

ההתוועדות התארכה עד לשעה 2:30 - 3:00 לפנות בוקר, כשבסיומה ה' השבע ברכות של ד"ר רעזניק שהתחתן בלילה שלפניו.

נוסף להנ"ל, יש לציין כי בהתוועדות זו השתתף הרב י.ב. סולביצ'ק מבוסטון. השמועה מספרת, שהוא יצא בהתפעלות גדולה מההתוועדות, כיון שהרבי - בין הדברים, בדרך אגב - יישב לקושיות שהיו לו בעת לימודו באותה תקופה, ולכן על אף שמלכתחילה תיכנן להגיע רק לזמן קצוב של מחצית השעה, נשאר זמן רב יותר וישב להקשיב לארבע שיחות שלימות.

הרבי כיבדו באופן פלאי היוצא לגמרי מדרך הרגיל. הוא נכנס לבית המדרש כשהוא מתהלך לאיטו, נשען בידי עוזריו, זמן מועט ביותר קודם כניסת הרבי. כשהרבי נכנס ועבר על פניו לחץ את ידו בחמימות רבה, והמשיך לעבר כסאו הק', כשהרבי ממתין בעומדו עד שהוכן עבור הרב סולביצ'ק הכסא והתיישב. וכן באמצע ההתוועדות, כשקם ועמד לצאת, נעמד הרבי מלא קומתו, ובעקבות כך, כמובן, נעמד הקהל כולו על רגליו. הוא ניגש לרבי והרבי הודה לו על שהגיע, באמרו "מ'האט דאך ניט געזען אזוי פיל יאר", וכו'.

הרב ש. עלברג מ'אגודת הרבנים' נכח גם הוא בהתוועדות זו, וכשהרבי דיבר עם הרב סולביצ'ק עמד בסמיכות מקום. אחרי שיצא הרב סולביצ'ק ניגש הרב עלברג ודיבר עם הרבי.

ענין נוסף הקשור גם הוא ל'י' שבט ה'תש"מ: באותו זמן הפסיק הרבי להתוועד במוצאי שבת. כידוע, מאז אירוע הבריאות בשמע"צ תשל"ח, החל הרבי להתוועד במוצ"ש. כנראה ה' זה בהמשך למוצאי שמח"ת, שאז דיבר הרבי מחדרו באמצעות רמקול שהושמעה בביהכנ"ס למטה. נוהג זה, שהרבי מדבר באמצעות מערכת הגברה מחדרו הק' נמשך בשבועות הבאים עד ליום הבהיר ר"ח כסלו,

בו יצא הרבי לראשונה מבית חיינו והלך לביתו. הפעם הראשונה שהתוועד הרבי בביהכנ"ס למטה ה' ב"ט כסלו. בהמשך, נה' הסדר שבכל השבתות בהם נוהג הרבי להתוועד, הועברה ההתוועדות למוצש"ק. בכלל, התוועדויות אלו הינם הזדמנות מופלאה לכל מי שחפץ להתבשם מאוירת התוועדות שבתית, שהיתה אוירה שונה לגמרי מההתוועדויות המוכרות לנו מימות החול. הסדר של ההתוועדויות הללו ה' בדיוק כמו התוועדויות השבת. הרבי ה' משמיע שיחה על פרש"י, על הערות לזוהר מאביו ז"ל, ובימות הקיץ, גם על הפרק השבועי במסכת אבות, כמו בכל שבת.

בכלל ה' נראה שהרבי מעדיף להתוועד ביום השבת עצמו. דבר שבא לידי ביטוי בדברי הרבי בתחילת ההתוועדויות הללו ש"מפני סיבות שונות מתוועדים במוש"ק", וכיו"ב.

נוהג זה נמשך לאורך השנים תשל"ח, תשל"ט וחלק משנת תש"מ. בשנה היא במוצש"ק פ' שמוות היתה הפעם האחרונה שהרבי התוועד במוצאי שבת.

כנראה שלכבוד שנת השלושים היו התוועדויות בש"פ וארא ופ' בא, ואלו כבר היו ביום שבת. מסופר שאנ"ש מקליפורניא התקשרו לדעת אם תה' התוועדות במוצ"ש, שיוכלו לשומעה בשידור, אבל הרבי הורה לענות להם שאין לבא בתערומת, כי הרי זהו הסדר שה' תמיד, שמתוועדים בשבת, ועכשיו הוא חוזר להתנהג כפי הסדר שה' תמיד.

מסופר גם שא' הרופאים שאלו אצל הרבי אז למה הוא מעדיף להתוועד בשבת דוקא, הרי מצד הבריאות שלו ישנה עדיפות בהתוועדות במוצאי שבת, והרבי ענה (בתרגום מאנגלית - התוכן): "שבת הוא יום קדוש. כשאני מתוועד עם החסידים בשבת, אני מרים אותם, והם מרימים אותי, וביחד יש לנו שבוע קדוש ומרומם."

עכ"פ, זהו דבר הקשור עם י' שבט תש"מ - שנת השלשים, שהרבי חזר להתוועד בשבתות. אח"כ היו התוועדות גם בש"פ יתרו ובש"פ בשלח. בר"ח אדר היתה התוועדות פתאומית בקשר עם נסיעת השלוחים לאוסטרלי. בהתוועדות זו חילק הרבי 3 דולר לכ"א, והסביר שסכום זה הוא צירוף של שלושים פעמים 10 סענט - בקשר עם שנת השלושים.

דבר נוסף מאד מעניין שקרה בסביבות י' שבט תש"מ, בהתוועדות שבת קודש (אינו ברור אם בשלפני או בשלאחרי), שהרבי אמר בהתוועדות במענה לאלו הטוענים שעכשיו, לאחר שעברו שלשים שנה, צריכים להפחית מההליכה על הציון, ואמר הרבי: אדרבא! עכשיו בתקופת שלושים שנה צריכים לחזק את ההתקשרות לרבי, ולילך יותר.

"חמימות צריכה לבוא מבפנים.."

בשנת תשמ"א, כשהרבי הלך ברחוב ראה את ר' זלמן יפה, שאמר לרבי, "הרי קר!" והרבי ענה לו, "ווארעמקייט דארף קומען פון אינערווייניק". [חמימות צריכה לבוא מבפנים].

כהמשך לזה ראוי לציין כי בהתוועדות בי' שבט באותה שנה, בשיחה השני, סיפר הרבי סיפור מעניין אודות בעל ההילולא, באמרו שבכללות יש לכל אחד את השליחות המיוחדת שלו, אולם ענינו של נשיא הוא בדוגמת משה רבינו שכל צרכי העם, הרוחניים והגשמיים, עברו דרכו. הרבי סיפר את הסיפור בדבר נסיעתו של בעל ההילולא לפטרבורג לשבת, ואשר לשם כך נאלץ לעשות את ליל שבת בבית-מרזח, שכן למרות ה"פעליץ" (פרווה) שלבש הי' הקור עז. הרבי אמר, שההוראה מסיפור זה היא, לכל לראש,

שכאשר יוצאים ל"חוץ" יש ללבוש "פרווה" - להוסיף בתורה ובתפילה. ולמרות שהעסקן הציבורי טוען שתפקידו לחמם את ה"חוץ", וכיצד יעשה זאת כאשר ה"פרווה" מבדילה? הנה עליו לדעת שכדי לחמם את ה"חוץ" עליו להיות יהודי בריא, וזאת רק כאשר ילבש את ה"פרווה".

בשנת תשמ"ג, חל י' שבט להיות ביום ב'. חסידים מספרים דבר מיוחד שזכור להם מאז, שההנחה של הפארבריינגען של השבת שלפנ"ז כבר הי' מוכן לפני י' שבט, דבר שהי' בו משום חידוש בימים ההם.

באמצע ההתוועדות ניגש הרב פ. הירשפרונג ממונטריאל לרבי והרבי אמר לו "ס'שון א לאנג צייט נישט געזען, מ'דארף מאכן א שהחיינו!" וענה שלא היה בקו הבריאות, הרבי אמר "הרי ת"ח חלישה ומריעה!", [כנראה, ע"פ מאמרז"ל, שהפי' בזה הוא שלימוד התורה שלהם מחליש אותם] כשהרבי הזכיר לשון זו הוא נהי' מאד שמח וכו'.

קרוב לסוף ההתוועדות ניגנו את הניגון 'דער בינוני'. (יש לציין, שבכלל קרה הרבה פעמים שהחליפו ניגון ההכנה עם ה'בינוני', ובפרט בי' שבט וי"ב תמוז, היות וזהו הניגון של אדמו"ר מוהריי"ץ). באמצע הניגון ניגש רב אחד בשם הרב שטרן ממאמי לרבי, ואמר לרבי שבעירו עשו ז"ע עירוב. הרבי שאל אותו על כל הפרטים, והאם בחנו שאין שמה ס' ריבוא בוקעים בו בכל יום וכו', ואח"כ אמר הרבי, "עכ"פ ענין העירוב הוא לאחד את כל התושבים באותו מקום, שאכן יהי' אחדות בין היהודים הדרים שם!" (דברים אלו באו, ככל הנראה, כהמשך ל'הדרן' שאמר כ"ק אדמו"ר בהתוועדות על מסכת עירובין, כשבסיומו דיבר אודות נקודה זו של אחדות וכו'.

ציור נדיר – הרבי לומד סימן כ"ז מתוך התניא החדש

אחרי שהתחילו לשדר התוועדות של הרבי בטלויזיה, נראה שהרבי השתדל שהפארבריינגען'ס של י' שבט יהיו פחות ככל שאפשר בימות החול. דהיינו שעם י' שבט חל בע"ש או בשבת הרבי התוועד רק בשבת, בניגוד לשנים הראשונות בהם התוועד גם במוצ"ש. ולכן בשנים תשמ"ד, תשמ"ה, ותשמ"ח לא היו התוועדות בקשר ל'י שבט בימות החול, ובמילא אין קלטות משנים אלו.

בשנת תשמ"ד חל י' שבט להיות בשבת. אותה תקופה היתה בשיאה של ה'שטורעם' של הרבי בדבר הדפסת התניא בכל מקום. בשבת שלפני י' שבט היתה התוועדות, אבל ממש באופן פתאומי. הרבי לא הודיע ע"ד ההתוועדות עד לאחרי התפילה. לקראת י' שבט, נדפס ספר התניא ע"י תושבי שכונת קראון הייטס. להיות והרבי הורה שידפיסו הספר בכל מקום ומקום עוררו חברי ה'ועד להפצת שיחות' שכ"א מתושבי השכונה ינדב דולר א', והדפיסו תניא בפורמט כיס בקראון הייטס.

בעש"ק בצהרים נכנס אל הרבי המרא דאתרא הר"ר זלמן שמעון דווארקין ע"ה, ומסר לרבי את ספר התניא שנדפס ב"קראון הייטס". הרבי קיבל את הספר בשמחה גלויה, ובירך את הרב ואת כל תושבי השכונה באריכות ימים ושנים טובות, לאחר מכן שאל הרבי האם כבר למדו בספר זה והרב ענה כי ככל הנראה למדו כבר בגליונות הדפוס. הרבי הגיב בחיוך...

כאמור, באותה שנה חל י' שבט בשבת, והרבי הרי עובר לפני התיבה. בליל שבת, כשכולם המתינו שהרבי ירד להתפלל קבלת שבת, כמובן שהי' צפוף ביותר בביתכ"נ, אז

קם הרב י'. וויינבערג על אחד השולחנות ואמר שהיות והרבי הורה שילמדו בכ"מ מתוך התניא שהדפיסו באותו מקום, אז הוא ילמד עם כל הקהל מתוך התניא שנדפס בקראון הייטס, וכן עשה.

אח"כ נכנס הרבי לתפילה. תמיד כשהיה עובר לפני התיבה בשבת, נהג הרבי לומר את ה'לכה דודי' בנעימה מיוחדת (אך לא לנגנו וכו'). בכל תפילות השבת לא ניגן הרבי בנוסח "שבת"י" כ"כ. רק בתפילת מוסף הי' לרבי נוסח מיוחד, אבל שאר כל התפילות היו כמעט באותה נעימה של חול (ויש לציין שניתן לשמוע מקרה הפוך, שבימות חול התפלל הרבי תפילת מנחה בנעימה שבתית, כך שניתן לשמוע זאת על הטייפ - הי' זה בתפילת מנחה של י' שבט תשל"ט, וכן בו' תשרי תשמ"ב), אבל מוסף תמיד הי' בנוסח של שבת. גם הי' משהו מיוחד לשמוע איך שהרבי שר 'הוא אלוקינו' בעצמו. בדרך כלל הי' הרבי שר את ה'הוא אלוקנו' באיטיות ממש (כן הי' עכ"פ בשנים האחרונות).

[בכלל, קיימות שמועות שונות היאך הי' הרבי אומר את המילים "שנית בקרוב", אם אמר "איי איי..." לפנייהם או לא. כי יש אומרים שיש שאלה הלכתית להגיד א"ז מטעם האיסור להפסיק באמצע. א' מאנ"ש מספר שכפי העומד בזכרוננו הרי שלפני המילים "שנית בקרוב", נראה הי' שהרבי הפסיק קצת - ולא אמר ה"איי איי..."].

ואכן באותה שבת מיוחדת, י' שבט תשד"מ, ביום הש"ק ירד הרבי להתוועדות עם התניא בידו, והתחיל לומר, שבהמשך להמדובר כמ"פ שבכל מקום ילמדו מתוך התניא, הרי שעכשיו ילמדו מתוכו, ומה שמתאים ללמוד בי' שבט, הוא סימן ז"ך באגה"ק המדבר בענין הסתלקות הצדיק - ויתיר מבחיוהי וכו', והרבי פתח הספר וקרא מתוכו והסביר הדברים. הי' זה ציור נדיר ומעניין..

בשיחה השני', דיבר הרבי בקשר להדפסת ספר התניא בשכונה, וביאר את ההוראה משם השכונה "קראון הייטס" הרומז לכתר עליון. הדבר הזכיר את שלשת הכתרים: כתר תורה - לימוד התורה; כתר כהונה - אהבת ישראל, ענינו של אהרן הכהן; כתר מלכות - אמונה שלימה בביאת מלך המשיח; וכתוצאה מכך - כתר שם טוב.

תשמי"ה – מנחה כרצון הגבאים

בתשמי"ה חל י' שבט להיות בעש"ק. בכלל היו כאלו שהיו מאוכזבים מכך שהשעות שהרבי מתפלל הם מתאימים רק לסדרי הישיבה, ואילו רוב הבעה"ב לא יכלו להשתתף בתפילות הרבי. כי שחרית הי' 10:00 בבקר ומנחה בשעה 3:15 (גם בע"ש), בזמן שרוב אנשים נמצאים בעבודה.

ובתשמי"ה אירע דבר מענין. אחר תפילת שחרית שאל ריל"ג את הרבי מתי יתפללו מנחה, והרבי ענה לו "ס'שייכות צו די גבאים", ואז לייבל הכריז "ווען די גבאים ווילן!" והגבאי, ר' מ.פ. כ"ץ הי' מאוד מרוצה והכריז "א פערטל פאר פינף!". ואכן, הרבי הגיע להפלל מנחה בשעה 4:45 (ולא 3:15 כרגיל), ובמילא הגיעו גם הרבה מהבע"ב.

ההתועדות הי' בש"ק. באותה שנה הי' 'המשך' של באתי לגני בג' מאמרים - י' שבט, ט"ו בשבט, וש"פ יתרו. היו אז גם 'גילויים' נפלאים מהרבי. בהתועדות בשבת, הרבי דיבר בלהט אודות הענין שצ"ל שליח עושה שליח, והקשר של ענין זה עם הצירוף של שם הוי' שבחודש שבט, שהוא "ה-י-ו-ה" והרמז מהפסוק על זה הוא מ"ש "המר ימירנו והיה הוא", המדבר על חלות הקדושה מדבר אחד לדבר שני, ע"ד הענין דשליח עושה שליח. וגם

בשמו של בעל ההילולא - יוסף, נרמז ענין זה, כמ"ש "יוסף ה' לי בן אחר", והפ' בזה שצריך לעשות מאחר שיהי' בן וכו'.

עוד עובדה מעניינת מאותה התועדות: כידוע שבכל שנה הזכיר הרבי במאמר באתי לגני תורה מכ"א מהרביים, אבל משום מה, במאמר שבהתועדות זו לא הזכיר הרבי דבר מאדמו"ר המהר"ש. לאחרי שסיים המאמר, לפני התחלת השיחה הבאה על פרש"י, הזכיר הרבי ווארט מהרבי מהר"ש. (כשהכינו את ההנחה של המאמר, הכניסו את ה'ווארט' הזה זה בתוך המאמר).

תשמי"ה היה הפעם האחרונה - לע"ע - שהרבי אמר מאמר באתי לגני עם ניגון הכנה, ובטון של מאמר רגיל, ומשנת תשמו"ו ואילך כבר היו המאמרים 'מאמר כעין שיחה'. ובתשמו"ח הי' הפעם האחרונה שאמר מאמר באתי לגני בכלל (המאמר הוגה אח"כ).

בתשמו"ו קרוב לסוף ההתועדות, שרו החסידים 'דין נצח' והרבי שר איתם למשך זמן.

אח"כ, בסוף ההתועדות לא חילק הרבי דולרים ע"י ה'טנקיסטן' כרגיל בכל התועדות של ימות החול. בשעת מעשה תמהו כולם, אבל למחרת הובן הדבר.

ביום שלישי, י"א שבט בבוקר, הגיע הרבי מביתו ונכנס לחדרו, ומיד יצא הריל"ג והודיע שכעת כ"ק אד"ש יחלק דולרים בידו הק' לכל אחד ואחת (דבר נדיר ביותר באותם שנים, לפני שנהפך הדבר לנוהג קבוע בכל יום ראשון (החל מי"א ניסן)).

מיד הוציאו את השולחן הנמצא בפרוודור החוצה והעמידוהו מול המעלית, סידרו עליו את הדולרים וכו', וכעבור שתי דקות יצא הרבי לבוש בסירטוק של משי (כשהגיע מהבית החליף את הסירטוק הרגיל ולבש את המשי) וחגור באבנט, והחל בחלוקה, כשהוא נותן לכאוי"א דולר מידו הק' ומביט על

כאו"א. בתחילה לא הי' קהל רב, אך לאחר כרבע שעה, כשנתפרסם הדבר, הגיע קהל רב ביותר, אנשים (שעלו מביהכנ"ס שלמטה – למעלה ועברו דרך גן עדן התחתון) נשים (שעמדו בחוץ בתור שהחתיל מקינגסטון אוו. ליד יוניון), וטף.

כשעברו כמה כיתות קטנות מ"בית רבקה" האירו פני הרבי בצורה מיוחדת. לאח"ז הגיעו גם כל הכיתות הקטנות של ישיבות אהלי תורה ואושען פארקוויי.

לערך בשעה 1:05 אמר הרבי להר"ל ג' אלע בתי ספר!" וכעבור שתי דקות שוב אמר משהו להר"ל ג', ומיד פנה הר"ל ג' לאלו שעמדו מאחוריו והורה להם להפסיק את התור. התור נפסק מיד, ובינתיים אספו את כל הדולרים שהיו על השולחן. החלוקה נמשכה כשלוש שעות והשעה היתה 1:10 לערך.

כשהרבי נכנס לחדרו נכנס גם הר"ל ג', וכעבור כמה דקות יצא לחוץ (שם עמדו כו"כ נשים ובנות) וחיפש את המנהלות של בית רבקה. אח"כ נכנס עוה"פ לחדרו הק' של כ"ק וכעבור כמה דקות יצא עם הרבה דולרים בידו, והודיע שהרבי שלח את זה עבור אלו שלא קיבלו, ור' מאיר הארליג יחלק זאת בעזרת נשים.

שיחה מיוחדת – ההכנות לשנת הארבעים

בשנת ה'תש"נ, 'ארבעים שנה', כבר חודש ימים לפני י' שבט נשא הרבי שיחת קודש בביה"כ למטה (שיחת י"ד טבת) בקשר ל'י שבט הקרב ובא:

"בנוגע להסדר של י' שבט, שההתוועדות הקשורה עם יום ההילולא תתקיים, כהמנהג בשנים האחרונות, ביום השבת שלפנ"ז. כך, שאת יום ראשון ויום שני ינצלו לנסוע על הציון, כידוע המנהג שלי לילך על הציון של

בעל ההילולא בכל יום ראשון. ועאכו"כ ביום שני. וביום זה יהי' גם עלי' לתורה וכו', במילא נדבר כמה מילים ("א פאר ווערטער") בנוגע לקריאת התורה של יום זה, ועאכו"כ שנדבר גם בתורתו של בעל ההילולא, ממאמר יום ההילולא או ממאמרים אחרים שנוגעים לעניני דיומא". בהמשך השיחה עורר הרבי את הציבור להזדרז עם ההכנות ליום ההילולא, ובמיוחד בקיום הוראותיו של בעל ההילולא וכו'.

לפועל, כשהגיע יום ראשון, ט' שבט, חילק הרבי דולרים למשך זמן ארוך ביותר (כ-5 שעות רצופות) וכשסיים, הודיעו מהמזכירות שהרבי לא יסע לאהל ביום ההוא, רק למחרת. זמן קצר לאח"ז, נכנס הרבי לתפילת מנחה בביהכנ"ס למטה.

לאחרי תפילת ערבית, בה התפלל הרבי לפני העמוד כרגיל, עלה הרבי על במת התפילה ונגש לסטענדר להגיד שיחה.

הקהל הופתע עד מאד, והתרגשות אחזה בנוכחים, כשהרבי פתח את השיחה ואמר בקול גדול: "ס'דאך ויהי בארבעים שנה..." ההתרגשות שאחזה את כולם א"א לתאר.

לאחר השיחה המיוחדת חילק הרבי דולרים במשך למעלה משעה.

למחרת, ביום י' שבט, נסע הרבי לאהל. כשהי' בדרכו למכונית לצאת למקוה, לערך בשעה 11:45, עברה שיירה של 40 טנקים מ770 בדרכה למנהטן, הרבי עצר בדרכו, והחל להתקדם לכיוון הכביש ועמד כך והביט בטנקים עד שנסעו כולם.

על פניו של הרבי היתה ניכרת בשעת מעשה רצינות יתירה.

[בהשגחה פרטית, בא' מהמשרדים בבניין 784 עמדה א' ממשפחות השלוחים כדי להצטלם עבור 'ספר השלוחים' שי"ל זמן קצר לאחר מכן. כשהצלם נכח לראות מבעד החלון את המעמד המיוחד והמפתיע, מיד רץ

החוצה ולקח כ-20 תמונות מהרבי. כך יצא שישנם תמונות מהמעמד המיוחד, על אף היותו הפתעה גמורה].

באותו לילה, כשחזר הרבי מהאהל והתפלל מנחה ומעריב, אמר שוב שיחה קצרה ולאחרי חילק תניא לכאו"א. התרגשות אחזה בקהל, כשעל התניא שזה עתה קיבלו מיד קודשו הופיעה הכיתוב - "ארבעים שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א".

הרבי חילק באותו לילה לערך 11,000 ספרי תניא!

תנשי"א - שנת אראנו נפלאות!

בשנת תנשי"א, בר"ח שבט התחילה מלחמת המפרץ באה"ק. בליל י' שבט, אחר תפילת ערבית, חילק הרבי לכאו"א קונטרס המכיל את המאמר "ברוך שעשה נסים - תרס"ד", בצירוף שתי דולר לצדקה. החלוקה התקיימה למעלה ליד המעלית, במקום חלוקת דולרים ביום ראשון.

החסידים קישרו את חלוקת מאמר זה לתקופה זו דוקא, כשעם ישראל הי' בעת צרה ר"ל, והרבי הרבה לעודד אותם, ואף הבטיח שיהיו נסים גדולים, כידוע.

י' שבט ה'תשנ"ב

בשבת פרשת וארא כ"ח טבת תשנ"ב, הרבי דיבר מאוד בתוקף על ענין ה'התקשרות', "האט גייט אריין נשיא דורנו און וויל זעהן וואס טוט זיך מיט זיינע תלמידים און מיט זיינען חסידים, ובפרט בנוגע צו דער עבודה פון ונשלמה פרים שפתינו...". [הנה נכנס פנימה נשיא דורנו, וברצונו לראות מה נעשה עם תלמידיו ועם חסידיו, ובפרט בנוגע להעבודה ד'ונשלמה פרים שפתינו"].

בשעת מעשה, לא הבינו החסידים למה כוונו דברי הרבי "העבודה דונשלמה פרים שפתינו".

באמצע השבוע, בג' שבט, בהפתעה פתח הרבי בשיחה לאחר תפילת מנחה (בד"כ באותה תקופה היו השיחות לאחר מעריב), בה דיבר שנכנסים לשבוע שקודם יום ההילולא, וזהו שלב חדש בעבודת ההכנה - בהמשך הדברים הרבי דיבר על הגלות בדיבור של אדמו"ר מוהריי"צ, שבתקופה האחרונה בחיים חיותו נעשה קושי בדיבור שלו, ובמילא היתה לכך השפעה על כמות התפשטות החסידות שלו, בע"פ ואפי' בכתב. ועד כ"כ שהרופא שלו בא אליו בטענה, היתכן שהרבי אינו יכול ואין לו הכח למלאות התפקיד שלשמו הוא נמצא בעוה"ז - אמירת דא"ח! (בשעה שדיבר הרבי ענין זה נשנק קולו לרגע...) ובמילא אנו כחסידים צריכים להיות כ"אהרן אחיך יהי' נביאך", היינו, שנלמד את התורה של הרבי, שבכך תהיה השלמה לענין זה.

אז הבינו שהרבי רומז שצריכים לעשות משהו, וא' הבחורים משיבת אהלי תורה עשה תעמולה שכל תלמידי ביהמ"ד ילמדו מאמרים של הרבי, ואכן רבים התעוררו ולמדו, ושלחו ע"כ דו"ח, אך הרבי לא ענה.

בליל יו"ד שבט, כשהרבי נכנס למעריב הרבי לא היה נראה בקו הבריאות. ובאותו לילה התוועדו הבחורים וחלקם בכו וכו', און ס'איז געווען ביטער אויפ'ן ארץ... והחליטו שצריכים לעשות משהו.

א' התמימים תבעו שכל אחד יקח מאמר שלם או חלקו שילמדו לזכות בריאות כ"ק אדמו"ר, וביום יו"ד שבט נכנס הנ"ל ל-770 וכתב לרבי שיש לו 30 שמות של בחורים שלקחו ע"ע ללמוד מאמר (כולו או חלקו) בכדי שהרבי יהיה "בריא בגשמיית ממש כפשוטו...", הרבי ענה לו (באותיות גדולות ביותר): "וילכו מחיל אל חיל עד אלקים בציון". הוא הבין מכך,

שכשעשו תעמולה גדולה וכו' על אף שכמות הבחורים היתה גדולה יותר, לא קיבלו תשובה, אך כשעשו זאת באופן פנימי, עם רגש הלב, שהענין ממש נגע ללבם, ברצותם אז דער רבי זאל זיין געזונד ממש כפשוטו בגשמיות... הרי אף שהיו רק שלושים בחורים מיד יצאה תשובה מהרבי...

מחמת שהרבי לא הי' כ"כ בקו הבריאות בסביבות י' שבט, רצו שיתפלל למעלה בג"ע התחתון. הרבי התבטא אז, "וואס וועלן די חסידים זאגן אז מ'וועט ניט דאווענען אונטען?" [מה יאמרו החסידים כשלא יתפללו למטה?!]

באותה תקופה חומו של הרבי הי' גבוה, ואעפ"כ הרבי עמד בליל י' שבט וחילק קונטרס 'מאמרים - תרפ"ב' במשך שעות ארוכות.

עובדה מעניינת מאותה חלוקה: בדרך כלל, כשהיה הרבי מחלק קונטרסים הקפיד שיהי' זה רק עבור אלו הנמצאים במקום (היו יוצאים מן הכלל כמו ר' ג.ב. דזייקאבסאן, שהרבי נתן לו תמיד עבור העיתון וכו', אבל בכלל לא נתן), וקרה כמ"פ שביקשו העוברים עבור אחרים מבני משפחתם וכו"ב, אבל הרבי לא הסכים. והנה בחלוקה זו עבר אברך א' מאנ"ש שהי' לו בת חולה ר"ל. כשעבר ליד הרבי, הרבי נתן לו קונטרס, והוא כבר יצא מ770 והרבי שאל "וואו איז דער יונגערמאן וואס בעט ברכות אלעמאל פאר זיין טאכטער?". "היכן האברך המבקש תדיר ברכות עבור ביתו?". מיד קראו לו בחזרה והרבי נתן לו גם עבור ביתו. ניתן לתאר ולו במקצת את מה שאירע - הרבי עומד כשחומו גבוה, ובמסירות נפש מחלק את הקונטרסים במשך שעות ארוכות, ואעפ"כ עולה לרבי במחשבתו בת א' מאנ"ש שאינה חשה בטוב..

באותו לילה התוועדו הת' 770 עם א' השלוחים, והרבה הנ"ל להדגיש את גודל

האהבת ישראל של הרבי, שעל אף היום הקדוש וכו', ועל אף מצב בריאותו, הרבי חושב על כל יחיד.

ביום י' שבט הי' הרבי על הציון (בניגוד למנהגו בשנים האחרונות שלא הלך על הציון ביום י' שבט), וכשחזר ל770 התפלל מנחה לפני העמוד. אחרי תפילת ערבית השמיע הרבי שיחה בנוגע ל"א שבט - ענינים מופלאים.

אחרי התפילה כשירד הרבי מהבימה למקום חלוקת הדולרים, הגיע למקום שר התחבורה באה"ק מר מ.ק. הרבי לחץ את ידו ודיבר אתו ע"ד האוטונומי, באמרו שאם שמיר לא יעמד חזק, "אזי אני מ.מ. (הרבי הזכיר את שמו המלא) יהי' הראשון להלחם נגד שמיר שתתפרק ממשלתו..." הרבי המשיך לדבר בתקיפות למשך זמן ארוך, כשכל הזמן הוא מחזיק בידו.

שבת שלאחר י' שבט

בכלל הי' הפארברענגען בשבת שלאחרי י' שבט כעין המשך של י' שבט. ובפרט כשי"ג שבט הי' חל להיות בשבת. גם המאמר שנאמר בשבת זו הי' בדרך כלל מהוה המשך למאמר שנאמר בי' שבט. פעמים הי' זה המאמר ד"ה היושבת בגנים.

גם כשחל השבת להיות בט"ו בשבט, ר"ה לאילנות, שהרי צדיקים נמשלו לאילנות, היו דיבורים חזקים מאוד ע"ד חיזוק ההתקשרות.

בשנת תשי"ד, התקיימה ההתוועדות של י' שבט באולם 'בולטימאר' (כנהוג באותם שנים, שלהתוועדות הגדולות היו שוכרים אולם בשכונת קראון הייטס, כיון שביה"כ הי' צר מלהכיל את הקהל הגדול שהי' מגיע להתוועדות).

מעניין לציין, שבשבת שלאחרי י' שבט (ש"פ בשלח), י"ב שבט, הרבי פתח את ההתוועדות,

באמרו: ברצוני להשלים עתה כמה ענינים בהמשך להתוועדות דיו"ד שבט. ענינים אלו לא נשלמו בגלל תנאי מקום ההתוועדות, כיון שהאולם שבנוערכה ההתוועדות ה'רחבידים', ישבו בריווח, עם כל ה"נוחיות" (כפי שאומרים בארץ ישראל), כך שאחדים מהמסובים גם נמנמו. משא"כ עתה, גם אם יתנממו, יושבים לכל הפחות בצפיפות ובדוחק ("ס'איז איינג, און מ'קוועטשט זיך"...).

[ואכן, בהתוועדות של י' שבט רואים שהרבי סיפר: "...מסופר במדרש ש"רבי הי' יושב ודורש ונתנמנם הציבור. ביקש לעורר, אמר, ילדה אשה אחת במצרים ששים ריבוא בכרס אחת", וכששמעו הציבור דבר פלא, התעוררו. כיון שהציבור מנמנם, וזה שאומר את הדרשה אינו רבינו הקדוש, אלא אדם כערכי - הרי גם אמירת דבר פלא לא תעורר את הציבור. יגנו איפוא ניגון שמח, כדי שהציבור יתעורר..."]

בשנת תש"ט, בשבת שלאחרי י' שבט, הרבי נכנס לפארברענגען כשהוא מאד רציני. באמצע, אמר לאחד שייקח 'לחיים' ואמר לו "אַז יעדער פאַרברענגען דאַרף מען אים זוכן אַז ער זאָל זאָגן לחיים, עס איז שוין פינף יאָר" ["בכל התוועדות יש לחפשו על מנת שיאמר לחיים. זהו כבר חמש שנים.."]. ופנה אל העומדים סביבו: "וויפל וועט דאָס אַזוי געדויערן צוואַנציק יאָר, דרייסיג יאָר?" ["כמה זמן ימשיך הדבר, עשרים שנה, שלושים שנה..?"].

בכל השיחות דיבר בקול נמוך מאוד. כשבאמצע היו דחיפות, אמר "מען זאָל זיך ניט שטופן". מישהו דיבר באמצע א' השיחות,

ואמר הרבי: "תרי קלא לא משתמע, ובמילא רעדט איר אַ האַלבע שעה און איך וועל רייזן אַ האַלבע שעה". ["תרי קלא לא משתמע, ובמילא דברו אתם מחצית השעה אני אדבר מחצית השעה"].

כשהיו דחיפות חזקות יותר, הפסיק באמצע השיחה ואמר: "וואָס האָט מען זיך וואָס צו שטופן. איך וועל מקצר זיין וועט מען זיך קענען שטופן וויפיל מען וויל". כשגמר את השיחה גמר את הכוס (כפי שנוהג כל פעם בסוף ההתוועדות) ולקח את הסידור, ורמז שיגנו ניגון. בירך ברכה אחרונה (על המח' ועל הגפן). מתחילה התחילו לנגן אך תיכף פסקו. כשגמר את הברכה אחרונה רמז שוב שיגנו, וכשראה שאין מנגנים עמד מן השולחן ואמר בקול קפידא "אַ גוטן שבת", ויצא.

במוצאי ש"ק חכו כמה מזקני אנ"ש ליד חדר הרבי, וכשיצא מחדרו ניגשו ואמרו לו שמודאגים מהמקרה שקרה באותו יום בהתוועדות. הרבי ענה להם: "אַ פרייליכע וואָך און אַ פרייליכער חודש". ואמרו עוד שמן הסתם יתן הרבי הוראות איך לתקן, וענה שוב כנ"ל.

בשנת תשל"ח, י"ג שבט הי' בשבת, והי' פארברענגען במוצ"ש (כנהוג בתקופה ההיא). אח"כ הי' עוד מאמר בהמשך לזה, בט"ו בשבט. אלא שאז התחיל הרבי להגיד "באתי לגני..." ולאחרי כמה שניות התחיל "היושבת בגנים..." והי' נשמע כאילו שינה הד"ה של המאמר באמצע אמירתו.

גם בתשל"ט היה אותה קביעות, וגם בשנה
היא היו ג' מאמרים בקשר ל"י שבט. ■

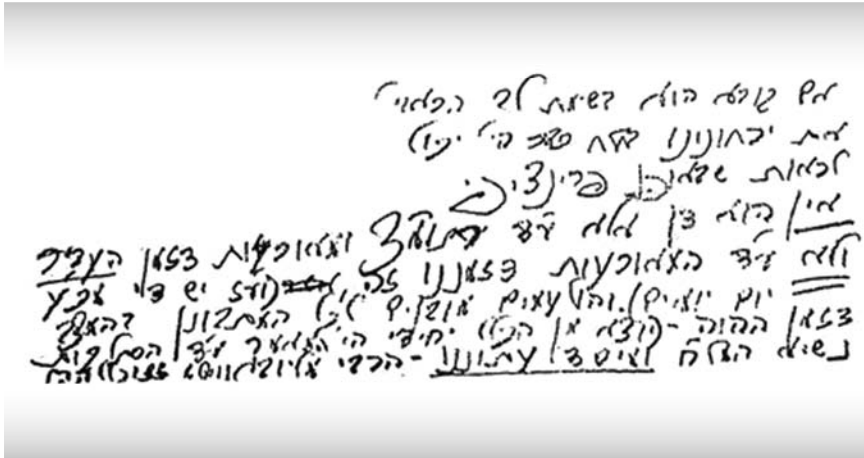

כתבי יד קודש

צרור מענות קודש בכת"ק, חלקם בפרסום
ראשון, בקשר עם יום ההסתלקות ויום קבלת
הנשיאות של כ"ק אדמו"ר

הסתלקות נשיא המל"ח ומיסד עתוננו – הרבי מליובאוויטש

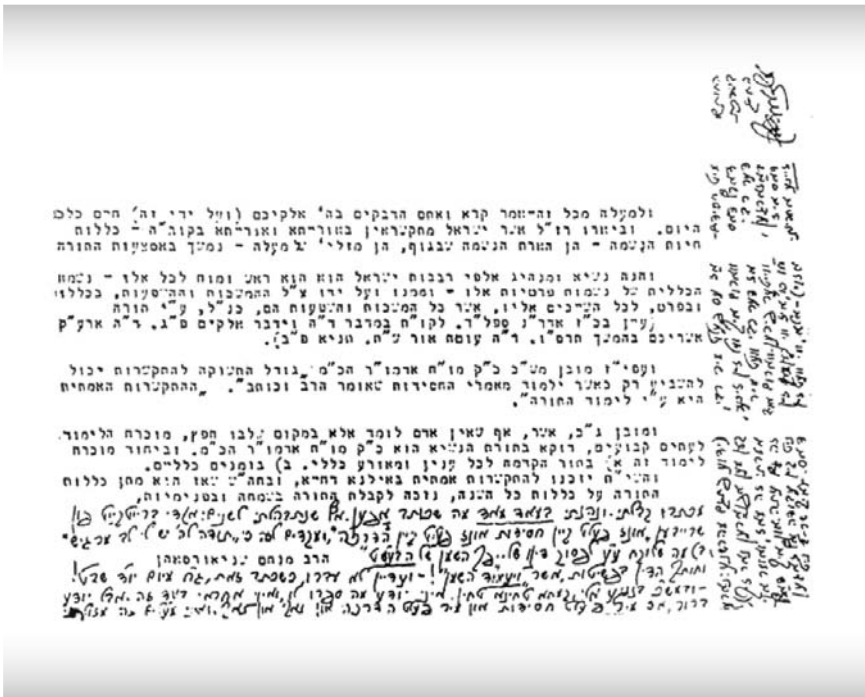
באחת השנים הגיעה אל כ"ק אדמו"ר תלונה מדוע לא הוזכר בגליון "שמועסן מיט קינדער" אודות פטירתו של גדול בישראל. לפנינו מענה הרבי אליו:

פענוח כתי"ק

אם קורא הוא בשמחת לב הראוי' את ירחונינו בטח כבר הי' יכול לראות שבאופן פרינציפי אין הוא דן אלא ע"ד תומ"צ ומאורעות דזמן העבר ולא ע"ד המאורעות דזמננו זה, (וע"ז יש די מכ"ע יום יומיים). והטעמים מובנים לכל המתבונן בהמצב דזמן ההוה - (יוצא מן הכלל יחידי היה המאמר ע"ד הסתלקות נשיא המל"ח ומיסד עתוננו - הרבי מליובאוויטש צוקללה"ה).

איך וויל זיין זיכער, אז דער רבי וועט מיר ווייטער פירען
 לפנינו הוספת כ"ק אדמו"ר בשולי מכתב 'כללי פרטי' מער"ח סיון תש"י, במענה
 להפצרת החסידים לקבל את הנשיאות:

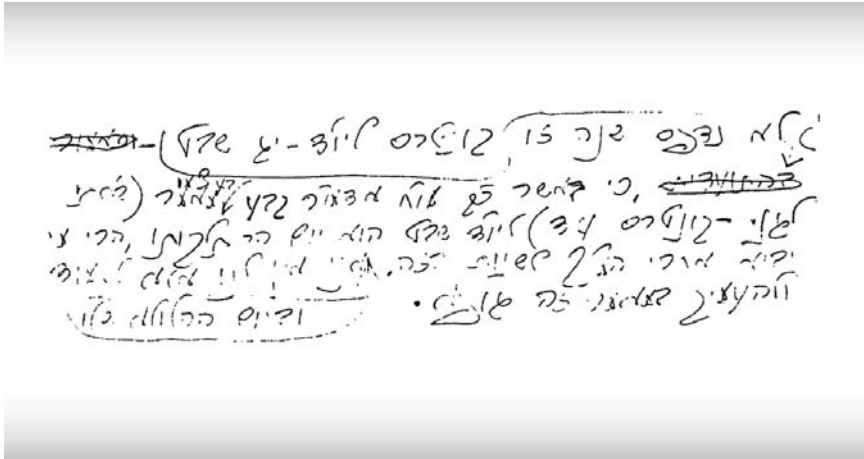
פענוח כתי"ק

מכתבו קבלתי. ונהנתי במאד מאד מה שכותב אָפּען [= בפתיחות]. אף שנתבהלתי לשנים: א) די ברייטקייט פון שרייבען "אונז פעלט קיין חסידות אונז פעלט קיין הדרכה" [= האומן לכתוב לנו אין חוסר בחסידות]... בהדרכה, ומקדים לזה כי "תודה לה' יש לי לב מרגיש" ב) מה שלוקח ע"ע לפסוק דינו של... "פך השמן של הבעש"ט וחותר הדין בפשיטות, אשר "יעמוד השמן!" - ועדיין לא עברו, כשכתב זאת, ג"ח [ג' חודשים] מיום יו"ד שבט! - ובמש"כ בנוגע אלי, קמחא טחינא טחין. איני יודע מה ספרו לו, ואיני אחראי בעד זה. אבל יודע ברור, אז מיר פעלט חסידות און מיר פעלט הדרכה און נאך און נאך [= שלי חסר חסידות ולי חסר הדרכה ועוד ועוד]. ואיני מעלים זה מזולתי (ידוע פתגם מהרש"ע: נארען קען מען אפנאָרן נאר זיך), אמרתי זה מאז, ואומר אני זה גם עתה. און איך דאָרף ניט קיין עבודה אף זאגען דאס [= ואיני זקוק לעבודה' כדי לומר זאת]. - (איך שרייב ניט אז עס פעלט מיר רבי, ווארום איך וויל זיין זיכער, אז דער רבי וועט מיר ווייטער פירען. ווארום אויב ח"ו כו', איז ווי קען מען זיין אזוי [= אינני כותב כי חסר לי 'רבי', כי רצוני להיות בטוח שהרבי ימשך וינהנו. שכן אם ח"ו כו' - איך אפשר ככה]) - אלא, ווי וועט זיין מיט חסידים - דארף דאס דער רבי באַזאָרגען, דאס איז זיינע אחריות [= איך יהיה עם חסידים - זה צריך הרבי לדאון, זוהי אחריות שלו]. החותם בברכת החג (ה"ק).

מאמר "באתי לגני"

מאמר "באתי לגני" נקבע ע"י הרבי הרי"צ ליום הסתלקותו רשימה מעניינת מכ"ק אדמו"ר בה מתבטא בביטויים נדירים אודות המשך 'באתי לגני' שניתן ע"י אדמו"ר מהור"י"צ ליום ההילולא שלו, יו"ד שבט ה'שי"ת:

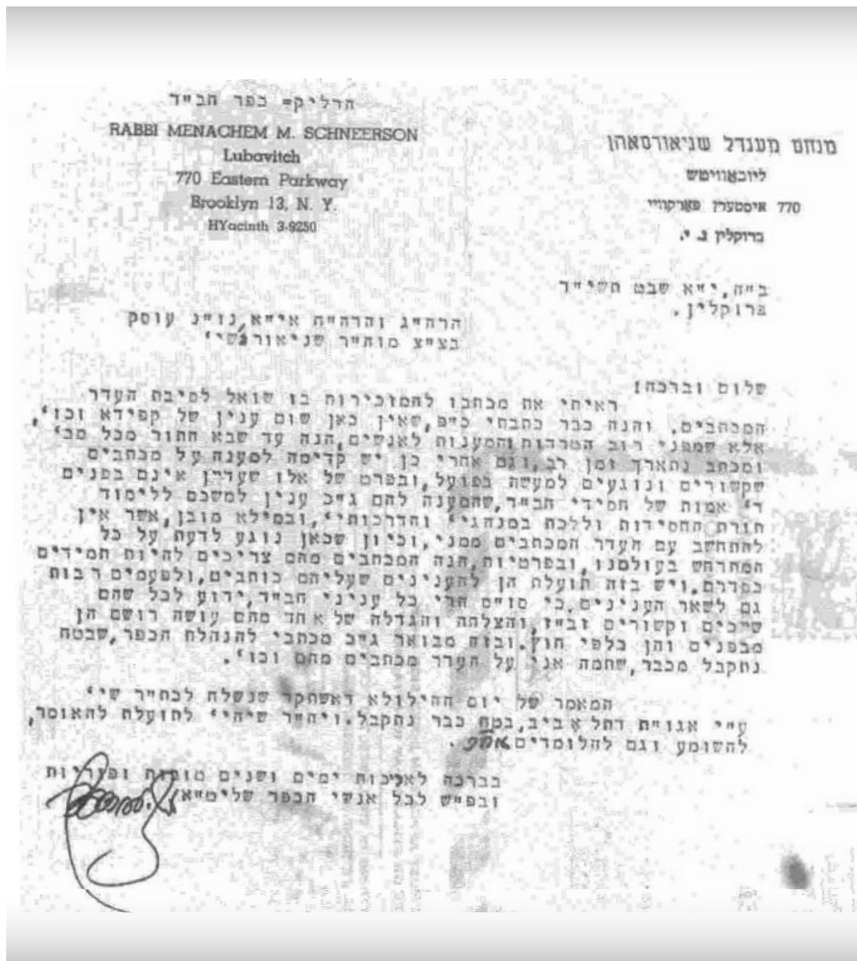

פענוח כתי"ק

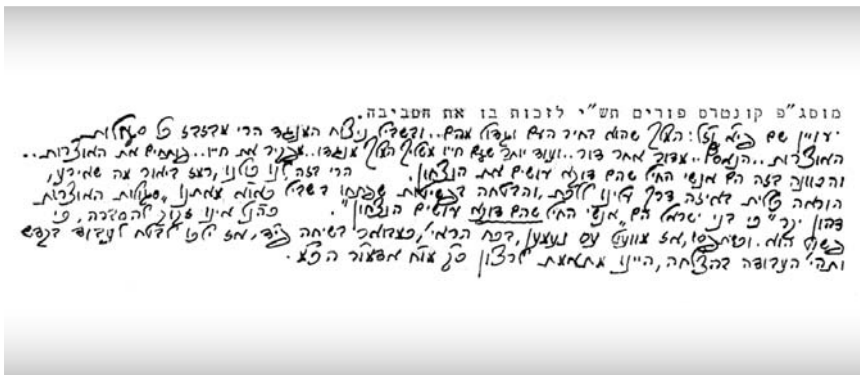
קונטרס ליו"ד-י"ג שבט לא נדפס בשנה זו, כי באשר כ"ק מו"ח אדמו"ר קבע בעצמו מאמר (באתי לגני - קונטרס עד) ליו"ד שבט הוא יום הסתלקותו, הרי מי יבוא אחר המלך לשנות בזה, וביום ההילולא שלו אנו אין לנו אלא ללמוד ולהעמיק במאמר זה גופא.

התועלת בחזרת המאמר [דבאתי לגני תשי"ג] – לאומר, להשומע וגם להלומדים אח"כ.

לפנינו מכתב מי"א שבט תשי"ד, בו מסיים הרבי: "המאמר של יום ההילולא דאשתקד [תשי"ג] שנשלח לכת"ר שי' ע"י אגו"ח דתל אביב, בטח כבר נתקבל. ויה"ר שיהי' לתועלת להאומר, להשומע וגם להלומדים אח"כ."

"בזבוז האוצרות" בשביל "אנשי החיל" – מהמשך באתי לגני תש"י:
 הוספה על מכתב משנת תש"י בו מבאר הרבי את מעלתם של אנשי החייל,
 החסידים, וההוראה במה שאירע:

פענוח כתי"ק

מוסג"פ קונטרס פורים תש"י לזכות בו את הסביבה.

יעויין שם פ"א ו"ז: המלך שהוא בחיר העם וגדול מהם . . ובשביל ניצוח המנגד הרי מבזבוז כל סגולות האוצרות . . הנאסף . . מדור אחר דור . . ועוד יותר שגם חייו משליך המלך מנגדו . . מפקיד את חייו . . פותחים את האוצרות . . והכוונה בזה הם אנשי החיל שהם דוקא עושים את הנצחון. הרי בזה לנו כולנו, רמז ביאור מה שאירע, הוראה כללית באיזה דרך עלינו ללכת, והבטחה בפשיטות שפתחו בשביל כאו"א מאתנו "סגולת האוצרות דהון יקר" כי בני ישראל הם "אנשי החיל שהם דוקא עושים הנצחון". כהנ"ל אינו זקוק להסברה, כי פשוט הוא. וכשיתפסו, אז מוועט עס נעמען, בכח הראי, כמבואר בשיחה פ"ד, אז ילכו לבטח לעבוד בקדש ותהי העבודה בהצלחה, היינו מתאמת לרצון כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ.

מכתבים ומברקים לקראת יו"ד שבת

מכתב ר"ח שבת תשי"א

צילום מהמכתב הידוע מר"ח שבת תשי"א ע"ד הנהגות יום ההילולא, בחתימות יד קדשו.

ב"ה, ראש חודש שבט ה' תשי"א
ברוקלין נ"י.

אל אנ"ש חלמידי המימים, אל המקושרים או
השבים אל כ"ק מו"ח אדמו"ר וצוקלה"ה
נב"ש ז"ע הכ"ס, ר"ע עליהם יהיו

שלום וברכה:
במענה על שאלה רבים אודות סדר ספורט ביום העשירי בשבט הבלייל,
הוא יום היארצייט של כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"ס הנני בזה להעיק:
בטבה קרם שלכני היארצייט ישחללו לעלות למורה.

אם אין מספר העליות מספיק - יקראו בחורה בחורים שונים, אבל לא
יופיי על מספר הקרואים.

ישחללו שמפסיר יהי' הגדול שבחבורה - בריצוי רוח המניח - או על פי
הגדול.

יבחרו וירימו מי שיחלל לפני החיבה ביום היארצייט, ונכון לחלק
שיחלל את ערביה, שני - שחריה, שלישי - מנחה כדי לזכות ביה מספר יותר
גדול של אנ"ש.

להדליק נר המיד, אם אפשר בקל - נר של שעה.
בשעה הפלוח ידלקו חמשה נרות.

אחר החמלה, (בבוקר - אחר אמירה הללים) ילמוד (יה"ח) המחלל לפני
החיבה ככ"ד דכלים וס' דסקאוות, אח"כ יאמר המסנה ר' חנניא בן עקטיא בן
ויאריה, בלחש - איזה טורח בחניא, קדיש דרבנן.

אחר חמלה ערבית - יחזרו חלק מהמאמר דיום ההסתלקות (ד"ה בחאי
לנני, נדפס בקונטרס ער) בע"פ. ואם אין מי שיחזור בע"פ ילמדוהו בסגים.
וכן אחר חמלה הבוקר ולסימו אחר חמלה מנחה.

בבוקר קודם החלום - טרק חניא, וכן לאחר חמלה מנחה.

בבוקר קודם חמלה ירים כל אחר הרומה להענינים השיכים לנשיאנו,
הוא כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"ס. בעד עצמו ובעד כל אחד מרני ביתו שיחיי, וכן
קודם חמלה מנחה.

לאחר חמלה הבוקר וחזרה הד"ח - יקרא כל אחד ש"נ (כמוכן בחגיגה
אנ"ש). אלו שזכו להכנס לייחוד, או עכ"פ לראות את פני כ"ק מו"ח אדמו"ר
הכ"ס - יצויר עצמו, בעק קריאה חז"ל, כאלו עומד לפניו, להניח פניו אצל כ"ק מו"ח
דפי מאמר, קונטרס וכו' של חזרת כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"ס, ואם באפשרי - אשליחו
בו ביום על מנה לקראתו על ציון שלו.

במשך המעק לעת - ללמוד פרקי המסניות של אוהיוח השם.
במשך המעק לעת - לעשות התוערות.

לקבוע שעה במשך המעק לעת - לבאר לבני ביתו שי' אודות כ"ק מו"ח
אדמו"ר הכ"ס ועבודתו אשר עבר בה כל ימי חייו.

במשך המעק לעת - לבקר (אלו הראנים לוח) בבתי הכנסיות ובבת"א אשר
בעיר לחזור עם מימרא או פתוח מחולו של כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"ס, לבאר אודות
אנה כל יבואו שלו, לחזיק ולחבביר תקנתו ע"ד אמירת חללים, לימוד חומש עם
פירש"א - ובקומות המאמינים - גם ע"ד לימוד חמניא כפי שחלקו ליסוד חמלה.
- אם באפשרי לעשות כל הנ"ל מחוץ התוערות.

במשך המעק לעת - לבקר (המוכשרים לזה) במקום כנוסי הנוער חזרתי
ו-להתחלל ככל האפשרי ברובי שלום גם במקום כינוסי הנוער, לעק עקח עתיו אינו
חזרתי ויבאר להם איך שחבה יחידה נודעת לחם המיד מאת כ"ק אדמו"ר הכ"ס, לבאר
אם איך תנע מהם והחקות והבשתון אשר בטת בהם, אשר סוף סוף ימלאו את המקדים
בהזקת דיהרות והפאת השורה בכל הפרק החום והחיות שהם ממגולה הנוער.

מובן אשר אם זהו מהאים לחנאי המקום ימשיכו בכל הנ"ל בימים אשר
אחרי היארצייט ובפרט ביום השבת קודם שלאחריו.

והנ"י יחייס ביאח נשאלנו והקיצו ורננו שוכני עמר, ונשיאנו, הוא
כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"ס, בעל הדילולא, בחומס ימשיענו נשיאנו וינהלנו ביד
העולה בית אל.

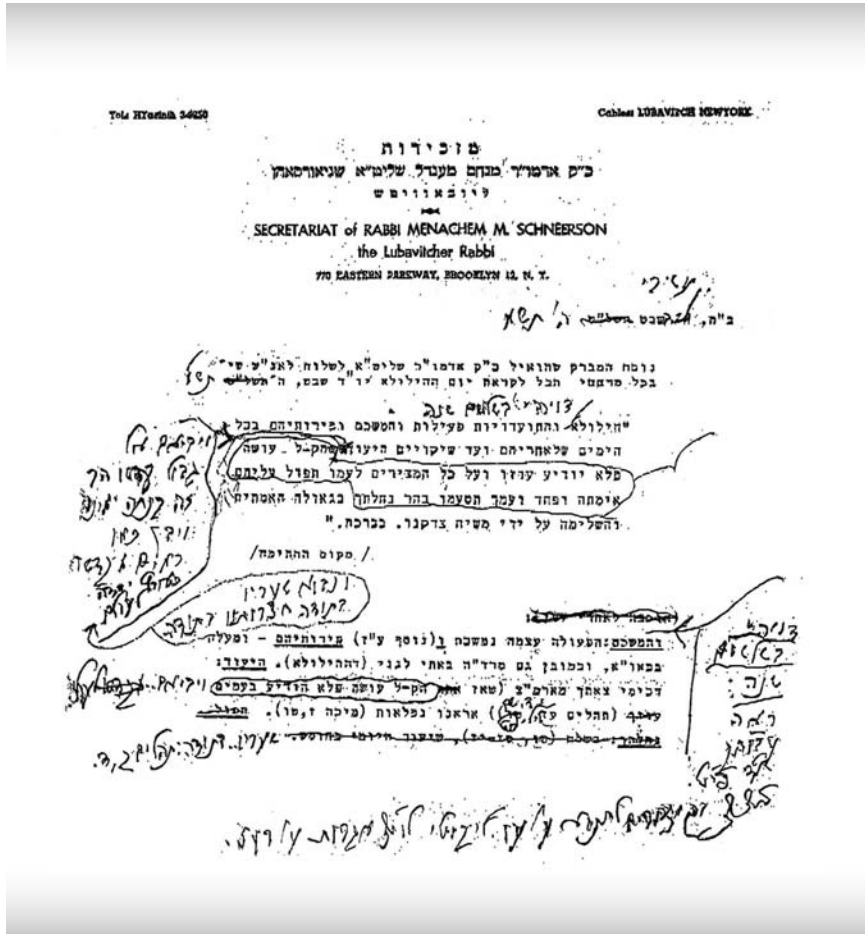
מנ"ס מענין טניא (רמאה)

תנני בזה: ידא "כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"ס ע"י היארצייט הראשון של אביו כ"ק
אדמו"ר (הפורט"ב) נ"ש (הכמי ישראל בעש"ע ל"ג). במבאשאל לא יופיי ויראה
כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"ס בשם אביו ועין שו"צ צ"א הוא ה"ש של שנת ה'ת"ק
ז'רננו ש'וכני ע"מר, חמלה רבות (יה"ח) וראת קונטרס ב' ניסן ה'תש"ח, זה"ש
בלחש... בחניא: כך נהג כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"ס.

נוסח המברק ליו"ד שבט ה'תש"מ – "ויהי בשלושים שנה"

צילום מנוסח המכתב שהואיל כ"ק אדמו"ר לשלוח לאנ"ש שי' ברחבי תבל לקראת יו"ד שבט. נוסח המברק נכתב על-גבי נוסח המברק של שנת תשל"ט. יש לציין שבמברק זה גם הקדמת המזכירות למברק (התאריך וכו') מווגה ע"י הרבי.

פענוח כתי"ק

"הילולא דויהי בשלושים שנה והתועדויות פעילות והמשכם ופירוטיהם בכל הימים שלאחריהם ועד שיקויים היעוד: ויביאם אל גבול קדשו הר זה קנתה ימינו ויבן כמו רמים מקדשו כארץ יסדה לעולם, ונבוא שעריי בתודה חצרותיו בתהלה. בגאולה האמתית והשלימה על ידי משיח צדקנו. בברכה". /מקום החתימה/.

לפנינו מכתב "כללי-פרטי" בגוכת"ק כ"ק אדמו"ר שנשלח כמענה למכתבים שנתקבלו בסמיכות לי' שבט ה'תשכ"ה.

פענוח כתי"ק

על הגליון כתב כ"ק אדמו"ר: "[מה שבין הנקודות להעתיק מהנוסח דר"ח חדש]". היינו: הוראה למוזכרות להשלים את לשון במכתב זה ע"פ הנוסח שכתב הרבי במכתב מר"ח שבט האחרון.

למען ירוצו עיני הקורא העתקנו לכאן את נוסח המכתב המלא. ההוספות מהמכתב דר"ח שבט הוכנסו בחצאי ריבוע.

"ב"ה, יום ראשון לפ' ובני' יוצאים ביד רמה, ה'תשכ"ה

ברוקלין, נ"י.

הו"ח ..

מאשר [הנני קבלת מכתב] מיום

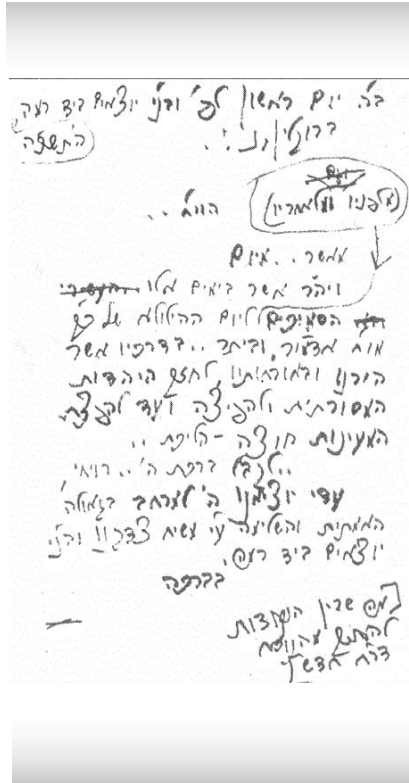
ויה"ד אשר בימים אלו הסמוכים (מלפניו ומאחוריו) ליום ההילולא של כ"ק מו"ח אדמו"ר, וביתר [עז] ביום ההילולא עצמו - הוא יום העשרי בעשתי עשר חדש - יתעורר כאו"א להחלטות טובות - שתבואנה אח"כ בפועל טוב, במעשה טוב שהוא העיקר - ללכת] בדרכיו אשר הורנו ובאורחותיו, לחזק היהדות המסורתית ולהפיצה ועד להפצת המעינות חוצה - הליכת [קבע וחמידית, באופן של נצח סלע ועד שאין לו הפסק עולמית,

וימשיך זה ויוסיף בכל הענינים להם" מסוגל הוא היום הזה" וכלשון רבינו נשיאנו בעל ההילולא:

להתקשר בעץ החיים], לקבל [אתם נשיכם בניכם ובנותיכם], ברכת ה' [בהשפעת חיים ופרנסה טובה ונחת מיו"ח וברוכים תהיו בבני חיי ומזוני] ריחיי,

עדי יוציאנו ה' למרחב בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו ובני' יוצאים ביד רמה.

בברכה

על הציון ובהיכל קדשו

אוסף מענות כ"ק אדמו"ר בכת"ק אודות קריאת הפ"נ על הציון ובהיכל קודשו של כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ. בא' המענות קורא הרבי לחדר היחידות - ה"קאבינעט".

על הציון, ובהיכלו – ששם נכנסים לפ"נ וליחידות

ג' הפ"נ שלו נתקבלו, ואקראם בל"נ על ציון כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ. ובהיכלו ששם נכנסים לפ"נ וליחידות.

הַקְדָּמָה חו"ח אי"א וכו'
הַצִּיּוֹן מו"ח

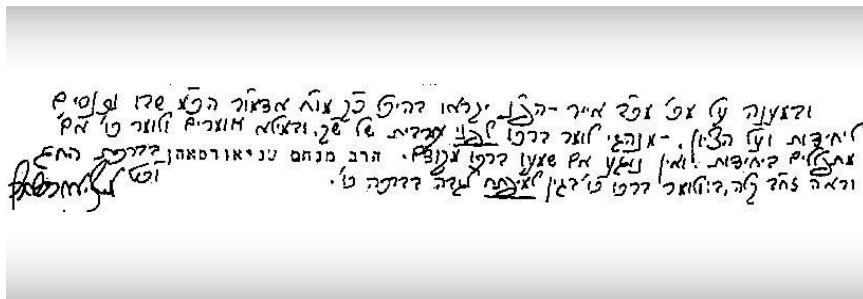
שלום וברכה:

ג' הפ"נ שלו נתקבלו, ואקראם בל"נ על ציון
כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ. וזהו פ"נ לעולם א"ת
וצדיקא דאחפטר, דאשחכת בהאי עלמא יחיר
מבחייה, בטח יתן ברכתו וחשי"ח ימלא ברכתו
בגשמיות וברוחניות.

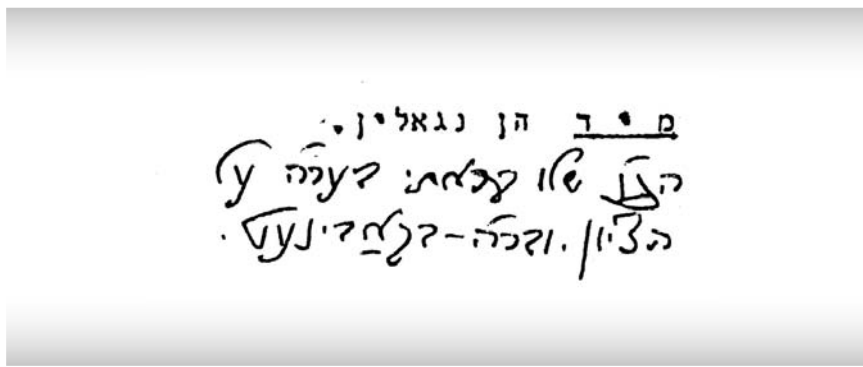
בברכה שידעך דעו"ק דה"ת,

דענינו ד"ר
מנחם שניאורסאהן

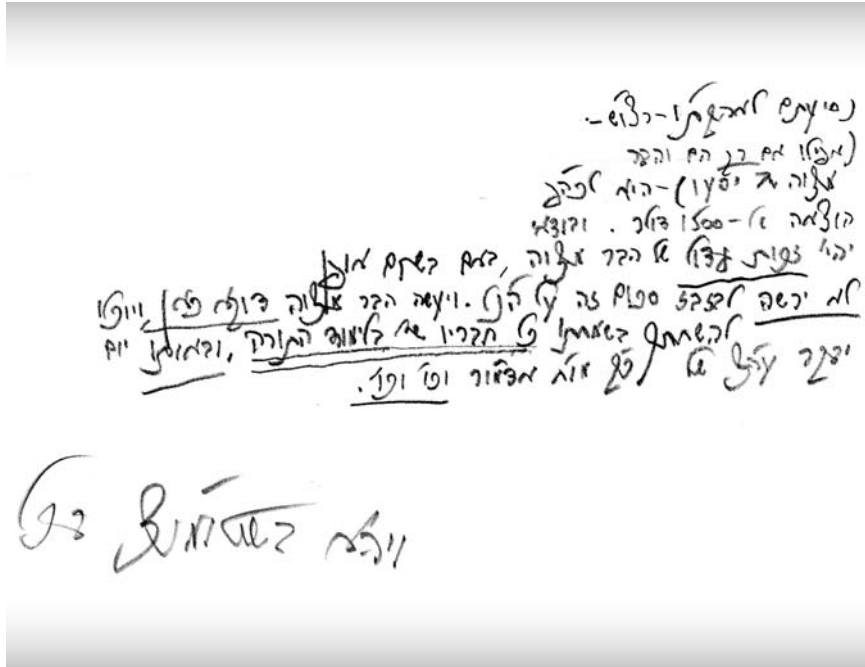
הפ"נ יקראו בהיכל כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ שבו נכנסים ליחידות ועל הציון.

הפ"נ שלו קראתי בער"ה על הציון. ובר"ה - בקאבינעט.

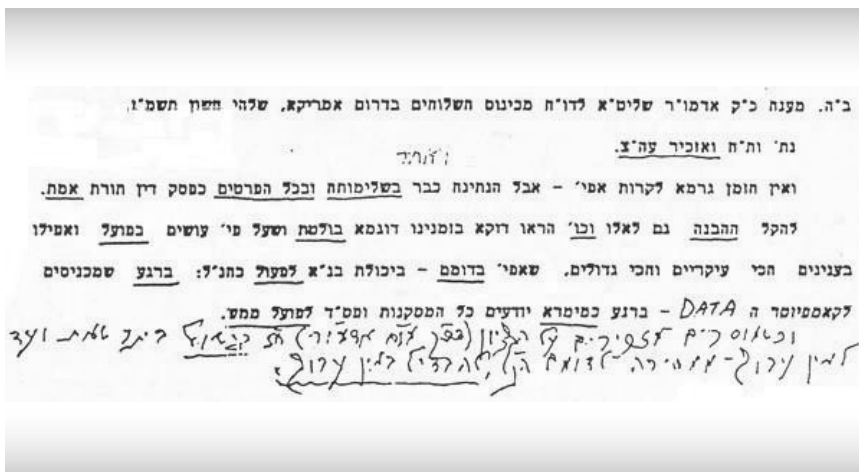
ביום הבר מצווה יבקר על הציון של כ"ק מו"ח אדמו"ר

פענוח כתי"ק

נסיעתם לאהקת'ו - רצו"ש [רצוא ושוב] - (אפילו אם רק הם והבר מצווה שי' יסעו) - היא לכה"פ [לכל הפחות] הוצאה של - 1500 דולר. ובודאי יהי' זכות גדול של הבר מצווה, באם בשום אופן לא ירשה לבזבו סכום זה על הנ"ל. ויעשה הבר מצווה דוקא כאן, ויוכלו להשתתף בשמחתו כל חבריו שי' בלימוד התורה, ובאותו יום יבקר עה"צ של כ"ק מו"ח אדמו"ר וכו' וכו'. ויהא בשטומ"צ בכל.

מיד כשמוסרים – הנתינה כבר בשלימותה!

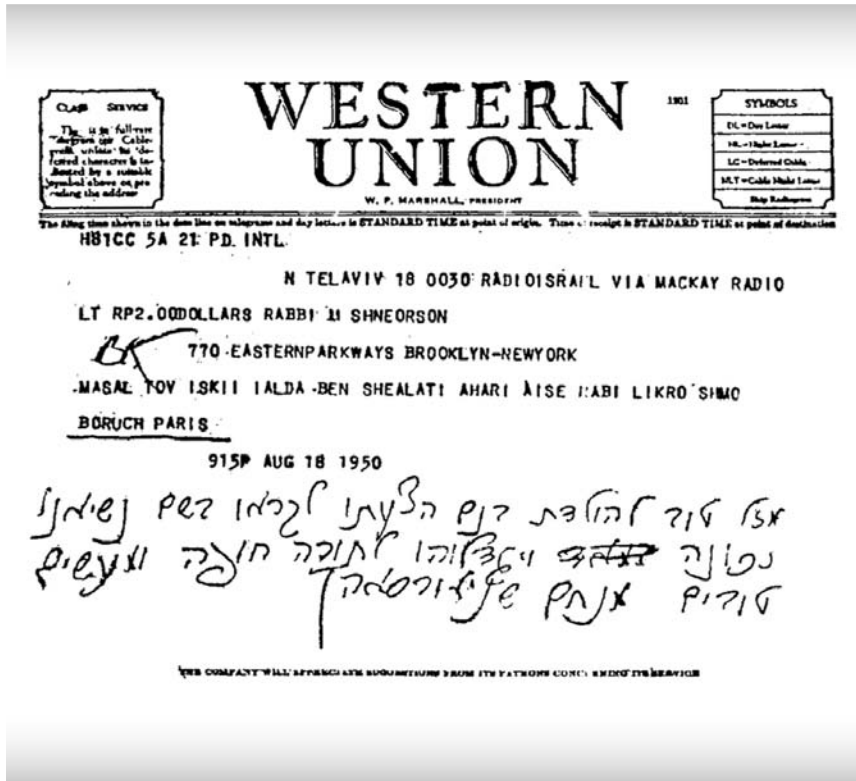
פענוח כתי"ק

נת' ות"ח ואזכיר עה"צ.

ואין הזמן גרמא לקרות אפי' – אבל הנתינה כבר בשלימותה ובכל הפרטים כפסק דין תורת אמת.
להקל ההבנה גם לאלו וכו' הראו דוקא בזמנינו דוגמא בולטת ושעל פי עושים כפועל ואפילו בענינים
הכי עיקריים והכי גדולים, שאפי' בדומם – ביכולת בני"א לפעול כהנ"ל: ברגע שמכניסים לקאמפיוטר
ה DATA (=נתונים) – ברגע כמימרא יודעים כל המסקנות ופס"ד לפועל ממש.
וכשמוסרים מזכירים על הציון (דכ"ק מו"ח אדמו"ר) ה"ז כפשוטו ביתר שאת ועד לאין ערוך –
ממסירה לדומם הנ"ל, להבדיל באין ערוך.

מענה הרבי מתש"י: "לקרוא בשם נשיאנו":

ביום ועש"ק ה' אלול תש"י הגיע אל הרבי מברק ובו השאלה: מזל טוב. אשתי ילדה בן. שאלתי: אחר איזה רבי לקרוא שמו. מענה הרבי היה:

פענוח כתי"ק

מזל טוב להולדת בנם הצעתו לקראו בשם נשיאנו נכונה ויגדלוהו לתורה חופה ומעשים טובים (שמו הק').

באור פני מלך

תמונות נדירות מכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

בביתו של כ"ק אדמו"ר הרי"צ נ"ע.

עד שנת ה'תש"ל הי' כ"ק אדמו"ר נוהג לסעוד את סעודות היו"ט בקומה השני' של 770 - מקום דירתו של כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע - בסלון הבית, כשמנהגו הי' לישב לשמאל מקומו של כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע, שהי' מוכן עבורו לסעודה (כפי שניתן לראות בבירור בתמונה שבצד שמאל).

מלבד סעודות אלו, היו שלש פעמים נוספים במשך השנה בהם נהג ג"כ לעלות לסלון הקומה השני'. הי' זה קודם ההתוועדויות הגדולות של י"ט כסלו, יו"ד שבט וי"ב תמוז, שאז נהג כ"ק אדמו"ר לעלות בלוויית זקני החסידים וקהל מצומצם מתלמידי התמימים.

הקהל הי' מנגן ניגונים, וכ"ק אדמו"ר הי' אומר 'לחיים', וכך הי' נמשך כמחצית השעה. בסיום, הי' הרבי יורד לחדרו הק', וזמן מועט לאחמ"כ הי' נכנס לבית המדרש הגדול להתוועדות.

התמונות הנדירות שלפנינו, הינם קודם התוועדות י"ט כסלו ה'תשכ"ב.

התמונות מארכיונו של הרה"ת ר' שלום ישראל שי' חדקוב, נתקבלו בהשתדלות הרה"ת ר' ירמיה שי' ברקוביטש - ותודתינו הרבה, בשם כל קהל הקוראים, נותנה להם על כך.

